

Concept doelgroepbeschrijving "Coffeeshops" (detailhandel in softdrugs). Werkgroep fiscale vrijplaatsen.

Deze doelgroepbeschrijving is geschreven in verband met het voornemen van het HDGM om tot een specifieke aanpak te komen van de fiscale vrijplaats "coffeeshops"

De beschrijving is nagenoeg geheel overgenomen uit de concept FIOD-doelgroepbeschrijving "Drugs" versie 15, d.d. 1 april 1995).

Algemeen.

Afbakening segment.

In deze beschrijving is alleen informatie opgenomen die specifiek geldt voor het segment detailhandel in softdrugs in zogenoemde coffeeshops. Deze beschrijving ziet uitdrukkelijk niet op de softdrugs-tussenhandel, -grossiers en groothandel; in softdrugs en evenmin op de makelaardij en op de teelt van Nederwiet.

Voor de informatie met betrekking tot het segment "horeca" wordt verwezen naar de doelgroepbeschrijving "Horeca".

Profiel segment.

Onder de detailhandel in softdrugs / coffeeshops worden in deze beschrijving verkooppunten voor softdrugs begrepen (in veel gevallen) in combinatie met horeca-activiteiten. Softdrugs zijn marihuana, Nederwiet, hasjiesj en Quat. (Quat is niet verboden.) Deze produkten worden ook wel aangeduid met de naam "hennepprodukten". Een goede en wellicht betere aanduiding voor handelaar in softdrugs of coffeeshophouder, etc. is mogelijk "cannabisdetailist", naar de Latijnse naam van het verhandelde produkt "cannabis sativa". Coffeeshop is echte de meest gebruikte naam en daarom wordt die naam in deze beschrijving gebruikt. Onder coffeeshops vallen ook de zogenoemde Turkse coffeeshops die overwegend door mensen van Turkse afkomst worden bezocht en waar in beginsel geen alcoholische dranken worden geschonken. De coffeeshops zijn ingedeeld onder branchecode 6722 van de Kamers van Koophandel. Code 6722 is de code voor koffiehuisen.

Coffeeshops zijn in grote steden complementair aan de overige uitgaansgelegenheden zoals het café. Veel mensen bezoeken een dergelijke gelegenheid voordat zij een bioscoop of theater bezoeken.

De mogelijkheid bestaat dat in coffeeshops ook bijprodukten worden verkocht. Daarbij kan het gaan om pijpen, vloeit en dergelijke. Verder kunnen gebruikelijke horeca-activiteiten worden ontwikkeld als de verstrekking van spijzen en dranken, bieden van spelgelegenheden zoals (pool)biljart, speelautomaten, flipperkasten, levering van kleding lectuur en dergelijke. Voorts is het mogelijk dat coffeeshops die in handen zijn van een criminele eigenaar allerhande andere criminele activiteiten ontwikkelen om snel geld te maken. Daarbij kan de verkoop van hard-drugs binnensluipen zoals XTC, heroïne en speed, alsmede de levering van wapens en gestolen goederen. (Geadviseerd wordt informatie in te winnen bij de politie).

De handel in softdrugs is in beginsel verboden. De Nederlandse regering voert evenwel een gedoogbeleid waarbij de handel in softdrugs in zogenoemde coffeeshops wordt toegelaten. Dat betekent dat de coffeeshop zich bevindt in de min of meer controleerbare gedoogzone tussen de verboden handel in softdrugs en de gebruiker. In feite is de achterdeur van de coffeeshop voor wat betreft de inkoop verboden en wordt de voordeur wat betreft de verkoop gedoogd. De coffeeshop leent zich daardoor nog juist voor behandeling door de eenheden van de Belastingdienst. Alle overige activiteiten met betrekking tot hard- en softdrugs zijn onvoorwaardelijk criminele activiteiten en kunnen niet door de eenheden zelf worden behandeld.

Kwadrantindeling.

		MATERIEEL	
		laag	hoog
F I S C A A L	H O O G	Voorlichting Vooroverleg Beleid uitzetten	Individuele behandeling
	L A A G	Adaf Steekproeven nemen Opsporing	WTP Veto Adaf Acties

Toelichting kwadrantindeling

De kleinhandel in softdrugs is in feite illegaal. Het feit dat coffeeshops worden gedoogd doet daaraan niet af. Het illegale karakter van deze handel kan betekenen dat justitie administratieve vastleggingen als bewijs gebruikt in strafprocedures. Mede hierdoor wordt als regel niet aan de administratieve verplichtingen voldaan. De controle op, en inzicht in omzet en winst is daarmee vrijwel onmogelijk. Op een aantal plaatsen in Nederland worden convenanten afgesloten tussen handelaar, fiscus en politie waarin wordt overeengekomen dat de ten behoeve van de fiscus gevoerde administratie niet als bewijs in strafzaken zal worden gebruikt, behoudens in geval van een ander delict dan de verkoop binnen het gedoogbeleid. Het ligt daarmee minder voor de hand om de shops op voorhand en zonder uitzondering in de fraudehoek van het kwadrant te plaatsen. Dit omdat binnen de doelgroep duidelijke verschillen bestaan. Diverse coffeeshophouders willen zoveel mogelijk als "normaal" ondernemer functioneren. Een toenemend aantal detaillisten in softdrugs is overgegaan tot het bijhouden van een administratie.

Risicofactoren

Risicofactoren

Entiteitenbestand

Opsporen kwekerij

Domicilie en nationaliteit van de ondernemer

Starters

Doorstarters

Medewerking van adviseur, accountant, advocaat en makelaar stakers

Administratie

Bankrelatie

Horecaverunning ja/nee

Activa en passiva

Investerings

Nevenactiviteiten / speelautomaten

Opbrengstverantwoording

Risicogetal

Omvang van het bedrijf

Combinatie met shop

behandelsuggesties

Renseignering vanuit de tuidersbranche

Formuleren beleid rond starters
Indelen naar branchecode, ondernemerschap naspeuren, starters bezoeken etc

Nagaan investeringen
Nagaan wie de eigenaar is van de speelautomaten

Turkse coffeeshops	Investerings en bestemmingen van gelden
<i>Inkomstenbelasting</i> winstverdeling	Bedrijfsbezoek
<i>Loonbelasting</i> Personeel (dealer)	WTP
<i>Formeel recht</i> Strafblad Administratieve verplichtingen	Bedrijfsbezoek, afspraken
<i>Inning</i> Aangifte ene betalingsgedrag Verhaal	Actuele klantbehandeling Onderzoek naar verhaalsmogelijkheden

Overheid en coffeeshops.

Volksgezondheid.

Het Ministerie van Volksgezondheid en Milieu is verantwoordelijk voor de drugswetgeving in Nederland.

Centraal uitgangspunt van het beleid is om zowel druggebruiker, als zijn naaste omgeving zoveel mogelijk te beschermen tegen het gebruik van drugs. Het Amerikaanse standpunt gaat uit van de veronderstelling dat door drugsbestrijding de vraag afneemt. Het is in Nederland traditie om zoveel mogelijk de effectiviteit van het beleid na te streven. Onderzoek heeft uitgewezen dat de meest gebruikte drug cannabis is, een drug die in principe niet schadelijk is voor gebruikers. Bij de opzet van de drugsregels leidt dit tot een afwijzing van het dogmatische standpunt van uitsluitend drugs bestrijding. In plaats daarvan wordt -in essentie- getracht om zowel de handel te beperken als om de vraag tegen te gaan. Deze redenering is de basis geweest voor het opstellen van het gedoogbeleid met betrekking tot softdrugs. Dit beleid is in feite gericht op regulering en controlering van de softdrugsmarkt.

Kernpunt van het gedoogbeleid is de scheiding van de hard-drugs- van de softdrugsmarkt. Het louter in bezit hebben van softdrugs voor eigen gebruik leidt veelal niet tot aanhouding. De kleinhandel in softdrugs wordt gedoogd. Kleinhandel is in deze context te definiëren als de inrichting van waaruit softdrugs worden geleverd aan de consument ten behoeve van diens eigen gebruik ter plaatse of thuis. Daarbij mag het slechts om kleine hoeveelheden per persoon gaan. (Enkele grammen per persoon).

Justitie

De taak van het Ministerie van Justitie is de rechtshandhaving. De opsporing van strafbare feiten is geregeld in de Opiumwet voorzover het om drugs gaat.

Financiën

Er bestaat een spanningsveld tussen de fiscale benadering van softdrugs en de gerechtelijke benadering. Bij de belastingheffing wordt in beginsel geen onderscheid gemaakt tussen legale en illegale activiteiten, hoewel voor wat betreft de omzetbelasting de Europese invloed zich doet gelden. De Belastingdienst moet zich er van bewust zijn dat zij zich als overheid manifesteert bij haar activiteiten richting softdrugs. Afstemming met Gemeenten en Justitie is op zijn plaats.

Omzetbelasting:

Er kan geen omzetbelasting worden geheven over de illegale invoer en illegale levering van verdovende middelen aangezien deze activiteiten in de gehele Europese Unie absoluut verboden zijn. (Hof van justitie 28-2-1984, nr. 294/82 en 5-7-1988, nrs. 269/86 en 289/86.) Over de omzet van softdrugs in coffeeshops wordt dus geen omzetbelasting geheven.

Inkomstenbelasting:

Winst is het bedrag van de gezamenlijke voordelen die, onder welke naam en in welke vorm ook, worden verkregen uit onderneming. De inkomsten uit de handel in soft-drugs zijn belast voor de inkomstenbelasting.

Vermogensbelasting:

Het gehele vermogen ongeacht waaruit afkomstig is belast. In de praktijk moet daarbij gelet worden op witwaspraktijken, signalering van bijzondere vermogensbestanddelen, plotselinge stijging van vermogen, vermogensvlucht en dergelijke.

Douanewetgeving:

Nagenoeg alle drugsvondsten zijn het resultaat van analyse en controle door de douane.

Lokale overheid

Voor lokale regelgeving en lokaal beleid is de gemeente verantwoordelijk. Daarbij gaat het om de toepassing van de Algemene politie verordening (APV), horecaverunning, horecaverunning, winkelsluitingswet, en hinderwet. Per gemeente kunnen afwijkende regels of afwijkend beleid gelden voor coffeeshops.

Kamer van Koophandel.

De afgifte van vergunningen op grond van de Vestigingswet detailhandel is in handen van de Kamer van koophandel.

Ondernemingsvormen

De meest voorkomende ondernemingsvorm is de éénmanszaak. Firma's, stichtingen en een enkele BV komen voor.

Bedrijfsvoering

Coffeeshop, inrichting

De coffeeshop heeft een gelagkamer annex relaxruimte en een counter. Het komt voor dat een dealer aan een tafeltje zit en de verkopen regelt. Soms is er een cabine met loket en geldlade alsmede intercom van waaruit de softdrugs worden verkocht. Soms heeft een dealer zich op een bovenverdieping geïnstalleerd.

De klant moet soms naar de hasjkaart vragen, deze staat niet standaard op de toonbank. In de shops staat vaak een beker op tafel met "over-sized vloei" en filters waarmee een joint kan worden gedraaid. In veel hasjcoffeeshops kan de bezoeker op allerlei manieren actief zijn. Pooltafel, tafelfuotbal en spelletjes staan ter beschikking.

De organisatie van de verkoop

De softdrugs worden over de toonbank (de counter) verkocht door de eigenaar of eventueel aan een tafeltje door een dealer die zich in de gelegenheid ophoudt. In de hasjcoffeeshop ontbreekt de verplichting om hasj te kopen. In de coffeeshop krijgt men desgewenst informatie over het produkt-assortiment, kwaliteit, eigenschappen en dergelijke.

Bedrijfsbeleid

Ook de "bonafide" coffeeshophouder heeft steeds te maken met een continue dreigingsbeeld van sluiting. Het is daarom ook in zijn eigen belang dat hij strakke huisregels hanteert, zoals bijvoorbeeld het verbod op het gebruik van hard-drugs en alcoholische dranken en dat hij de orde binnen de shop handhaaft.

Assortiment

De coffeeshophouder past zijn assortiment aan, aan de wensen van de consument. De hasjcoffeeshops hebben voor de toerist andere soorten in huis dan de buurthasjcoffeeshop voor hun klanten. In de rasta-shop zijn de wietsoorten uit Jamaica populair, terwijl dit in de shop voor de discogangers eerder exclusief is. Daar is de blonde Marokkaanse hasj weer meer in trek. De wensen van de doelgroep wijzigen trendmatig. De coffeeshophouder moet daar uiteraard op inspelen. Hij heeft daarbij geen ondersteuning van bijvoorbeeld de Kamer van koophandel of een vakorganisatie. Dit betekent een grote risicofactor voor de continuïteit in de bedrijfsvoering. De kwaliteit van een shop wordt wel afgemeten aan de constante kwaliteit van de koopwaar.

Klantgedrag

De drugs worden vaak ter plekke genuttigd maar ook wel meegenomen voor gebruik in de eigen omgeving.

De klantenkring is te typeren als bijvoorbeeld Trendy, Oud-Hippy, Hardrock, Chic, Turks, India-

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

In the second section, the author details the various methods used to collect and analyze the data. This includes both manual and automated processes. The goal is to ensure that the data is as accurate and reliable as possible.

The third part of the document focuses on the results of the analysis. It shows that there is a clear trend in the data, which is consistent with the initial hypothesis. This finding is significant as it provides strong evidence for the proposed model.

Finally, the document concludes with a summary of the findings and a list of recommendations. It suggests that further research should be conducted to explore the underlying causes of the observed trends.

look, USA-look, Surinaams, Acid House, Post modern, Rata, Afro. Een dergelijke typering staat in relatie tot het assortiment.

Concurrentie

Vermoedelijk speelt concurrentie geen belangrijke rol in de branche.

Kortingen

Kortingen komen veel voor ten einde de omzet te bevorderen. Aanbiedingen komen voor in velerlei vormen. Happy-hour (bijvoorbeeld bij een geeltje een tientje gratis), gratis drankjes, decemberaanbiedingen voor f 25,- krijg je f 30,- waar, en dergelijke.

Bij geautomatiseerde systemen is ook de klantenkaart mogelijk. Een plastic kaartje met streepjescode. Op basis van de afname wordt een korting gegeven.

Verloop binnen de doelgroep

Algemeen

Met betrekking tot het verloop aan ondernemers is er niet een algemeen beeld te schetsen voor geheel Nederland. In sommige steden wisselt de coffeeshop per drie maanden (dit kan heffing en inning behoorlijk frustreren), terwijl elders dezelfde ondernemer jarenlang het zelfde bedrijf runt.

Er is vaak een relatie met het gemeentelijk gedoogbeleid. Een nieuwe ondernemer krijgt soms geen vergunning.

Starters

Beginnende ondernemers vormen een verhoogd risico. Te late aanmelding, slechte administratie en onvoldoende verhaalsmogelijkheden kunnen tot verlies aan belastingopbrengsten leiden.

Doorstarters / stakers

Ondernemers die staken en ook weer (elders) starten brengen een verhoogd risico met zich mee.

Administratie

De coffeeshophouder moet onverkort voldoen aan de administratieve verplichtingen zoals vastgelegd in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (met name artikel 52). Daarnaast stelt de gemeente soms aanvullende eisen in het kader van de gedoogvergunning. Deze kunnen betrekking hebben op de aanwezigheid van specifieke administratieve bescheiden, gratis verstrekkingen, spaarkaarten en dergelijke. Informeer bij de gemeente. Het zelfde geldt voor de dealer die zich ophoudt in de coffeeshop.

Investeringspatroon

Er bestaat geen duidelijk beeld van het investeringspatroon. Coffeeshops worden zowel in eigen- als gehuurde bedrijfsruimte geëxploiteerd. De ondernemer zal zo min mogelijk duidelijkheid over zijn bezittingen willen laten ontstaan omdat hij altijd het risico loopt van beslagname door de fiscus of door justitie.

In verband met de invordering is het altijd raadzaam onderzoek te doen naar de eventuele verhaalsmogelijkheden. Onroerende zaken en dure auto's zijn geliefde eigendommen in de branche.

Handelsvoorraad

Diversiteit

De coffeeshop heeft meerdere soorten softdrugs op voorraad. Ter verkrijging van de voorraad moet de detaillist over een fors aantal contacten beschikken. De gangbare soorten als Maroc en Afghaanse Hasj worden in "bulk" aangeleverd. Voor exclusievere soorten moet meer moeite worden gedaan. De aanvoer van produkten die van ver moeten komen is vaak niet constant. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om produkten uit Ghana en Colombia.

Voorraadbewerking

In Arnhem snijdt men hasj "vers van de plak". Overigens vindt men gewoonlijk het in plastic voorverpakte produkt. Het voordeel van zakjes is dat het sneller is te verbergen bij een politie-
inval.

Voorraadbeheer.

Sommige shops (waar de kaart meer dan 50 soorten bevat) gebruiken een gecomputeriseerd voorraadbeheersysteem. Elk zakje krijgt een streepjescode. Verkochte zakjes worden via de scanner automatisch uit de voorraad geboekt. De klant kan op de daglijst of op een monitor precies zien welke produkten er in huis zijn. De inkoop kan nauwkeurig gestuurd worden

Verkopen

Koeriersdiensten

Het komt voor dat vanuit shops pakketten thuis bezorgd worden via koeriers. Dit zijn over het algemeen jongeren op bromfietsen.

Tabaksverkoop

Veel blowers mengen wiet of hasj met gewone tabak. Deze gewoonte is waarschijnlijk in Nederland ontstaan, vanwaar het zich verspreid heeft over Europa. In Amerika word marihuana altijd puur genuttigd.

Overige verkopen / ontvangsten.

Overige ontvangsten zijn mogelijk uit aangeboden spelmogelijkheden, verkoop bladen (o.a. Highlife) en verkoop kleding.

Reclame en aanbiedingen

Restproducten worden soms als weggevertjes gebruikt. Sociaal zwakkeren betalen soms een lagere prijs en soms wordt er soms bij klachten over het eerder gekochte produkt nieuw produkt weggegeven. Uiteraard wordt er ook gewerkt met zogenoemde gratis "proevertjes".

Inkopen

Markten

De eigenaren van coffeeshops kopen vaak zelf in. Bekende inkoopplaatsen zijn Amsterdam en Rotterdam. De inkooprijzen in Rotterdam zouden het laagste zijn. Prijzen kunnen behoorlijk aan schommelingen onderhevig zijn. Het is voor de handelaar niet altijd mogelijk de kwaliteit van de aangekochte waar bij aankoop te beoordelen.

Consignatie

Bij het niet of niet volledig voldoen van de inkooprijzen komt het regelmatig voor dat handelswaar in consignatie wordt gehouden. De inkooprijzen zijn in dat geval hoger.

Oorspronglanden

De in Nederland verhandelde drugs zijn afkomstig uit: Afrika (o.a. Ghana, Marokko en Nigeria), het Verre Oosten (Nepal, India/Kasjmier, Pakistan, Afghanistan, en Thailand), het Midden Oosten (o.a. Libanon en Turkije), Zuid Amerika (Colombia en Chili), de nieuwe republieken van het voormalige GOS, Midden Amerika (Mexico en Jamaica) en Nederland.

In de oorspronglanden wordt het produkt veelal door criminele organisaties opgekocht bij de lokale boeren en verder gedistribueerd.

Tussenhandelaren

De buitenlandse soorten worden in het algemeen aangekocht via tussenhandelaren.

Brutowinst

Uit een onderzoek binnen de Belastingdienst (1995) blijkt dat de brutowinst in het algemeen ongeveer 100% bedraagt. (BTW speelt hierbij geen rol omdat deze niet is verschuldigd.) Er is evenwel een tendens dat de brutowinst onder druk staat.

Personeel

In sommige gevallen heeft de coffeeshophouder personeel in dienst dat belast is met de inkoop.

Fiscaal / juridische beoordeling

Inkomstenbelasting / vennootschapsbelasting

Voor de belastbaarheid van inkomsten speelt geen rol dat deze inkomsten afkomstig zijn uit strafbare gedragingen. De inkomsten uit de exploitatie van een coffeeshop zijn belastbaar. Dat de omzet niet aan omzetbelasting is onderworpen doet daaraan niet af.

Belastingheffing over wederrechtelijk verkregen voordelen houdt op zichzelf geen tegenspraak in tussen belastingrecht en strafrecht. Het strafrecht wordt daardoor niet in zijn functie belemmerd door de strafbaarheid van de handeling waarmee het belaste bedrag is verkregen.

Belastingheffing impliceert geen aanmoediging of legitimatie van het strafbare gedrag. Het doen van aangifte inzake inkomsten, verkregen door crimineel gedrag, kan niet worden gezien als het meewerken aan de eigen veroordeling.

Wel kan het een probleem zijn dat de achterliggende administratie in voorkomende gevallen door justitie als bewijs kan worden gebruikt. Gezien het gedoogbeleid is dit probleem bij coffeeshops maar zeer betrekkelijk.

Of sprake is van winst uit onderneming of inkomsten uit arbeid moet net als in andere branches individueel worden beoordeeld.

De aard van het bedrijf brengt in sommige gevallen bijzondere kosten of investeringen met zich mee. Daarbij kan het gaan om:

-Verbeurdverklaring van goederen of gelden

-Kosten ter beveiliging zoals vuurwapens en honden.

Aangetoond moet worden dat de uitgaven daadwerkelijk zijn gedaan en dat deze worden aangewend voor de bedrijfsvoering.

Omzetbelasting

De handel in (soft)drugs valt buiten de bepalingen van de Tweede en Zesde Richtlijn. Over leveringen en invoer van drugs is geen omzetbelasting verschuldigd. Dit geldt ook voor leveringen die vallen binnen het gedoogbeleid, omdat ondanks het gedoogbeleid er naar Europese maatstaven sprake blijft van een illegale transactie. De navolgende arresten zijn van belang:

-de zaak W.J.R. Mol: HR 29-10-1986, nr 23.551, infobulletin 87/112 en Hof van Justitie EG 5-7-1988 zaak 269/86, BNB 1988/303, FED 1988/495

-de zaak Happy Family: Hof Amsterdam 28-10-1986, nr 4847/85 en Hof van Justitie EG 5-7-1988, zaak 289/86 (Happy Family), FED 1988/496

De Hoge raad heeft in zijn arrest van 28 januari 1998 nr. 33 077 Infobulletin 1998/173. uitgemaakt dat aan het voorgaande niet in de weg staat dat de omzetbelasting op kosten, investeringen en inkopen die is toe te rekenen aan de illegale activiteiten verrekenbaar is als voorbelasting. De afgenomen prestaties zijn dienstbaar aan de onderneming en er is geen sprake van vrijgestelde prestaties.

Loonbelasting

De staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat er sprake kan zijn van een dienstbetrekking met een coffeeshopouder ondanks het feit dat er sprake is van illegale activiteiten. (Brief 22-2-1996, VB 94/1622.

Formeel recht

Verplichting tot het doen van aangifte bij het constateren van strafbare gedragingen

Beleid op dit punt nader invullen

Klantbehandeling en behandelsuggesties.

Algemeen

Gelet op hetgeen hiervoor ook met betrekking tot startende ondernemers is opgemerkt is het aan te raden op de hoogte te zijn van het gedoogbeleid van de gemeenten inzake coffeeshops.

Hanteert de gemeente het beleid dat geen nieuwe vergunningen worden verstrekt dan zijn er prompt geen wisselingen van eigenaar meer. Ook het wijzigen van de rechtsvorm kan daarmee door de gemeente worden geblokkeerd omdat een nieuwe rechtsvorm als een nieuwe eigenaar wordt aangemerkt.

Opname als ondernemer

In de eerste plaats wordt vastgesteld of de coffeeshop in het ondernemersbestand moet worden opgenomen en onder welke branchecode. Is er sprake van uitsluitend verkoop van softdrugs of vinden er ook andere activiteiten plaats.

-Is degene die het bedrijf runt zelf de ondernemer of is er sprake van een katvanger, stroman of zetbaas?

-Gaat het om een hoofdvestiging of om een filiaal?

-Heeft de ondernemer een fiscaal verleden?

Als tweede stap moet worden beoordeeld of er sprake is van belastingplicht voor de verschillende middelen.

In verband met de politieke en maatschappelijke actualiteit rond (soft)drugs vindt er regelmatig informatieuitwisseling plaats tussen het ministerie van Financiën en van Justitie. In verband is een juiste branchecode indeling van belang.

Nieuwe ondernemers

Als duidelijk is dat de coffeeshop moet worden opgenomen moet de nodige aanvullende informatie worden ingewonnen. Hierbij gaat het om de navolgende hoofdonderwerpen:

1. Vaststellen risico's, vertrouwenscategorie
2. Verzamelen van informatie
3. Opstellen klantbehandelplan
4. Resultaat beschrijving

ad. 1 Vaststellen risico's, vertrouwenscategorie

Op basis van het risicoprofiel van het segment moet een vertrouwenscategorie worden vastgesteld.

ad. 2 Verzamelen van informatie

Het is aan te bevelen de ondernemer te bezoeken voor een waarneming ter plaatste, voor het geven van voorlichting over de geldende fiscale regelgeving en voor de wijze waarop de administratie moet worden bijgehouden.

Bronnen buiten de ondernemer om kunnen zijn:

-Media.

-Politie. Gegevens uitwisseling is slechts mogelijk door de politie met toestemming van de officier van Justitie en omgekeerd is ook slechts informatieverstrekking mogelijk in geval van ontheffing van de geheimhoudingsplicht. Raadpleeg de Boete fraudecoördinator (BFC) op de eenheid.

-Winkeliersvereniging.

-Buurtcomité 's (Drukke / overlast)

-Drugsklinieken

ad 3 Opstellen klantbehandelingsplan

Doelen zijn voornamelijk het bevorderen van positief aangiftgedrag op basis van een kwalitatief goede administratie. De administratie wordt door de ondernemer vaak als minder belangrijk gezien. Geef aanwijzingen ter bevordering van het nakomen van de administratieve verplichten en de bewaarplicht. Wijs op het risico van omkering van de bewijslast ingeval van een onvoldoende administratie.

Neem behandelvoorstellen op in IKB

ad 4 Resultaat beschrijving

Actueel klantmanagement vereist dat wordt beschreven tot welke resultaten de hiervoor beschreven acties moeten leiden. De resultaten moeten meetbaar zijn. Het is van belang aandacht te besteden aan de navolgende resultaat hoofdstukken:

-de acties moeten normen voor controle opleveren;

-de acties moeten toetsing van de aangifte mogelijk maken;

Belastingdienst

- de acties moeten de toetsing van andere aspecten zoals bijvoorbeeld het nakomen van administratieve verplichtingen insluiten.

Meting van resultaten kan bijvoorbeeld in de vorm van:

- toename aantal afspraken vooraf;
- resultaten van de gemaakte afspraken door evaluatie;
- aantallen vervolgspraken en de resultaten daarvan;
- verschuiving in de vertrouwenscategoriën
- aantal klantcontacten
- risicobeheersing
- etc.

Pandenbestand

Het kan doelmatig zijn een bestand aan te leggen van alle panden waarin coffeeshops zijn gevestigd. Het vergemakkelijkt de planning van WTP's en de verwerking van tips en andere informatie.

Administratieve verplichtingen

Algemeen

Het bijhouden van een goede administratie moet worden bevorderd. Daarbij valt te denken aan het verplicht laten registreren van de inkopen in hoeveelheden (soorten en aantallen jointjes, zakjes, pijpen en dergelijke) en waarden, onder exacte vermelding van de tijdstippen. Dat zelfde geldt voor de verkopen. Dit is van belang om zicht te krijgen op de goederenbeweging en de winst. Zorg eventueel voor een voorbeeldstaat.

Minimum eisen softdrugsadministratie

Bij de afspraken met belastingplichtige moet geen enkele concessie worden gedaan met betrekking tot de administratieve verplichtingen

Voorts moet aangedrongen worden op een nauwkeurige en sluitende kasadministratie.

Dat betekent ondermeer:

-dagelijks aantekening houden van ontvangsten en uitgaven van alle omzetcomponenten met inbegrip van inkopen en privé mutaties;

-terzake van de inkopen van softdrugs wordt per transactie aangetekend:

-datum aankoop

-inkoopbedrag

-soort

-hoeveelheid in grammen

-gespecificeerde vastlegging van softdrugsverkopen

-gebruik van een kasregister met telstrook en bewaring van de stroken

Omzetbeoordeling

10, 2, d

prijs van het verbruik.

De uitkomst geeft een indicatie ten aanzien van de omzet.

Relatie omzet / voorraad / openingstijden

Ga na of de gemiddelde voorraad zich verhoudt met de opgegeven omzetten. Noteer bij bedrijfsbezoeken de openingstijden en controleer de relatie met de omzet. Kortere openingstijden, bijvoorbeeld ter voorkoming van overlast, hebben een nadelige invloed op de omzet.

Ga het verloop over de verschillende jaren na.

Theoretische omzetberekening

Het is soms mogelijk mede op basis van vastleggingen door de ondernemer zelf en op basis van hetgeen hiervoor onder "verbandcontrole" is opgemerkt een theoretische omzet te benaderen. Denk daarbij ook om verpakkingsmateriaal.

Minimumpositie ter indicatie:

Bij een kleine buurtcoffeeshop moet men denken in de orde van grootte van ca 30 hasjklanten per dag die ca f 12,50 besteden. Als er ook een horeca-afdeling wordt hier persoon ook ca f 5,- besteed. Het is gewoon om de zaak 360 dagen per jaar open te rekenen. In dit soort zaken is een indicatie voor de omzet per speelautomaat ca f 25.000,- per jaar. Bovenstaande gevallen moeten uiteraard met de nodige omzichtigheid worden gehanteerd.

Overige omzetten zie doelgroepbeschrijving "horeca".

Inkoopbeoordeling

Vastlegging inkoopfrequentie

Bedacht moet worden dat men niet inkoopt per de maximaal toegestane hoeveelheid die mag worden vervoerd ad 3 gram per persoon en als regel ook niet per de gedoogde hoeveelheid op voorraad ad 30 gram, maar in hoeveelheden van enkele kilo's. Het kan daarom interessant zijn de inkoopfrequentie vast te stellen. Het is tevens interessant om vast te leggen aan welke softdrugs de afnemers per periode de voorkeur geven. Als dit tendeert naar moeilijk verkrijgbare drugs, dan heeft dit een nadelige invloed op de omzet. Het is evenwel onduidelijk hoe dit precies uitpakt.

Voorraadaspecten

Een indicatie voor de omvang van de voorraad kan de wijze van opslag zijn. De grootte van de voorraadkast of vitrine speelt hierbij een rol. De kwaliteit van de voorraad is eveneens een aanwijzing, aangezien marihuana producten niet onbeperkt houdbaar zijn kan de versheid van het produkt iets zeggen over de omloopsnelheid van het produkt.

Versnijdingsmiddelen

Gelet kan worden op de aanwezigheid van zogenoemde versnijdingsmiddelen. Deze vrij verkrijgbare producten kunnen weer in relatie staan tot de inkoop van marihuana.

Inkoopadministratie

Het grootste probleem voor de beoordeling van de inkopen is de niet gedoogde toelever-sector: kwekerij, tussenhandel, groothandel/importeur. Dergelijke lieden worden in principe altijd vervolgd. Om die reden zal de coffeeshophouder niet bereid zijn naam en adres van de leverancier te noteren in de inkoopadministratie.

In veel gevallen zal er niet aan te ontkomen zijn dat wordt gedoogd dat naam en adres van de toeleverancier niet wordt vastgelegd. Daarbij wordt geadviseerd op andere punten strengere eisen te stellen, zoals aan de vastlegging van de verkoopadministratie. (Bijvoorbeeld via een kasregister met groepen)

Aangiftegedrag

Het aangiftegedrag van coffeeshophouders is in het algemeen slecht. Het opleggen van ambtshalve aanslagen is een veel voorkomend verschijnsel.

Risicobeperkende maatregelen

- verzoeken tot vermindering van voorlopige aanslagen laten beoordelen door klantmanagers in plaats van door de administratie;
- snelle regeling van aanslagen en tijdig opleggen van voorlopige aanslagen. (Zoveel mogelijk naar voren halen van de inning);
- win bij bedrijfsbezoeken ook informatie in die relevant is voor de (nadere) vaststelling van voorlopige aanslagen;
- wees extra alert op signalen in IKB

Invordering

Algemeen

Er zijn veelal weinig of geen verhaalsmogelijkheden. Bedrijfsmiddelen zijn vaak gehuurd of geleased. De schuldplicht wordt vaak minder inzichtelijk door het bestaan van ambtshalve aanslagen.

Liquiditeit

Onvermogen tot betaling ligt meestal in de omstandigheid dat de kwaliteit van de ondernemer te wensen overlaat en zijn houding ten opzichte van de fiscus of dat de periode waarin hij geld verdient niet parallel loopt met de periode van de betalingsverplichting.

Concrete risico's daarbij zijn:

- teruglopende bedrijfsopbrengsten door een slechte marktpositie;
- te hoge privé-onttrekkingen;
- pieken in de betalingsverplichtingen (bijvoorbeeld bij bedrijfsoverdracht of staking);
- het verschuiven van verschuldigde loon- of omzetbelasting;
- hoge definitieve aanslagen in combinatie met lage voorlopige aanslagen.

Als de liquiditeitspositie op korte en middellange termijn moet worden beoordeeld, moet met genoemde aspecten rekening worden gehouden.

Beperking risico's

Om de risico's te beperken kunnen een aantal acties worden ondernomen:

- nauw contact tussen klantmanager en invorderaar;
- bij hoge aanslagen direct afspraken maken over de betaling;
- liquiditeitsonderzoek instellen bij staking of overdracht van de onderneming;
- onderzoek naar verhaalsmogelijkheden instellen;
- alert zijn op wegsluizen van geld naar het buitenland

Af198/1376

**CONCEPT
CLUSTERBESCHRIJVING
DRUGS**

**HANDEL IN SOFTDRUGS
& HEADSHOPS**

**KWEKERIJEN &
GROWSHOPS**

Woerden, 24 juli 1995
FIOD/GLH Versie 17

Concept (doelgroep) beschrijving

Handel in softdrugs & Headshops

Kwekerijen & Growshops

Versie 17, d.d. 22 juli 1995

NB: In de tekst staan symbolen die betrekking hebben op (werk-) aantekeningen. Deze aantekeningen zijn aan het einde van dit document opgenomen.

VOORWOORD

Voor u ligt de eerste versie van de doelgroepbeschrijving voor de softdrugsbranche. De beschrijving besteedt aandacht aan de kleinhandel in softdrugs (coffeeshops) en headshops, kwekerijen (van hennep en henneproducten) en growshops. Hoofdonderwerp is de kleinhandel in softdrugs.

Onder de kleinhandel in softdrugs worden in deze beschrijving begrepen: alle verkooppunten voor softdrugs zoals coffeeshops, taxiverkopers, etc. Softdrugs dient als verzamelnaam voor de groep drugs die niet zijn te kwalificeren als harddrugs (die als zodanig zijn genoemd in de Opiumwet, bijlage I) en synthetische drugs. Softdrugs zijn in deze beschrijving bijvoorbeeld marihuana, Nederwiet, hasj (hasjesj) en Qat. De beschrijving richt zich -voor alsnog- dus op de drugssector in Nederland die wordt 'gedoogd' door Justitie.

'Headshops' houden zich bezig met de verkoop van bij-artikelen voor softdrugsgebruikers. Zij komen slechts summier aan bod.

De kwekerijen die zich bezig houden met de kweek van wietplanten voor de zaadwinning c.q. voor de bereiding van Nederwiet worden niet gedoogd. Deze activiteit is daarmee steeds onderwerp van strafrechtelijke behandeling. Omdat het (vooralsnog) geen taak is van de eenheden van de belastingdienst om zaken in de strafrechtsteer te behandelen, is de kweek van wiet niet uitputtend beschreven en behandeld.

'Growshops' tot slot, zijn de toeleveranciers van kweekartikelen.

De headshop en de growshop zijn in principe kleinhandelsondernemingen die zich in fiscale zin en voor de klantbehandeling niet van 'overige' kleinhandelsbedrijven. Omdat zij echter in de bedrijfskolom softdrugs zeer nauw bij elkaar betrokken zijn en er een wederzijdse afhankelijkheid bestaat komen zij toch -zij het summier- in deze beschrijving aan bod. Headshops en growshops zijn trouwens in de beschrijving 'mee-genomen' naar aanleiding van de ontwikkelingen rond de 'clustering', dat is de geïntegreerde beschrijving van logisch op elkaar aansluitende groepen van ondernemers.

Deze beschrijving gaat niet in op de softdrugs-tussenhandel, -grossiers en groothandel in softdrugs en evenmin op de makelaardij en grootschalige teelt van Nederwiet.

Qua systematiek sluit de beschrijving aan op twee principes

- a. zicht op de klant (Hoofdstukken 1 t/m 3), en
- b. klantbehandeling (Hoofdstuk 4)

De productkenmerken zijn afgeleiden van de doelstellingen rond doelgroepbeschrijvingen. De belangrijkste kenmerken zijn:

- maakt differentiëring van klantbehandeling van doelgroepen mogelijk;
- maakt selectie van te behandelen posten mogelijk;
- maakt risicobeheersing door integraal inzicht in de doelgroep mogelijk;
- bevat actuele kennis over de doelgroep coffeeshops;
- sluit een doelgroepplan in;
- maakt opstellen segmentbehandelplan als vervolg op doelgroepplan mogelijk;
- bevat een voorbeeld klantbehandelplan als vervolg op segmentbehandelplan;
- is een handreiking voor de keuze van relevante technieken bij klantbehandeling.

Een tweede uitgangspunt is dat door de beschrijving heen "risico" centraal staat. Al in hoofdstuk 1 zijn risico-tabellen opgenomen waarin de voor de doelgroep en de afzonderlijke segmenten benoembare risico's zijn aangegeven.

De beschrijving is opgebouwd uit vier hoofdstukken. In de eerste drie hoofdstukken wordt de doelgroep achtereenvolgens afgebakend, wordt het bedrijfsvoering beschreven en wordt de fiscaliteit rond de doelgroep behandeld. Hoofdstuk vier richt zich hoofdzakelijk op de (klant)behandeling

In elk hoofdstuk wordt in ieder geval het in de risicotabel vermelde risico behandeld terwijl in hoofdstuk 4 voor elk risico een behandelsuggestie wordt gegeven.

In bijlage X is een suggestie opgenomen voor een doelgroepplan, een segmentbehandelplan en een klantbehandelplan.

Waar onderwerpen in behandeling zijn is dit aangegeven. Het betreft hoofdzakelijk onderwerpen in relatie tot de headshops, de growshops of de kwekerijen.

De kennis omtrent klantbehandeling is binnen de Dienst nog niet compleet en ook is in een aantal gevallen nog niet helemaal duidelijk op welke wijze het beste aan de klantbehandeling kan worden vorm gegeven. Dit is er de oorzaak van dat de beschrijving niet -onverkort- kan voldoen aan alle hiervoor opgesomde producteisen.

Deze beschrijving kwam tot stand in samenwerking:

- Eenheid Ondernemingen Amsterdam-2
- Eenheid Ondernemingen Tilburg
- Eenheid Ondernemingen Arnhem
- Eenheid Ondernemingen Venlo
- Eenheid Ondernemingen Dordrecht
- Eenheid Ondernemingen Den Haag

en

FIOD/Inlichtingendienst/GGI/Woerden
FIOD/Inlichtingendienst/FTI/Haarlem
FIOD/Fiscale Recherche/Haarlem

Voor hun klankbordfunctie worden bedankt:

- Eenheid Ondernemingen Goes, vestiging Terneuzen
- Eenheid Ondernemingen Maastricht en
- Eenheid Ondernemingen Utrecht

en

Ministerie van Financiën, Directie Algemene Fiscale Zaken
Politie Regio Rotterdam, afdeling zware criminaliteit
Centrale Recherche Informatiedienst, afdeling Softdrugs
Ministerie van Justitie, Afdeling WDOC
FIOD/Douane Recherche/Haarlem

INHOUDSOPGAVE DOELGROEPBESCHRIJVING HANDEL IN SOFTDRUGS

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	11
1. AFBAKENING EN INLEIDING DOELGROEP	12
1.1. Doelgroep.....	12
1.2. Schema van de bedrijfstak	13
1.3. Schema gebruik van hennep	13
1.4. Segmenten	14
1.4.1. Kleinhandel in softdrugs	14
1.4.2. Kwekerijen	14
1.5. Functie in de bedrijfstak	14
1.5.1. Coffeeshops	14
1.5.2. Headshops	15
1.5.3. Growshops	15
1.5.4. Kwekerijen	15
1.6. Kwadrantindeling.....	15
1.6.1. Kleinhandel in softdrugs	15
1.6.1.1. Kwadrantindeling coffeeshops, schema.....	15
1.6.1.2. Toelichting kwadrantindeling kleinhandel in softdrugs.....	15
1.6.1.3. 'Mis-signalen'	16
1.6.1.4. Coffeeshop-dichtheid	16
1.6.1.5. Ouderdom shop	16
1.6.1.6. De handelaar in softdrugs	16
1.6.2. Headshops.....	17
1.6.2.1. Kwadrantindeling headshops, schema	17
1.6.2.2. Toelichting kwadrantindeling headshops	17
1.6.3. Growshops	17
1.6.3.1. Kwadrantindeling growshops, schema.....	17
1.6.3.2. Toelichting kwadrantindeling growshops.....	17
1.6.4. Kwekerijen	18
1.6.4.1. Kwadrantindeling (schema)	18
1.6.4.2. Algemeen	18
1.6.4.3. 'Mis-signalen'	18
1.7. Risicofactoren.....	18
1.7.1. Inleiding.....	18
1.7.2. Risicofactoren kleinhandel in softdrugs	20
1.7.3. Risicofactoren headshops	22
1.7.4. Risicofactoren growshops	23
1.7.5. Risicofactoren kwekerijen.....	24
1.8. Informatiebronnen	24
1.8.1. Schema	24
1.8.2. Branche-organisaties	24
1.8.2.1. Bond van Cannabis Detaillisten (BCD).....	24
1.8.2.2. Cannabis Consumenten Stichting CCB	25
1.8.3. Overheidsinstanties	25
1.8.3.1. Ministerie van Volksgezondheid en Milieu.....	25
1.8.3.2. Ministerie van Justitie.....	25
1.8.3.3. Ministerie van Financiën	25
1.8.4. Overige instanties	26
1.8.4.1. Adviesbureau drugs Amsterdam; August de Loor	26
1.8.4.2. Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (Niad)	26
1.8.4.3. Amsterdams Bureau voor Onderzoek en Statistiek	

	(O&S).....	26
1.8.4.4.	Stichting Institute of Medical Marihuana (SIMM)	26
1.8.5.	Opleidingen	27
1.8.5.1.	Opleidingen en cursussen handel in softdrugs.....	27
1.8.5.2.	Opleidingen headshop en growshop.....	27
1.8.5.3.	Opleidingen en cursussen kwekerij	27
1.8.6.	Specifieke regelingen	27
1.8.6.1.	De opiumwet.....	27
1.8.6.2.	Enkelvoudig Verdrag van New York (1961); artikel 28	28
1.8.6.3.	Algemene Politie Verordeningen (APV)	28
1.8.6.4.	Wet scheiding van markten.....	28
1.8.6.5.	Vestigingswet detailhandel	28
1.8.6.6.	Algemene Plaatselijke Verordeningen	28
1.8.6.7.	Horecavergunning.....	28
1.8.6.8.	Winkelsluitingswet.....	28
1.8.6.9.	Hinderwet.....	28
1.9.	De actualiteit	29
1.9.1.	Drugspreventie	29
1.9.2.	Drugsbeleid	29
1.9.3.	Tendenties gebruik softdrugs	29
1.9.4.	Paddestoelen gebruik.....	30
1.9.5.	Smartdrugs.....	30
1.9.6.	Computerdrugs	30
1.9.7.	Jointjesfabriek.....	30
1.9.8.	Uitzendbureau	30
2.	BEDRIJFSVOERING.....	31
2.1.	Typologie.....	31
2.1.1.	Handel in softdrugs.....	31
2.1.1.1.	Coffeeshops	31
2.1.1.2.	Turkse coffeeshops	31
2.1.1.3.	Coffeshop annex eet- en drinkgelegenheid	31
2.1.1.4.	Taxiverkopers.....	31
2.1.1.5.	Headshops.....	31
2.1.1.6.	Growshops	31
2.1.1.7.	Privé verkooppunten.....	32
2.1.2.	Criminele shops	32
2.1.3.	Kwekerijen	32
2.2.	Ondememingsvormen	32
2.3.	Activiteiten handel in softdrugs.....	32
2.3.1.	Hoofdactiviteiten	32
2.3.1.1.	Coffeeshops	32
2.3.1.2.	Growshop	32
2.3.2.	Nevenactiviteiten.....	32
2.3.2.1.	Natte horeca	32
2.3.2.2.	Droge horeca.....	32
2.4.	Activiteiten kwekerijen	33
2.4.1.	Hoofdactiviteiten	33
2.4.1.1.	Touwindustrie.....	33
2.4.1.2.	Kasruimte verhuur	33
2.4.1.3.	Commerciële kweek	33
2.4.2.	Nevenactiviteiten.....	33
2.4.2.1.	Curiosa.....	33
2.5.	Bedrijfsvoering	33
2.5.1.	Handel in softdrugs.....	33
2.5.1.1.	Coffeshop, inrichting	33

2.5.1.2.	De organisatie van de verkoop	34
2.5.1.3.	Bedrijfsbeleid	34
2.5.1.4.	Assortiment	34
2.5.1.5.	Klantgedrag	34
2.5.1.6.	Concurrentie	34
2.5.1.7.	Kortingen	35
2.5.2.	Headshops	35
2.5.3.	Growshops	35
2.5.4.	Kwekerijen	35
2.5.4.1.	Kweek algemeen	35
2.5.4.2.	Kweekruimten	35
2.5.4.3.	Buitenteelt	35
2.5.4.4.	Extensieve binnenteelt	36
2.5.4.5.	Intensieve binnenteelt	36
2.5.4.6.	Huiskweek onder glas	36
2.5.4.7.	Stekken maken	36
2.5.4.8.	Veiligheidsaspecten	37
2.5.4.9.	Overige aspecten	37
2.6.	Verloop binnen de doelgroep	37
2.6.1.	Algemeen	37
2.6.2.	Starters	38
2.6.3.	Stakers	38
2.6.4.	Doorstarters	38
2.7.	Administratie	38
2.7.1.	Bepalingen in gedoogvergunningen	38
2.7.2.	Administratieve regels inzake gedogen en fiscus	38
2.7.3.	Dealeradministratie	38
2.7.4.	Bankrelaties	38
2.8.	Activa en passiva	38
2.8.1.	Investeringen	38
2.8.1.1.	Investeringen (actief)	38
2.8.1.2.	Investeringen (passief)	39
2.9.	Voorraad	39
2.9.1.	Voorraad bij handel in softdrugs	39
2.9.1.1.	Definitie	39
2.9.1.2.	Diversiteit voorraden	39
2.9.1.3.	Voorraadbewerking	39
2.9.1.4.	Voorraadbeheer	39
2.9.2.	Voorraad bij headshops	40
2.9.3.	Voorraad bij growshops	40
2.9.4.	Voorraad bij kwekerijen	40
2.10.	Verkopen handel in softdrugs	40
2.10.1.	Brutowinst	40
2.10.2.	Omzet componenten	40
2.10.2.1.	Koeriersdiensten	40
2.10.2.2.	Tabak	40
2.10.2.3.	Tafelvoetbalspel en / of Poolbiljart	41
2.10.2.4.	Flipperkasten	41
2.10.2.5.	Juke-box	41
2.10.2.6.	Verkoop bladen (o.a. Highlife)	41
2.10.2.7.	Verkoop klonen	41
2.10.3.	Reclame en aanbiedingen	41
2.11.	Verkopen kwekerijen	41
2.11.1.	Export	41
2.12.	Inkopen	41

2.12.1.	Kleinhandel in softdrugs	41
2.12.1.1.	Markten	41
2.12.1.2.	Consignatie.....	41
2.12.1.3.	Oorspronglanden	41
2.12.1.4.	Tussenhandelaren.....	42
2.12.2.	Kwekers	42
2.13.	Personeel	42
2.14.	Kosten	42
2.14.1.	Handel in softdrugs.....	42
2.14.1.1.	Inkoopkosten.....	42
2.14.1.2.	Adverteren en klachtenlijn.....	42
2.14.1.3.	Sportsponsoring: kickboksen	42
2.14.1.4.	Optreden van bandjes.....	42
2.14.2.	Kwekerijen	42
2.14.2.1.	Belichtingssystemen	42
2.14.2.2.	Vuurwapens	43
2.14.2.3.	Verzekering.....	43
2.14.2.4.	Pollinator	43
2.14.2.5.	Energie.....	43
3.	FISCALE (EN JURIDISCHE) ACHTERGROND	44
3.1.	Inkomstenbelasting/vennootschapsbelasting.....	44
3.1.1.	Wel of geen bron van inkomen	44
3.1.2.	Jurisprudentie	44
3.1.3.	Winst uit onderneming of inkomsten uit andere arbeid	44
3.1.4.	Bedrijfsmiddelen.....	45
3.1.4.1.	Algemeen.....	45
3.1.4.2.	Drugs.....	45
3.1.5.	Aftrekbare kosten.....	45
3.1.5.1.	Verbeurdverklaring	45
3.1.6.	Verrekenbare verliezen.....	45
3.2.	Omzetbelasting.....	46
3.2.1.	Verschuldigde omzetbelasting en handel in softdrugs	46
3.2.1.1.	Belastbaar feit	46
3.2.1.2.	Tarief nevenprestaties	46
3.2.1.3.	Ondernemerschap algemeen	47
3.2.1.4.	Ondernemerschap huisdealer.....	47
3.2.2.	Verschuldigdheid omzetbelasting kwekerijen.....	47
3.2.2.1.	Belastbaar feit	47
3.2.2.2.	Tarief	47
3.2.2.3.	Ondernemerschap	47
3.2.3.	Aftrek voorbelasting	48
3.3.	Loonbelasting	48
3.4.	AWR.....	49
3.4.1.	Verplichtingen ambtenaar	49
3.4.2.	Onrechtmatig verkregen bewijs.....	49
3.4.3.	Bewijslast	50
3.4.4.	Omkering bewijslast.....	51
3.4.5.	Bevoegdheden.....	52
3.4.5.1.	Visitatie	52
3.4.5.2.	Identificatieplicht.....	52
3.4.5.3.	Verhoor	52
3.4.5.4.	Fouilleren	52
3.4.5.5.	Administratief- of strafrecht.....	53
3.4.6.	Procesvoering	53
3.4.6.1.	Het delict.....	53

3.4.6.2.	Eén op één relatie	53
3.5.	Civilrecht	53
3.5.1.	Kwekerijen	53
3.5.2.	Woonhuisdealers	54
3.6.	Invordering	54
4.	KLANTBEHANDELING/-BEHANDELSUGGESTIES	55
4.1.	Klantbeeld	55
4.1.1.	Kengetallen	55
4.1.2.	Actuele informatie	55
4.1.3.	Klantbeeldregistratie	55
4.2.	Entiteitenbestand	55
4.2.1.	Handel in softdrugs	55
4.2.1.1.	Algemeen	55
4.2.1.2.	Ondernemerschap	55
4.2.1.3.	Nieuwe ondernemers (starters)	56
4.2.1.4.	Informatiebronnen	58
4.2.1.5.	Beleid	58
4.2.2.	Staken van de onderneming	59
4.2.2.1.	Stakers	59
4.2.2.2.	Doorstarters	59
4.2.3.	Pandenbestand	60
4.3.	Entiteitenbestand kwekerijen	60
4.3.1.	Algemeen	60
4.3.2.	Hennepkwekers in bestand	60
4.3.3.	Opsporing kwekers	60
4.3.3.1.	Toeleveringen	60
4.3.3.2.	Kenmerken panden	61
4.3.3.3.	Energieverbruik	61
4.3.3.4.	Warmtebronnen	61
4.3.4.	Kwekerijen en beschrijving	61
4.4.	Administratieve verplichtingen	61
4.4.1.	Algemeen	61
4.4.2.	Minimum eis softdrugsadministratie	62
4.4.3.	Overzicht informatiebronnen (excl. FIOD)	62
4.4.4.	Bankrelaties	62
4.5.	Balansposten	62
4.6.	Opbrengstverantwoording handel in softdrugs	62
4.6.1.	Softdrugs	62
4.6.1.1.	Verbandscontrole omzet	62
4.6.1.2.	Relatie omzet / voorraad	63
4.6.1.3.	Relatie omzet/openingstijden	63
4.6.1.4.	Theoretische omzetberekening	63
4.6.1.5.	Minimum positie omzetbepaling	64
4.6.2.	Speelautomaten	64
4.6.3.	Alcoholica	64
4.6.4.	Harddrugs	65
4.6.5.	Chillumpijpen	65
4.6.6.	Tabak	65
4.6.7.	Eetwaar	65
4.6.8.	Zakjes softdrugs	65
4.7.	Opbrengstverantwoording kwekerijen	65
4.7.1.	Brutowinstberekening kwekerij	65

4.8.	Kosten handel in softdrugs	65
4.8.1.	Diensten	65
4.8.2.	Huur bedrijfsruimten.....	65
4.8.3.	Overige kosten	66
4.9.	Kosten kwekerijen	66
4.10.	Inkopen.....	66
4.10.1.	Vastleggen inkoopfrequentie.....	66
4.10.2.	Voorraadaspecten.....	66
4.10.3.	Versnijdingsmiddelen.....	66
4.10.4.	Inkoopadministratie	66
4.11.	Aangifte inkomstenbelasting	67
4.11.1.	Aangiftegedrag	67
4.11.2.	Informatiebronnen.....	67
4.11.3.	Beleid	67
4.11.4.	Adviseurs.....	68
4.12.	Aangifte omzetbelasting	68
4.13.	Aangifte loonbelasting	68
4.14.	Inning	68
4.14.1.	Algemeen.....	68
4.14.2.	Liquiditeitstoets	68
4.14.3.	Informatiebronnen.....	69
4.14.4.	Beleid	69
4.14.5.	Wegsluizen naar buitenland.....	69
4.14.6.	Traceren.....	69
4.14.7.	Inbeslagname in het buitenland	69
4.14.8.	Internationale verdragen.....	69
5.	BIJLAGE A. KENGETALLEN	70
5.1.	Brutowinst(percentages)	70
5.1.1.	Handel in softdrugs.....	70
5.1.1.1.	Brutowinstpercentages per activiteit	70
5.1.1.2.	Omzetsnelheid (malen per jaar).....	70
5.1.1.3.	Opslagduur voorraad (dagen).....	70
5.1.1.4.	Indexcijfers van de geldomzet	70
5.1.1.5.	Omzetten van coffeeshops.....	70
5.1.1.6.	Kengetallen handel in softdrugs	70
5.1.2.	Kwekerijen.....	71
5.1.2.1.	Brutowinstpercentages per activiteit	71
5.1.2.2.	Omzetsnelheid (malen per jaar).....	71
5.1.2.3.	Opslagduur voorraad (dagen).....	71
5.1.2.4.	Indexcijfers van de geldomzet	71
5.1.2.5.	Omzetten van kwekerijen	71
5.1.2.6.	Kengetallen kwekerijen	71
6.	BIJLAGE B. KLANTBEELDEN.....	72
6.1.	Kleinhandel in softdrugs.....	72
6.2.	Kwekerijen	72
7.	BIJLAGE C. OVERIG CIJFERMATERIAAL.....	73
7.1.	Verkoop van softdrugs naar merk	73

7.2.	Import	73
7.2.1.	In beslag genomen Nederlandse douane.....	73
7.3.	Export	73
7.4.	Gebruikersaantallen	73
7.5.	Enquête	73
8.	BIJLAGE D. BEGRIPPENLIJST	75
9.	BIJLAGE E. BESTANDSITEMS.....	87
10.	BIJLAGE F. (BRANCHE-)ORGANISATIES E.D.....	88
11.	BIJLAGE G. SPECIFIEKE REGELINGEN.....	90
11.1.	Opiumwet.....	90
12.	BIJLAGE H. PRIJSLIJST SOFTDRUGS	91
13.	BIJLAGE I. PRIJSLIJST WIETPLANTEN.....	92
14.	BIJLAGE J VOORBEELD BRIEF BEWAARPLICHT	93
15.	BIJLAGE K. AFKORTINGEN.....	94
16.	BIJLAGE L. BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN.....	97
17.	BIJLAGE M. AANKONDIGINGSBRIEF BEDRIJFSBEZOEK	98
18.	BIJLAGE X SUGGESTIES DOELGROEP- /SEGMENTBEHANDELPLAN.....	99
18.1.	Differentiatie doelgroepbehandeling	99
18.2.	Segmentbehandelplan	100
18.2.1.	De Blesschema's	100
18.2.2.	Kwadrant kleinhandel in softdrugs.....	100
18.2.3.	Risicogebieden kleinhandel in softdrugs.....	100
18.2.3.1.	Illegaliteit.....	100
18.2.3.2.	Winst	100
18.2.3.3.	(Voorlopige) Aanslagregeling	100
18.2.3.4.	Inning.....	100
18.2.4.	Beleidsbeslissingen bij klantbehandeling	100
18.3.	Klantbehandelplan (voorbeeld)	102
18.3.1.	Planning van werkstromen.....	102
18.3.2.	Risicogebieden kleinhandel in softdrugs.....	102
18.3.2.1.	Illegaliteit.....	102
18.3.2.2.	Nieuwe ondernemers (starters)	103
18.3.2.3.	Winst	103
18.3.2.4.	(Voorlopige) Aanslagregeling	103
18.3.2.5.	Inning.....	103
18.3.3.	Resultaatmeting	103
19.	BIJLAGE Y VRAGENLIJST BEDRIJFSBEZOEKEN	104
19.1.	Verslaglegging	104
19.2.	Doelen van het gesprek	104

19.2.1.	Systeemgegevens	104
19.2.2.	Beleidsbeslissingen.....	104
19.2.3.	Verzamelen 'Mis-signalen'.....	104
19.2.4.	Controle-indicatoren.....	104
19.2.5.	Prognostisering.....	105
19.2.6.	Overige doelen	105
19.3.	Gegevens omtrent de eigenaar	105
19.4.	Activiteiten door de eigenaar:	105
19.5.	Bedrijfsomschrijving	105
19.6.	Vergunningen.....	106
19.7.	Uitmonstering van de shop.....	106
19.7.1.	Muziek	106
19.7.2.	Bedrijfspresentatie	106
19.7.3.	Vertier	107
19.7.4.	Communicatie	107
19.7.5.	Inrichting	107
19.7.6.	Assortiment softdrugs.....	108
19.7.7.	Assortiment dranken	108
19.7.8.	Assortiment eetwaar en versnaperingen	109
19.7.9.	Assortiment bij-artikelen	109
19.7.10.	Assortiment illegaliteit.....	109
19.7.11.	Klandizie	109
19.7.12.	Nevenactiviteiten:.....	109
19.8.	Overige aspecten.....	110
20.	BIJLAGE Z SUGGESTIES DEELONDERZOEKEN (VELD)TOETSING.....	111
	TREFWOORDENREGISTER.....	151

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Afkorting:	Betekenis:
AWR	Algemene Wet inzake Rijksbelastingen
Besch. OB'68	Uitvoeringsbeschikking Omzetbelasting 1968
Besl.OB'68	Uitvoeringsbesluit Omzetbelasting 1968
Bestelnr.	Bestelnummer. Onder dit nummer is de uitspraak bij de FIOD Inlichtingendienst te bestellen.
BUA	Besluit Uitsluiting Aftrek omzetbelasting 1968
EHVJ	Hof van Justitie Europese Gemeenschap
EHRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, Rome
HR	Hoge Raad der Nederlanden
IB'62	Wet op de inkomstenbelasting 1964
Inv'90	Invorderingswet 1990
Inv.w. 1845	Invorderingswet 1845
KvK	Kamer van Koophandel
OB'68	Wet op de Omzetbelasting 1968
Rv	Wetboek van burgerlijke rechtsvordering
Sr	Wetboek van strafrecht
Vakst. IB	Vakstudie Inkomstenbelasting
Vakst. Vpb	Vakstudie Vennootschapsbelasting
Vpb	Wet op de Vennootschapsbelasting 1969
Zesde Richtlijn	Zesde Richtlijn van de Raad van Europese Gemeenschappen van 17 mei 1977, nr. 77/388/EEG

1. AFBAKENING EN INLEIDING DOELGROEP

1.1. Doelgroep

Voor u ligt de doelgroepbeschrijving kleinhandel in softdrugs en headshops, kwekerijen en growshops. Hoofdonderwerp is de (klein)handel in softdrugs: in de praktijk meestal aangeduid als coffeeshop of koffieshop, hiervan zijn er ca. 1500 die naar schatting een omzet van 333 miljoen gulden realiseren.¹

De kwekerijen, 'growshops' (toeleveranciers van kweekartikelen) en de 'headshops' (verkoop van bij-artikelen voor softdrugsgebruikers)² komen slechts summier aan bod.

Onder de kleinkleinhandel in softdrugs/coffeeshops worden in deze beschrijving begrepen: verkooppunten voor softdrugs. Softdrugs zijn marihuana, Nederwiet³, hasj (hasjiesj), Qat⁴. Deze producten worden ook wel met de naam henneproducten aangeduid.

Een goede en wellicht betere aanduiding voor handelaar in softdrugs of coffeeshop-houder, etc. is mogelijk cannabisdetailist, naar de Latijnse naam van het verhandelde produkt: "cannabis sativa". Coffeeshop is echter de meest gebruikte naam en daarom wordt die naam in deze beschrijving vaak gebruikt. De coffeeshops moeten (bij gebrek aan een eigen specifieke code) worden ingedeeld onder branchecode 6722 van de Standaard Bedrijfs Indeling van de Kamers van Koophandel en Fabrieken in Nederland, die ook door de Fiscus wordt gehanteerd. Code 6722 is de code voor koffiehuisen.

Taxidealers zijn voor zover bekend niet als ondernemer bij de fiscus aangemeld terzake van kleinhandel in softdrugs. De huisdealer evenmin. Zij missen meestal voldoende substantie om terzake als ondernemer te kunnen worden aangemerkt. Dit zelfde geldt ook voor portiers en uitsmijters van discotheken als zij softdrugs verkopen. Worden dergelijke lieden toch in het bestand opgenomen, dan wordt eveneens de branchecode 6722 daarvoor voorgesteld.

Nauw en bijna onlosmakelijk aan het softdrugsgebeuren gebonden is de kweek van wietplanten voor de zaadwinning c.q. voor de bereiding van Nederwiet. De vele en meest kleinschalig, voor eigen gebruik telende lieden verkopen hun extra opbrengsten aan de handel. Om deze reden wordt de teelt van Nederwiet in deze beschrijving ook beschreven. Aangenomen wordt dat momenteel ca. 50% van het gebruik van wiet in Nederland wordt gedekt door de teelt in Nederland.⁵

De volgende branchecodes komen in aanmerking:

- 0111 Akkerbouwbedrijven, zaadteelt (landbouwzaden) (zie ook par. 4.3.2.);
- 0126 Tuin- en bloemzaadkwekerijen (tuinbouwzaadteelt, tuinbouwzadenkwekerijen, veredelingsbedrijven van zaden (tuin- en bloemzaden);
- 0127 Kruidenkwekerijen.

Deze beschrijving gaat niet in op de softdrugs-tussenhandel, -grossiers en groothandel in softdrugs en evenmin op de makelaardij en grootschalige teelt van Nederwiet. Men kan zeggen dat slechts die activiteiten rond softdrugs worden behandeld, die direct in relatie staan tot het zogenaamde gedoogbeleid van de Regering danwel legale activiteiten zijn (zoals de activiteiten van growshops en van headshops). Andere activiteiten zijn onvoorwaardelijk criminele activiteiten die als zodanig (voor alsnog) niet door de eenheden van de belastingdienst (kunnen) worden behandeld.

¹Bron: FIOD-enquête, zie Bijlage C, punt 7.5.

²Dit zouden er enkele honderden zijn. Bron: zaterdag-editie Focus 8 april 1995.

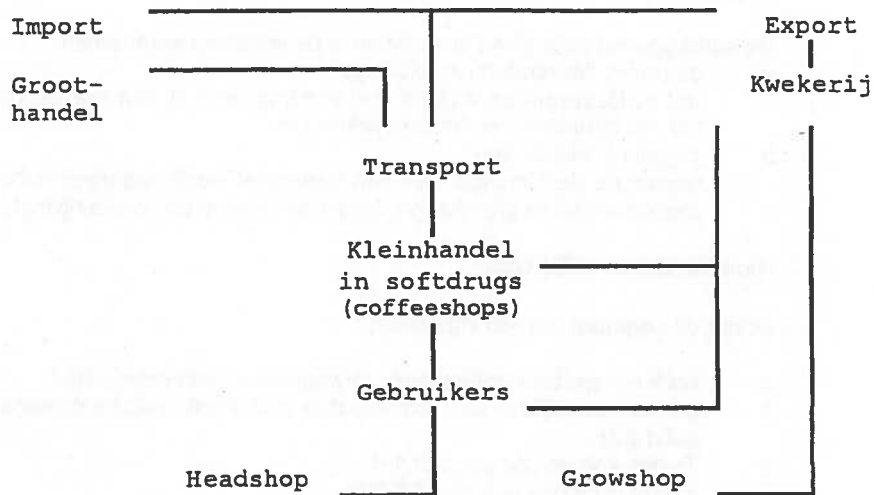
³Weed of wiet wordt in de literatuur door elkaar gebruikt; in deze beschrijving wordt de volgende spelling gebruikt: wiet. Nederwiet is wiet van Nederlandse kwaliteit (zoals Gouda kaas oorspronkelijk uit Gouda kwam, maar nu een kwaliteitsaanduiding is geworden). De in Nederland gebruikte Nederwiet komt (vooralsnog) ook werkelijk uit Nederland.

⁴Qat is niet opgenomen in de lijst van verboden middelen!

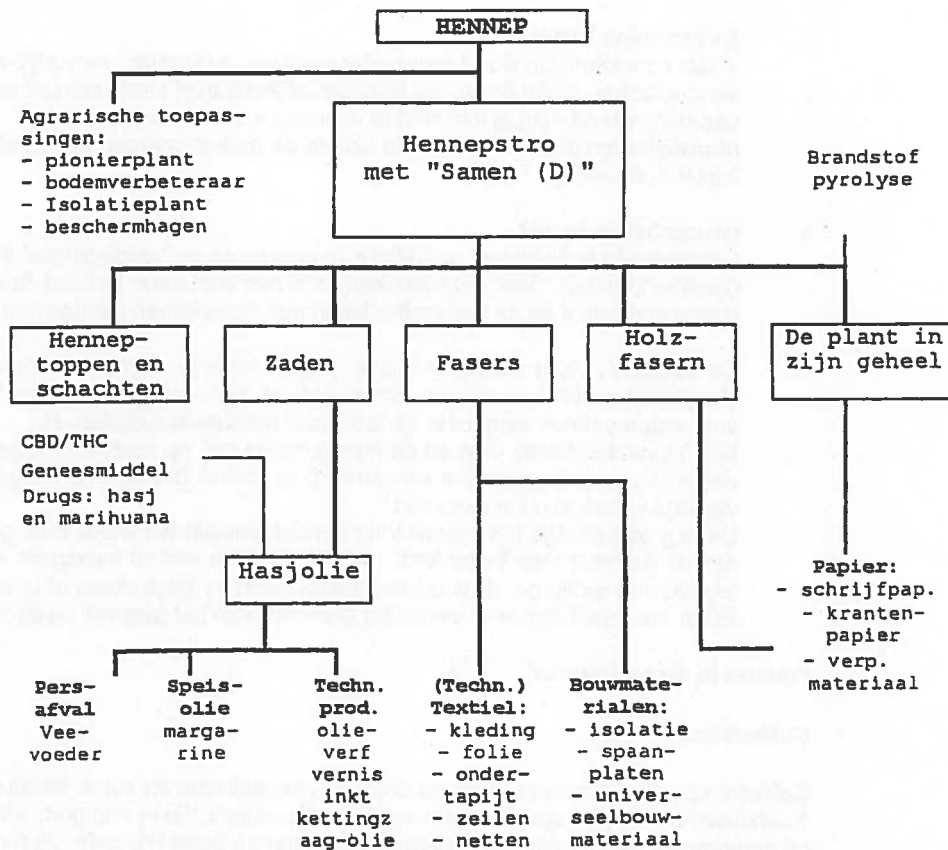
⁵Bron: o.a. Soft Secrets juni 1994.

1.2. Schema van de bedrijfstak

1.3. Schema gebruik van hennep⁶

⁶Om technische redenen is het aantal producten onvolledig; sommige -minder essentiële- verbindingslijnen zijn ter bevordering van de duidelijkheid weggelaten.

1.4. Segmenten

De softdrugs wereld is goed te verdelen in de volgende segmenten:

- a. segment "kleinhandel in softdrugs" dat de kleinschalige verkoop van softdrugs omvat alsmede de toeleveranciers van de gebruikers en (thuis)kwekers) en
- b. segment "kwekerijen" waarin de kleinschalige teelt van Nederwiet wordt ondergebracht;
- c. tussenhandel en groothandel (geen onderwerp van beschrijving).

1.4.1. Kleinhandel in softdrugs

Onder dit segment worden ingedeeld:

- a. coffeeshop (buurtoffeeshop, verkoop uit woonhuizen⁷, etc.)
- b. gemengde coffeeshops (combinaties met drank- en/of eetgelegenheden (punt 4.2.1.2.))
- c. Taxiverkopers (zie par. 2.1.1.4.)
- d. Headshops (zie ook par. 1.5.2.)
- e. Growshops (kleinhandel in groeiapparatuur voor de Nederwietkweker, (zie par. 1.5.3.))

1.4.2. Kwekerijen

In dit segment worden de ondernemers ingedeeld die zich bezighouden met:

- a. kleinschalige kweek
In deze beschrijving wordt daaronder verstaan de kweker, natuurlijk persoon of vennootschap onder firma, die hoofdzakelijk als doel heeft zichzelf en een beperkte vriendenkring van wiet te voorzien en die eventueel kleine hoeveelheden (hoeveelheden die binnen de gedoogmarges vallen) afzet in de lokale coffeeshop.
- b. grootschalige kweek
Grootschalig is de kweek op akkers, in kassen en op 'verdiepingen' in (kantoor)panden. Over deze kwekerijen is niet veel meer bekend dan de kweekmethodes en de hoeveelheden in beslaggenomen planten (zie Bijlage c).

De kweek van wiet wordt overigens op verschillende manieren onderscheiden. Gesproken wordt over binnen- en buitenteelt, klein- en grootschalige teelt, teelt voor eigen gebruik tegenover de teelt voor handelsdoeleinden, etc. Met 'binnenteelt' doelt men op de kweek op de m²: op zolderkamertjes en dergelijke en niet (enigszins verwarrend) de kweek binnen over de gehele bovenverdieping van een kantoorpand. Deze grootschalige binnenteelt voor handelsdoeleinden wordt vaak gerelateerd aan de grootschalige buitenteelt. Het is weliswaar niet zo belangrijk, maar het is toch aan te raden om dit soort definitiekwesties in gesprekken af te stemmen, zeker als verschillende (Overheids) Diensten aan het gesprek deelnemen.

1.5. Functie in de bedrijfstak

1.5.1. Coffeeshops

Coffeeshops zijn verkooppunten van dranken (alcoholische en soms uitsluitend niet alcoholische) en softdrugs. De (gemengde) coffeeshops zijn in een grote stad complementair aan de overige uitgaansgelegenheden zoals het café. Veel mensen bezoeken een dergelijke gelegenheid voordat zij een bioscoop of theater bezoeken.⁸

De buurtoffeeshop heeft onmiskenbaar een algemene sociale functie, dit in

⁷Bijvoorbeeld: Houten, IJsselstein, Lopik en Vianen. (Bron: Midden Nederland, zaterdag, 17 december 1994)

⁸Bron:

tegenstelling tot de woonhuis/verkooppunten, waar als regel slechts wordt verkocht aan vrienden en bekenden van de kweker.

Taxiverkopers hebben een functie in het ordeprobleem van sommige gemeenten. Het is nog onduidelijk hoe dit soort bedrijfsvoering zich zal ontwikkelen.

1.5.2. Headshops

Headshops zijn de schakel tussen kweker en gebruiker. De verkoop betreft bijvoorbeeld pijpen waarin de hash wordt gerookt, de 'grote vloei', etc. Ook speciaal ontworpen 'wietkleding' is in opkomst. Zij hebben een duidelijke distributiefunctie.

1.5.3. Growshops

Synoniem: Home Grow Shop. De Growshop is een toeleverancier voor wietkwekers. Men verkoopt er bijvoorbeeld groeiapparatuur, zaden en groeiboeken. Ook zij hebben een duidelijke distributiefunctie. Naar typologie past het om deze shops bij de overige kleinhandelaren te behandelen. Functioneel (zie par. 1.5.3.) zou het de voorkeur verdienen om deze shops bij het segment kwekerijen in te delen.

1.5.4. Kwekerijen

Algemeen wordt aangenomen dat de Nederlandse kwekerijen en kwekerijtjes in ca. 50% van de binnenlandse behoefte aan wiet voorzien.⁹ Het aantal wietkwekers wordt geschat op aantallen tussen 10.000 en 15.000 met een productie van 120 ton. Naar schatting bedraagt het aantal mensen dat voor geld wiet kweekt 50.000.¹⁰ De functie van de kleine kwekerij neemt gestaag in belangrijkheid toe. Mogelijke oorzaken hiervoor zijn o.a.:

- a. het relatief geringe risico voor ontdekking;
- b. de goede kwaliteit/opbrengst in hoeveelheid van de wiet;
- c. de moeite loont zich.

1.6. Kwadrantindeling

1.6.1. Kleinhandel in softdrugs

1.6.1.1. Kwadrantindeling coffeeshops, schema

		M A T E R I E E L	
		laag	hoog
F I S C A A L	h o g	voorlichting vooroverleg beleid uitzetten	individuele behandeling
	l a a g	adaf steekproeven nemen opsporing (oonbekend)	wtp veto adaf acties

1.6.1.2. Toelichting kwadrantindeling kleinhandel in softdrugs

De kleinhandel in softdrugs is volstrekt illegaal. Het feit dat coffeeshops worden gedoogd doet daaraan niets af. Het illegale karakter van deze handel kan betekenen

⁹o.a. Dr. A.C.M. Jansen, Wetenschappelijk onderzoeker van het Economisch Geografisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam.

¹⁰idem.

dat Justitie administratieve vastleggingen als bewijs gebruikt in strafprocedures. Hierdoor wordt als regel niet aan de administratieve verplichtingen voldaan. De controle op, en inzicht in omzet en winst is daarmee vrijwel onmogelijk. Op een aantal plaatsen in Nederland worden convenanten afgesloten tussen handelaar, fiscus en politie waarin wordt overeengekomen dat de ten gerieve van de fiscus gevoerde administratie niet als bewijs in strafzaken zal worden gebruikt, behoudens in geval van een ander delict dan de verkoop binnen het gedoogbeleid. Het ligt daarmee minder voor de hand om de shops op voorhand en zonder uitzondering in de fraudehoek van het kwadrant te plaatsen. Dit omdat binnen de doelgroep duidelijke verschillen bestaan. Diverse coffeeshophouders willen zoveel mogelijk als 'normaal' ondernemer functioneren. Een toenemend aantal (klein)handelaren in softdrugs begint van lieverlee met 'administreren'.

1.6.1.3. 'Mis-signalen'

Indeling in het kwadrant kan niet uitsluitend op conventionele gronden plaats vinden. Historische gegevens ontbreken vaak of zijn onvoldoende betrouwbaar. Een manier om tot een indeling in vertrouwenscategorieën te komen is het verzamelen van 'missignalen' (punt 19.2.3.). Deze signalen kunnen in relatie staan tot assortiment, nevenactiviteiten of cliëntèle. Aanbevolen wordt een gevarencode in te brengen. Coffeeshops-sec zijn normaal te betreden. Naar gelang de illegaliteit toeneemt (te denken valt daarbij vooral aan de verkoop van hard-drugs, wapenhandel etc.) neemt ook het gevaar bij klantcontacten toe (zie ook par. 2.16.2.2.)

1.6.1.4. Coffeeshop-dichtheid

Er zijn aanwijzingen dat in steden met veel coffeeshops in die shops sneller andere produkten worden verkocht. Het gaat dan met name om hard-drugs, wapens en heling van gestolen videobanden. Verstoring van vraag en aanbod ligt hieraan ten grondslag. In steden waar een relatief groot aantal shops zal daarom vermoedelijk een groter kans op (overige) wetsovertreding bestaan. Geadviseerd wordt om informatie over (niet-fiscale) fraude patronen bij de verschillende Politie Korpsen in te winnen.¹¹

1.6.1.5. Ouderdom shop

In het algemeen zal de van oudsher gevestigde coffeeshop uitsluitend softdrugs verkopen. Oud is bekend, bekend betekent vermoedelijk minder risico.

1.6.1.6. De handelaar in softdrugs

In de grensstreken is een tendens waargenomen die erop duidt dat Turkse handelaren geld doorsluizen naar hun geboorteland. Dit geldt vermoedelijk ook voor Marokkanen.¹² Omdat gedoogbeleid er feitelijk toe leidt dat met softdrugshandel verdiend geld als het ware 'wit' is, moet er rekening mee worden gehouden dat het buiten het gezichtsveld van de fiscus naar het buitenland gesluisde geld niet van verkopen van softdrugs afkomstig hoeft te zijn.¹³ Hier is wellicht van een hoog materieel risico sprake wegens versluiering van 'andere' winsten.

Gemeenten geven in voorkomende gevallen vergunningen af waarin bepalingen staan in relatie tot de eigenaar van de shop. Voorbeelden van dergelijke bepalingen zijn:

- a. de exploitant mag in de afgelopen 5 jaar geen crimineel verleden hebben at direct verband houdt met de drugshandel of zich bezig hebben gehouden met heling, geweldsdelicten en de handel in vuurwapens;
- b. de exploitant moet altijd in het pand aanwezig zijn en toezicht houden;
- c. de beheerders dienen een arbeidsovereenkomst met de exploitant te hebben;
- d. de exploitant en/of beheerder dient erop toe te zien dat door de bezoekers geen

¹¹Let wel, de politie zal niet in alle gevallen informatie verstrekken, dit afhankelijk van de soort informatie, gebruiksdoel etc.! Denk b.v. aan privacy-regelgeving.

¹²Let op, exacte cijfers zijn niet bekend. De informatie is 'van horen zeggen' en is niet specifiek gecontroleerd.

¹³Het is mogelijk dat de coffeeshophouder het zekere voor het onzekere neemt en zijn 'witte' geld toch veilig stelt, formeel is het immers geen wit geld!

overlast voor de woon- en leefomgeving wordt veroorzaakt.

1.6.2. **Headshops[GLH11]**

1.6.2.1. **Kwadrantindeling headshops, schema[GLH12]**

		M A T E R I E E L	
		laag	hoog
F I S C A A L	h o o g	voorlichting vooroverleg beleid uitzetten	individuele behandeling
	l a a g	adaf steekproeven nemen opsporing (oonbekend)	wtp veto adaf acties

1.6.2.2. **Toelichting kwadrantindeling headshops**

1.6.3. **Growshops**

1.6.3.1. **Kwadrantindeling growshops, schema**

		M A T E R I E E L	
		laag	hoog
F I S C A A L	h o o g	voorlichting vooroverleg beleid uitzetten	individuele behandeling
	l a a g	adaf steekproeven nemen opsporing (oonbekend)	wtp veto adaf acties

1.6.3.2. **Toelichting kwadrantindeling growshops**

1.6.4. Kwekerijen

1.6.4.1. Kwadrantindeling (schema)

		M A T E R I E E L	
		laag	hoog
F I S C A A L	h o o g	voorlichting vooroverleg beleid uitzetten	individuele behandeling
	l a a g	adaf steekproeven nemen opsporing (oonbekend)	wtp veto adaf acties

1.6.4.2. Algemeen

In tegenstelling tot coffeeshops worden kwekerijen niet gedoogd. Het gaat hier niet over kwekerijen van hennep voor industriële toepassingen of voor de zaadwinning. Door het niet-gedogen onttrekt de kweek zich vrijwel volledig aan het oog van de fiscus. Zowel het materiële als het fiscale risico is in dit segment hoog.

1.6.4.3. 'Mis-signalen'

Evenals bij het kwadrant van de kleinhandel in softdrugs kan ook hier indeling in het kwadrant niet op conventionele gronden plaats vinden. Historische gegevens zijn niet beschikbaar. Een manier om de indeling in vertrouwenscategorieën te blijven controleren en te constateren of de fraude-indeling kan worden verlaten is het doorlopend verzamelen van signalen.

Dergelijke signalen kunnen zijn:

- (wijziging van) Justitieel Overheidsbeleid (eventueel gedogen);
- economische trends (bijvoorbeeld toename industriële toepassing van hennep);
- (wijziging van) Gemeentelijkbeleid.
- afname wapenbezit (zie par. 2.16.2.2.)

1.7. Risicofactoren

1.7.1. Inleiding

Onder punt 1.7.2. (risicofactoren kleinhandel in softdrugs) en 1.7.3. (risicofactoren kwekerijen) staan in de kolom "risicofactoren" trefwoorden waarmee onderwerpen in verband staan die voor de fiscus materieeltechnisch- en/of fiscaal-technisch risico inhouden.¹⁴ Burgerrechtelijke risico's zoals bijvoorbeeld verboden wapenbezit, heling etc., zijn voorshands niet in de tabel opgenomen. In kolom 2 volgt dan een verwijzing naar de paragraaf waar het onderwerp nader wordt beschreven. Een zelfde opmerking kan worden gemaakt bij 'behandelsuggstie'. Ook hier weer een steekwoord. Kolom 4 geeft de paragraaf waar de behandelsuggestie nader wordt besproken. Verder zijn de risico's in de tabel onderwerpsgewijs gerubriceerd.

De bedoeling van het schema is dat daarmee een hulpmiddel aanwezig is aan de hand waarvan snel inzicht kan worden verkregen omtrent de risico's die bij de branche of het specifieke segment aanwezig zijn.

Het schema is tevens bedoeld als een samenvatting waaraan informatie kan worden ontleend die bijdraagt aan de opstelling van klantgebonden risicoprofielen, dit met de

¹⁴'Bankrelatie' bijvoorbeeld is op zich beschouwd vanzelfsprekend geen risico maar wel een risico vormt witwassen en doorsluizen van zwart geld.

volgende doelen:

1. met de informatie gestalte kan worden gegeven aan de differentiatie in de klantbehandeling;
2. met de informatie kan de mate van aandacht voor een bepaalde klant worden bepaald, en wel zodanig dat handvaten voor adequate selectiemogelijkheden ontstaan.

1.7.2. Risicofactoren kleinhandel in softdrugs

Risicofactoren		behandelsuggestie	
<u>Entiteitenbestand</u>			
Opsporen kwekerij	2.9.1.1.	Renseignering vanuit de tuindersbranche	4.8.2.
Domicilie	<input type="text"/>		
Nationaliteit van de ondernemer	<input type="text"/>		
Starters (1)	2.7.2.	Formuleren beleid rond starters	4.2.1.5.
Starters (2)	2.7.2.	Indelen naar branche-code	4.3.1.
Doorstarters	2.7.4.	Ondernemerschap naspeuren	18.4.
		Starters bezoeken etc.	4.2.2.2.
		Doorstarters	
Medewerking van adviseur, accountant, advocaat, en makelaar	<input type="text"/>		
Stakers	2.7.3.		4.2.2.1.
Renseignering	<input type="text"/>		
<u>Administratie</u>			
Bankrelatie(s)	2.8.4.		4.4.4.
Horecaverunning ja/nee	2.6.9.		
<u>Activa en passiva</u>			
klantmanagement:			
- investeringen (passief)	2.9.1.2.	Nagaan investeringen (passief)	4.5.
Nevenactiviteiten /handel	2.3.2.		<input type="text"/>
Wie is eigenaar van de speelautomaten; handelaarsstatus via politieambtenaar	2.3.2.	Doorgeven aan fraude-coördinator	
<u>Opbrengstenverantwoording</u>			
Risicogetal (controlecahier nr. 7 H2)	<input type="text"/>		
Omvang van het bedrijf.	<input type="text"/>		
Combinatie met shop	<input type="text"/>		
Turkse coffeeshops	2.1.1.2.	Investeringen en bestemmingen van gelden	4.14.5.
<u>Omzetbelasting</u>			
Aftrek voorbelasting			

<u>Inkomstenbelasting</u>			
Winstverdeling	☐		
<u>Loonbelasting</u>			
Dealer/geen dealers	☐		
<u>AWR</u>			
Strafblad	1.6.1.6.		
Andere niet nagekomen fiscale verplichtingen	☐		
Aangifte- en betalingsgedrag	☐	Beleid klantbehandeling formulieren	4.11.1. 4.14.4.
<u>Inning</u>			
Verhaal	3.6.	Beleid klantmanagement opstellen	4.14.3.
Plukze	☐		

1.7.3. Risicofactoren headshops

<u>Risicofactoren</u>	<u>behandelsuggestie</u>
<u>Entiteitenbestand</u>	
Opsporen kwekerij	Renseignering vanuit de tuin- dersbranche
<u>Administratie</u>	
<u>Activa en passiva</u>	
<u>Opbrengsten- verantwoording</u>	
<u>Omzetbelasting</u>	
<u>Inkomstenbelas- ting</u>	
<u>Loonbelasting</u>	
<u>AWR</u>	
<u>Inning Plukze</u>	☐

1.7.4. Risicofactoren growshops

<u>Risicofactoren</u>	<u>behandelsuggestie</u>
<u>Entiteitenbestand</u>	
Opsporen kwekerij	Renseignering vanuit de tuindersbranche
<u>Administratie</u>	
<u>Activa en passiva</u>	
<u>Opbrengstenverantwoording</u>	
<u>Omzetbelasting</u>	
<u>Inkomstenbelasting</u>	
<u>Loonbelasting</u>	
<u>AWR</u>	
<u>Inning Plukze</u>	☐

1.7.5. Risicofactoren kwekerijen

<u>Risicofactoren</u>	<u>behandelsuggestie</u>
<u>Entiteitenbestand</u>	
Opsporen kwekerij	Renseignering vanuit de tuindersbranche
<u>Administratie</u>	
<u>Activa en passiva</u>	
<u>Opbrengsten-verantwoording</u>	
<u>Omzetbelasting</u>	
<u>Inkomstenbelasting</u>	
<u>Loonbelasting</u>	
<u>AWR</u>	
<u>Inning</u> Plukze	☐

1.8. Informatiebronnen

1.8.1. Schema

Naam organisatie (zie ook bijlage F)

Adviesbureau drugs Amsterdam August de Loor	1.8.4.1.
Amsterdamse bureau O&S (Amsterdams Bureau voor Onderzoek en Statistiek)	1.8.4.2.
Bond van Cannabis Detaillisten (BCD)	1.8.2.1.
Cannabis Consumenten Stichting CCB	1.8.2.2.
Douane Informatie Centrum	1.8.3.3.
Ministerie van Justitie, afdeling CDWO	1.8.3.1.
Stichting Institute of Medical Marihuana (SIMM)	1.8.4.3.
WVC/Niad	1.8.3.2.

1.8.2. Branche-organisaties

1.8.2.1. Bond van Cannabis Detaillisten (BCD)

BCD wil een spreekbuis zijn voor detaillisten die softdrugs verkopen. Men denkt vooral aan contacten met verzekeringsmaatschappijen, banken belastingdienst, politieke partijen enz. De vereniging streeft naar de verhoging van de kwaliteit van cannabisdetaillisten. Zij streeft naar een normalisering van het softdrugsgebruik. Zij benadrukt de sociale functie van de detaillist. De vereniging tracht verder een informatiecentrum op te zetten.

1.8.2.2. Cannabis Consumenten Stichting CCB

1.8.3. Overheidsinstanties

1.8.3.1. Ministerie van Volksgezondheid en Milieu

Verantwoordelijkheid

Het Ministerie van Volksgezondheid enz. is verantwoordelijk voor de drugswetgeving in Nederland

Drugspolitiek in Nederland

Centraal uitgangspunt van beleid is om zowel de drugsgebruiker, als zijn naaste omgeving zoveel mogelijk te beschermen tegen het gebruik van drugs. Het Amerikaanse standpunt gaat uit van de veronderstelling dat door drugsbestrijding de vraag afneemt. Het is in Nederland traditie om zoveel mogelijk de effectiviteit van beleid na te streven. Onderzoek heeft uitgewezen dat de meest gebruikte drug in Nederland de cannabis is, een drug die in principe niet schadelijk is voor gebruikers.¹⁵ Bij de opzet van de drugsregels leidt dit tot een afwijzing van het dogmatische standpunt van uitsluitend drugsbestrijding. In plaats daarvan wordt -in essentie- getracht om zowel de handel te beperken als om de vraag tegen te gaan. Deze redenering is de basis geweest voor het opstellen van het gedoogbeleid met betrekking tot softdrugs.¹⁶ Dit beleid is in feite gericht op regulering en controlering van de softdrugsmarkt.¹⁷

Het gedoogbeleid

Kernpunt van het gedoogbeleid (XG "Gedoogbeleid") is de scheiding van de harddrugs- van de softdrugsmarkt. Het louter in bezit hebben van softdrugs voor eigen gebruik leidt veelal niet tot arrestatie. De kleinhandel in softdrugs wordt gedoogd, dat wil zeggen met rust gelaten. Kleinhandel is in deze context te definiëren als de inrichting van waaruit softdrugs worden geleverd aan de consument ten behoeve van diens eigen gebruik, ter plaatse zowel als thuis. Het gedoogbeleid wast grote sommen geld naar grijs of wit.

1.8.3.2. Ministerie van Justitie

De taak van het Ministerie van Justitie is rechtshandhaving. Vooralsnog ligt aan elke actie van politie en justitie een in het strafrecht omschreven aanleiding ten grondslag. Er is een tendens tot uitbreiding van de politietaak. Dit moet er toe leiden dat de politie ook op delicten zou kunnen anticiperen of onderzoeken kan instellen zonder dat al wetenschap over een bepaald delict bestaat.

Voor zover het om drugs gaat zijn de strafbare feiten geregeld in de Opiumwet (zie bijlage G. punt 11.1.).

Ministerie van Justitie; afdeling CDWO

Wetenschappelijk onderzoek

1.8.3.3. Ministerie van Financiën

Fiscaal beleid

Er bestaat een spanningsveld tussen de fiscale benadering van softdrugs en de gerechtelijke. Immers staat bij deze laatste de opiumwet centraal met als consequentie overtredingen in de strafrechtsfeer. Fiscaal gezien is de benadering anders. Omzet,

¹⁵Let op: "in principe". Door de gewoonte om cannabis vermengd met (het zwaar verslavende) tabak te gebruiken zijn er ontegenzeggelijk zogenaamde "jointjes-verslaafden". Ook wordt het mogelijk geacht dat een "geestelijke verslaving" kan ontstaan, te vergelijken met gokverslaving. Lichamelijke verslaving bij gebruik van marihuana etc. puur, treedt niet op.

¹⁶De tussenhandel en groothandel zowel als im- en export van softdrugs worden niet gedoogd. Ook de teelt van hennep voor softdrugdoelen is verboden. Daarnaast is alles in relatie tot andere drugs eveneens verboden.

¹⁷Softdrugs staan beschreven in bijlage 2 bij de Opiumwet, in feite gaat het alleen om hennep. Wordt het werkzame bestanddeel geïsoleerd en zo opgevoerd dat bijvoorbeeld: "hasjolie" ontstaat, dan volgt indeling in de bijlage 1 en is de stof verboden en kan niet meer worden gedoogd.

inkomsten en loon zijn daar de uitgangspunten: het object van de belasting. Een afstemming komt slechts langzaam op gang (zie hierna bij omzetbelasting). De fiscus dient zich er van bewust te zijn dat zij zich als Overheid manifesteert bij haar acties richting softdrugs. Gelet op de grote verschillen in benadering tussen Justitie en Financiën is een onderlinge afstemming zeker op zijn plaats.

Omzetbelasting

Geen omzetbelasting kan worden geheven over de illegale invoer en de illegale levering van verdovende middelen en vals geld, aangezien deze handeling in de gehele Europese Unie absoluut zijn verboden. Wel is belast de "legale" levering van verdovende middelen ten behoeve van het gebruik voor medische- en wetenschappelijke doeleinden.

Dit kan worden gebaseerd op de uitspraken van het Hof van Justitie van 28 februari 1984, nummer 294/82 en 5 juli 1988, de nummers 269/86 en 289/86.

Inkomstenbelasting

In de hiervoor aangehaalde uitspraak wordt ten aanzien van de inkomstenbelasting een geheel ander standpunt ingenomen, n.l.: "Winst is het bedrag van de gezamenlijke voordelen die, onder welke naam en in welke vorm ook, worden verkregen uit onderneming." De winst uit (klein)handel in softdrugs is daarvan niet uitgesloten.

Vermogensbelasting

Ten aanzien van deze belastingsoort kan de vraag rijzen hoe te handelen terzake van witgewassen vermogen of vermogensbestanddelen. Het zal technisch gezien zeker juist zijn om te heffen over het gehele vermogen van een belastingplichtige, maar, in het licht van een integrale probleemaanpak zal bezinning en beleid nodig zijn. Te denken valt hier zeker aan signalering van bijzondere vermogensbestanddelen, ongehoorde stijgingen van het vermogen, vermogensvlucht etc.

Douanewetgeving en douaneverantwoordelijkheden

Het Douane Informatie Centrum houdt zich bezig met de analyse van vrachtbescheiden en onderhoudt contacten met buitenlandse douanediensten. Tachtig procent van de drugsvondsten komt op basis van analyse tot stand.

1.8.4. Overige instanties

1.8.4.1. Adviesbureau drugs Amsterdam; August de Loor

Doel van dit bureau is het verhogen van kennis over en inzicht in alles wat met drugs te maken heeft. Het bureau levert gegevens voor het ontwikkelen van een evenwichtig drugbeleid. In het verlengde van zijn taakstelling geeft het bureau ook adviezen ter verbetering van het Aids-preventiebeleid. Het bureau aanvaardt alleen opdrachten die bovenstaande doelen voor ogen hebben. De belangrijkste opdrachtgevers van het bureau zijn landelijke en lokale overheden en instellingen op het gebied van drugs- en Aids-preventiebeleid. De oprichter: August de Loor heeft ca. 20 jaar ervaring met de beschreven problematiek. Het adviesbureau heeft een archief met gegevens over hashgebruik. Ook reist men houseparty's af om pillen te testen.

1.8.4.2. Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (Niad)

Dit Instituut valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Volksgezondheid.

1.8.4.3. Amsterdams Bureau voor Onderzoek en Statistiek (O&S)

Amsterdamse bureau O&S (Amsterdams Bureau voor Onderzoek en Statistiek) heeft in opdracht van Justitie de toestanden aan de grenzen in kaart gebracht. Het rapport heet "Drugstoerisme in de grensstreek". Het softdrugstoerisme en het harddrugstoerisme worden apart beschreven.

1.8.4.4. Stichting Institute of Medical Marihuana (SIMM)

1.8.5. Opleidingen**1.8.5.1. Opleidingen en cursussen handel in softdrugs**

Voor zover bekend bestaat er geen opleiding tot cannabishandelaar. Daarbij is het niet zo dat de handelaar geen kennis nodig heeft. Op het stuk van inkoop dient hij over specifieke warenkennis te beschikken. Kennis van cannabisproducten is specialistische kennis en te onderscheiden van andere specialistische kennis op het gebied van drugs, met name die over harddrugs.

1.8.5.2. Opleidingen headshop en growshop**1.8.5.3. Opleidingen en cursussen kwekerij**

Er bestaan voor zover bekend geen specifieke opleidingen tot hennepkweker voor softdrugswinning. De kwekers doen hun kennis vooral op bij collega-kwekers. Aankoop van kennis vindt ook wel plaats in laboratoria.¹⁸ Veel wetenwaardigheden steekt men verder op bij het doen van kweekbenodigdheden in de growshop.

1.8.6. Specifieke regelingen**1.8.6.1. De opiumwet**

De Opiumwet kent na wijziging in 1976, twee soorten drugs: * drugs met een onaanvaardbaar risico ("hard drugs").
* drugs met een aanvaardbaar/minder zwaar risico ("soft drugs").

Hard drugs Alle stoffen die door de wetgever als een drug met een onaanvaardbaar risico worden beschouwd zijn in de Opiumwet op een lijst gezet (lijst 1). Op deze lijst staat een groot aantal scheikundige stoffen die als hard drug worden aangemerkt. De meeste komen in Nederland niet voor.

De meest bekende drugs met een onaanvaardbaar risico zijn de opiaten, de groep van stimulerende stoffen en de zogenaamde psychogene stoffen.

Opiaten zijn stoffen die de emoties "verdoven". Dit zijn alle producten die uit opium worden gewonnen, zoals morfine en heroïne ("horse").

Methadon wordt ook tot de opiaten gerekend, omdat het bijna dezelfde eigenschappen heeft. Methadon wordt echter chemisch vervaardigd en is een middel dat onthoudingsverschijnselen onderdrukt. Het wordt door de hulpverlening als vervangingsmiddel voor heroïne gebruikt.

De stimulerende stoffen zijn als het ware het tegendeel van de opiaten. Zij hebben juist een opwekkend effect. Hiertoe worden de "amfetaminen" gerekend, ook wel pepmiddelen of speed genoemd.

Zij worden geheel synthetisch vervaardigd. Een uitzondering hierop vormt de cocaïne. Deze stof wordt gewonnen uit de cocoplant en het effect ervan lijkt sterk op dat van de amfetaminen.

De psychogene stoffen zijn stoffen die het psychisch oftewel geestelijk functioneren van de mens kunnen veranderen, de zogenaamde "bewustzijn veranderende" middelen. Zij worden ook wel "Psychedelische" middelen of "hallucinogenen" genoemd.

Populair gezegd "tripmiddelen".

De belangrijkste producten zijn LSD, mescaline en tetrahydrocannabinol (afgekort THC).

Het is toegestaan op hennepplanten als erfscheiding of haag te gebruiken.

¹⁸Bijvoorbeeld raadpleegt men agrarische laboratoria omtrent de kwaliteit van water. Water is een belangrijke factor bij de teelt van het hennepgewas, analyse geschiedt bij elke cyclus.

1.8.6.2. **Enkelvoudig Verdrag van New York (1961); artikel 28**

Wet scheiding van markten (WVC, basis voor gemeentebesleid?)
 Algemene Politie Verordeningen
 Vreemdelingenwet
 Bestuursrechtelijk (hinderwet, leefmilieuverordening, overlastverordening)
 Civielrechtelijke maatregelen (huurrechtprocedures, kort geding)

In Nederland mag je 30g softdrugs bij je hebben (Opiumwet, 1 november 1976). In Amsterdam mag je 200 gram op voorraad hebben.

1.8.6.3. **Algemene Politie Verordeningen (APV)**

Openbaar Ministerie regio Nieuwegein/Vianen. Deze heeft een drietal criteria om in te grijpen bij softdrugsverkopen.

- 1 De dealer maakt reclame
- 2 Verkoop aan minderjarigen
- 3 Verkoop ook van hard-drugs Daarbij is één klacht géén klacht! Onder overlast verstaat men vervuiling van de omgeving van de woning van de drugsdealer, drukke toeloop op het pand op ongebruikelijke uren en storend gedrag van de klanten die buiten rondhangen en softdrugs roken. Iedere gemeente kan in haar Politie Verordening opnemen dat de verkoop van softdrugs formeel mogelijk is! Gedoogbesleid dus.

1.8.6.4. **Wet scheiding van markten**

(WVC, basis voor gemeentebesleid?)

1.8.6.5. **Vestigingswet detailhandel**

De afgifte van vergunningen op grond van de Vestigingswet detailhandel is voorbehouden aan de Kamer van Koophandel.

1.8.6.6. **Algemene Plaatselijke Verordeningen**

Vestigingsbepalingen staan als regel opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening. In de vergunning aan de exploitant van een inrichting wordt expliciet toegestaan dat daar softdrugs worden verkocht respectievelijk gebruikt. De belangrijkste bepalingen die erin zijn opgenomen zijn de AHOJ-regels. De exploitant mag geen groothandelshoeveelheden verkopen (30 gram of meer per klant).

Leefmilieuverordening, pm

1.8.6.7. **Horecaverunning**

Zie ook het stuk van uit Tilburg van 16 mei 1995, dat gaat over de vestigingswetgeving in Tilburg.

1.8.6.8. **Winkelsluitingswet**

De verkoop van softdrugs vallen formeel onder de Winkelsluitingswet 1976. Door de verkoop van softdrugs onder de werking van deze Wet te brengen beoogt men een positief effect te bereiken op de openbare orde. Zie ook punt 3.7.6., de daar verwoorde hinder wordt aldoende beperkt tot de openingstijden die deze Wet hanteert. Indien de gemeente de shops op grond van deze Wet toelaat, impliceert dat twee gevolgen:

- a. de shops moet in het bezit zijn van een vestigingsvergunning op grond van de Vestigingswet detailhandel (zie punt 3.7.8.) en
- b. de Algemene Politieverordening is niet van toepassing. De gemeenten verspelen in dit geval een mogelijkheid tot regulerend optreden. Zij zullen deze weg niet snel volgen.

1.8.6.9. Hinderwet

Als regel worden de bepalingen uit de Hinderwet actief toegepast op coffeeshops. De Hinderwet geeft algemene voorschriften ter voorkoming van gevaar, schade of hinder. Het kan daarbij gaan om geluid- en trillinghinder, indirecte hinder of terrassen. Hinder rond coffeeshops is bijvoorbeeld parkeeroverlast, vervuiling en een gevoel van onveiligheid omdat rond de shop veel 'vreemden' rondhangen.

Overlastverordening

1.9. De actualiteit

1.9.1. Drugspreventie

Naar verwachting zal er meer dan nu al het geval is een accent worden gelegd op drugspreventie. Doel is de gevaren van drugsgebruik onder de aandacht (van vooral de jeugd) te brengen. Waarschuwen echter, heeft vaak een stimulerende uitwerking op adolescenten, namelijk: "de allure van gevaarlijk leven!" Men heeft echter nog geen alternatief kunnen bedenken. Een ander probleem is dat de waarschuwing juist een markt veroorzaakt, bijvoorbeeld: de waarschuwing tegen een XTC-pil die zeer sterk was, creëerde een markt van gebruikers die uitsluitend nog naar die pil vroegen! Kort daarop verschenen er meerdere types van dergelijke sterke pillen op de markt!¹⁹

1.9.2. Drugsbeleid

Het aantreden van het kabinet Kok, onder deelname van de partij Democraten '66 zal naar wordt aangenomen een verdere liberalisering van het (soft) drugsbeleid teweeg brengen. Het Kamerdebat²⁰ moet daarover uitsluitsel geven. Een uitbreiding van het gedoogbeleid, bijvoorbeeld door ook te gedogen dat de kleinhandel in cannabis een administratie bijhoudt zonder dat zij daar in de strafrechtssfeer last mee krijgt, kan uitgebreide consequenties hebben voor de Belastingeenheden. Anders dan nu zal in die gevallen een actief klantbehandelingsbeleid standaard moeten zijn. Een tweede verwachting is dat de Minister van Justitie "iets" zal doen aan gedogen van de teelt van planten voor de febrkage van softdrugs voor eigen gebruik. Ten derde wordt verondersteld dat er in de inkoop sfeer een nader standpunt zal worden ingenomen.

1.9.3. Tendenties gebruik softdrugs

De oude Inca's rookten hun marihuana puur. De gewoonte om marihuana te vermengen met tabak is vermoedelijk eerst in Nederland ontstaan en heeft zich daarna over Europa verspreid. Ook de manier van roken van marihuane of hash uit pijpen veranderde. In plaats van de grote en centraal opgestelde waterpijp bedient de gebruiker zich nu van handzame pijpjes. Het verwerken van softdrugs in eetwaar en dranken is een tijdje mode geweest maar het eten van hash-cake bijvoorbeeld boet sterk aan populariteit in. Nederwiet is van een betere kwaliteit dan alle andere wiet. Dit produkt wordt daardoor meer en meer verkocht.²¹

Interessant is de vergelijking van marihuana met alcohol op het stuk van integratie in de samenleving. In de jaren 50 was alcoholgebruik nog gebonden aan vaste regels: na gedane arbeid, café naast de kerk, dronken op carnaval! Nu is het consumptiepatroon veel losser: groot assortiment, aangepaste verpakkingen, veel en diverse verkooppunten etc. Anders dan 'vroeger' is het gebruik van marihuana niet langer gebonden aan een alternatieve levensstijl. Er is nu geen vast moment meer aan te wijzen waarop mensen het genotmiddel gebruiken.

De huidige tijd kenmerkt zich door een grote diversiteit. Een grote diversiteit in consumentengroepen en ook een groot assortiment hashprodukten waaruit men kan

¹⁹Aan de andere kant is er een groep gebruikers ontstaan die de "vette" en "THC-rijke" Nederwiet mijden en terugkeren naar de lichtere buitenlandse soorten.

²⁰Uitgesteld tot september 1995.

²¹Voor 1994 wordt vrij algemeen aangenomen dat de omzetverhouding Nederwiet en andere softdrugs 50-50 is. Plaatselijk komen uitzonderingen voor.

kiezen. De consument kan kiezen van licht tot zwaar. Exclusieve soorten uit verre oorden of bulkpartijen uit Afrika en ook Weed uit Nederland. De consument kan kiezen uit goedkope soorten (voor gebruik tussendoor) en uit dure soorten (voor speciale gelegenheden).

De vroeger populaire 'joint' wordt nu beconcurrereerd door het 'stickie'. De laatste 'gaat niet meer rond'. Tegenwoordig registreren we een meer individueel consumptiepatroon.

Wellicht kunnen we door bestudering van andere genotmiddelen voorspellen hoe het met marihuana zal vergaan. Misschien komt er naast het alcoholvrije bier wel een THC-vrije joint op de markt?

1.9.4. **Paddestoelen gebruik.²²**

Bijvoorbeeld 'kaalkopjes' die in Nederland op koelepoep groeien. Bevat bestanddelen psilocyine en psilocybine. Dit zijn produkten die de opiumwet verbiedt. Men mag wel de paddestoelen in zijn bezit hebben! Sommige shops hebben ze in hun assortiment.

1.9.5. **Smartdrugs**

In opkomst: smartdrugs. Er zijn twee soorten, nutrients (voedingssupplementen) en nootropics (normaal gebruikt tegen de ziekte van Alzheimer). De smartpills, met vitaminen, mineralen, aminozuren en natuurlijke kruiden, geven meer energie of verbeteren het denkvermogen. In deze categorie vallen ook de smartdrinks. Ze zijn nu nog te vinden in de hoek van de *new age*, *house* en *cyberpunk*.²³

1.9.6. **Computerdrugs**

Insiders verwachten binnen 10 jaar een geheel nieuwe en niet te stoppen drug: de 3-D drug. Drugs worden gebruikt om daarmee in een liefst gelukzalige roes te geraken. Roes is een gesteldheid die in de "hersenen" beleefd wordt na gebruik van "roesmiddelen" die door chemische reacties die toestand veroorzaakten. Een 3-D drug bewerkstelligt de gewenste roes zonder dat daar een conventionele drug aan te pas komt!

Voor de ideevorming moet men denken aan de reclames waarbij gedemonstreerd wordt hoe iemand met behulp van een "helm-assecoire en besturing" als het ware door een computersimulatie beweegt en dat als echt ervaart. Men "kijkt" dus niet naar het scherm, maar "beleeft" dat alsof men er deel van uitmaakt. De gevolgen van een ander (als het allemaal lukt) zijn nu niet te overzien.

1.9.7. **Jointjesfabriek**

Recent²⁴ blijkt het bestaan van zogenaamde "Jointjesfabrieken". Door zwartwerkers worden de zogenaamde joints gedraaid, tegen een loon van ongeveer 50 cent per stuk. De verkoopprijzen van dit kant en klaar produkt ligt op f. 7,50 (1994).

1.9.8. **Uitzendbureau**

Speciaal gericht op de coffeeshophouders is er nu een uitzendbureau en ondernemersvraagbaak²⁵ dat voorziet in inzet van adviseurs - specialisten in regelgeving.

²²De wijze waarop de werkzame stof uit de paddestoel tot de mens komt is nog niet door de adoptie-eenheden uitgezocht.

²³april 1995

²⁴1994, Den Haag. Precieze omvang etc. nog onbekend, evenals precieze manier van (af)levering.

²⁵67

2. **BEDRIJFSVOERING**

2.1. **Typologie**

2.1.1. **Handel in softdrugs**

2.1.1.1. **Coffeeshops**

De typologie van coffeeshops is kleinhandel. Van een kleinhandel is sprake als de inrichting zich houdt aan de algemeen geldende gedoogregel dat per klant minder dan 30 gram tegelijk (per keer) wordt verkocht.²⁶ In het gedoogbeleid (zie par. 1.9.1.2.) wordt in de meeste Gemeenten de verkoop van alcoholische dranken in coffeeshops uitgesloten.

Koffieeshops worden wel onderscheiden naar de soorten muziek die er gedraaid worden: hardrock, Rasta, hippie, house, enz.

2.1.1.2. **Turkse coffeeshops**

De typologie voor een Turkse coffeeshop is kleinhandel in softdrugs en dienstverlenend voor het horecadeel. Een Turkse coffeeshop / koffiehuis is een openbare gelegenheid waar vrijwel uitsluitend mensen van overwegend Turkse afkomst komen, die elkaar ontmoeten en waar in principe geen alcoholische dranken worden geschonken. Eigendom of beheer is in Turkse handen. Turkse koffiehuisen spelen een grote rol in het sociale en culturele leven van Turken. In Turkse coffeeshops komen alleen Turken, dit in tegenstelling tot overige shops, waar alle nationaliteiten samen komen. (zie ook)²⁷

2.1.1.3. **Coffeeshop annex eet- en drinkgelegenheden**

Veel coffeeshops/huizen hebben -mede- het karakter van een cafébedrijf.

2.1.1.4. **Taxiverkopers**

Verkoop vanuit een taxi komt buiten de grote steden voor, meestal in gemeenten waar geen shops mogen zijn. Men bestelt zijn portie drugs door een 06-nummer te bellen. Binnen een kwartier heeft men de bestelling thuis. Het voordeel voor de gemeenten is dat er slechts weinig buurtoverlast is. Voor zover bekend blijven taxi-verkopers volledig buiten het gezichtsveld van de fiscus. Taxi-explatanten riskeren vermoedelijk hun vergunning omdat het vervoer van goederen zonder passagier niet is toegestaan (zie ook par. 2.1.1.4.). Taxiverkopers brengen het produkt naar de klant. De dienstverlening speelt derhalve een belangrijke rol. In de gemeente Nieuwegein rijdt momenteel ten minste één hasitaxi.²⁸ De gemeente legt hem geen strobreed in de weg. Gebruikers kunnen het nummer van de autotelefoon bellen en hebben hun bestelling binnen een kwartier thuis. Voordelen: geen overlast vanuit 'drugspannen' en geen gepiemel tegen de gevel!

2.1.1.5. **Headshops**

Typologie: kleinhandel. De headshop verkoopt allerlei produkten die de softdrugsgebruikers nodig hebben naast de drug (zie ook par. 1.5.2.)

2.1.1.6. **Growshops**

Typologie: kleinhandel. De growshops verhandelen hulpgoederen en grondstoffen voor

²⁶In gedoogvergunningen staat wel de bepaling dat niet meer dan 10 gram per dag per klant mag worden verkocht, bijvoorbeeld is dit het geval in Zwolle.

²⁷Bron: o.a. Adviesbureau Drugs Amsterdam; december 1992.

²⁸

(thuis)kwekers.

2.1.1.7. Privé verkooppunten

Verkoop van cannabisproducten vanuit woonhuizen komt niet zo vaak voor. Het is een tamelijk exclusieve aangelegenheid waardoor weinig overlast ontstaat. Verkoop van harddrugs vanuit privé-adressen is wel een bekend verschijnsel.

2.1.2. Criminele shops

De criminele shop kent als regel een opportunistische eigenaar die snel geld wil maken. Vaak heeft die eigenaar 'twee linker handen'. Hier treffen we heling aan, illegale gokkasten, koppelbazerij, gestolen cheques etc. Kenmerk is dat deze lieden over het algemeen geen overwicht hebben over hun bezoekers. Ruzies binnen en ruzies buiten kenmerken deze shops. In een dergelijke sfeer sluip ook nogal eens de harddrug binnen! Dit kan XTC zijn maar ook heroïne of speed. Het afpassen van 'lijntjes coke' of verdelen van pillen wordt wel toegestaan in een dergelijke gelegenheid. Deze eigenaar raakt van slag als de gasten dronken binnen komen. De eigenaar verliest meestal snel zijn greep op de zaak. Het marginaliseringsproces verloopt sneller in sociaal zwakke buurten.

2.1.3. Kwekerijen

Kwekers van hennep annex weed zijn als tuinbouwers te typeren!

2.2. Ondernemingsvormen

De meest voorkomende ondernemingsvorm is de éénmanszaak. Firma's, stichtingen en een enkele BV komen ook voor (zie ook par. 1.8.5.).²⁹
Verskil natte en droge horeca: Bij de eerste soort is een vestigingsvergunning op grond van de Drank- en Horeca Wet vereist. Er is altijd een bedrijfsvergunning nodig.

2.3. Activiteiten handel in softdrugs

2.3.1. Hoofdactiviteiten

2.3.1.1. Coffeeshops

Coffeeshops hebben als hoofdactiviteit de kleinhandel in softdrugs. Deze kleinhandel houdt in het aan gebruikers verstrekken van cannabis sativa (XG "Cannabis sativa") in allerlei vormen. Het betreft diverse merken Nederwiet, buitenlandse wietsoorten, marihuana, hasjjes is vele soorten, (incidenteel) eetwaar met hashjjes erin verwerkt en (eveneens incidenteel) softdrugshoudende dranken.

2.3.1.2. Growshop

De activiteiten van de Growshop richten zich op de kweker van hennep. Zaken als groeilampen, kunstmest, CO²-meters, pH-meters, teeltbakken, zaden, onderdelen, boeken, bestrijdingsmiddelen, potgrond en steenwol; alles op het gebied van de wietteelt is er te koop
Een belangrijke activiteit is daarbij de gedegen voorlichting die aan de klant wordt verstrekt.

²⁹Dit is gebleken uit een enquête in de dienst, maart 1995.

2.3.2. Nevenactiviteiten 2.3.2.1. Natte horeca

2.3.2.2. Droge horeca

Soms organiseren de shops onderling een voetbalcompetitie. Soms dragen Afrikaanse dichters uit eigen werk voor en de meest chique shops organiseren tentoonstellingen voor jonge kunstenaars of bieden oefenruimte voor bandjes aan.

Een aantal zaken verkoopt een scala aan bijartikelen, zoals, groeiboeken, pijpen en Sensicaps. Etenswaaren zoals snacks worden niet overal verkocht.

Het assortiment bijartikelen kent een relatie met de soort shop. Zo kan men in de Hard Rock Shop wél een waterpijp kopen met doodskop of heavy metal symbool. In de Hippieshop koopt men de chilms ('handmade from India') en Rootsshop van alles uit Afrika. Soms is er een toeristen assortiment zoals T-shirts of boxershorts met weedblad-embleem. De verkoop van boeken of jonge wietplantjes. Soms is er een klein assortiment toebehoren bij wietgebruik.

Gelegenheid geven tot (pool)biljart{XG "Poolbiljart"}, overige eetwaar (kleine keuken), horeca-activiteiten{XG "Horeca-activiteiten"}, verkoop van softdrugs-bijproducten (pijpen, vloeit, etc.), stekjes etc. Exploitatie van speelautomaten{XG "Speelautomaten"}, tafelfuotbalspel en / of poolbiljart, flipperkasten, juke-box, verkoop bladen (o.a. Highlife), verkoop klonen

2.4. Activiteiten kwekerijen

2.4.1. Hoofdactiviteiten

2.4.1.1. Touwindustrie

De teelt van hennep voor de fabricage van softdrugs moet worden onderscheiden van hennep met een zeer laag THC gehalte die wordt gekweekt voor de touwindustrie{XG "Touwindustrie"}. De teelt wordt onderscheiden naar de gebruikte teeltmethodes.

2.4.1.2. Kasruimte verhuur³⁰

Betrekkelijk nieuw is dat particulieren kassen exploiteren ten behoeve van de wietteelt volgens het volkstuinteelt principe. De kassen worden opgedeeld in verschillende secties. Elke sectie heeft eigen gordijnen. De planten staan in rijen. Elke rij staat op een meter van de volgende rij. De planten staan op een onderlinge afstand van een halve meter. Elke rij heeft zijn eigen bevoelingsstelsel. Elke sectie bevat maximaal 49 planten.³¹ Een sectie behoort toe aan één persoon. Verzorging enz. gebeurt in samenwerking met de verzorger. De verzorger is ook de eigenaar van de kas. Voorafgaand aan de plaatsing in de percelen worden de stekjes opgefokt in speciale starteenheden. Elke sectie is onafhankelijk van de andere gestart en elk onder een eigen lichtkringloop.

2.4.1.3. Commerciële kweek

Aangenomen wordt dat het commercieel kweken van wiet loont.

2.4.2. Nevenactiviteiten

2.4.2.1. Curiosa

Hennep-saus is een produkt van de zaden van de hennep-plant. De bladeren worden door de boeren verbrand. Het betreft een experiment.

³⁰Er zijn geen gegevens bekend over de intensiteit waarmee dit verschijnsel zich voordoet.

³¹Het aantal planten waarvan men aanneemt dat zij gedooft wordt.

2.5. Bedrijfsvoering

2.5.1. Handel in softdrugs

2.5.1.1. Coffeeshop, inrichting

De coffeeshop heeft een 'gelagkamer' annex 'relexruimte' en een 'counter'. Het komt voor dat een dealer aan een tafeltje zit en de verkopen regelt. Soms is er een cabine met loket en geldlade alsmede intercom van waar softdrugs worden verkocht. Soms heeft een dealer zich op de bovenverdieping geïnstalleerd.

De klant moet soms naar de hashkaart vragen, deze staat niet standaard op de toonbank. In de shops staat vaak een beker op tafel met daarin 'over-sized vloeï' en filters waarmee een joint kan worden gedraaid.

In veel hashcoffeeshops kan de bezoeker op allerlei manieren actief zijn. Pool-tafel, tafelfootbal en spelletjes staan tot zijn beschikking.

2.5.1.2. De organisatie van de verkoop

De softdrugs worden over de toonbank (de 'counter') verkocht door de eigenaar of eventueel aan een tafeltje etc. door een dealer die zich in de gelegenheid ophoudt. In de hashcoffeeshop ontbreekt de verplichting om hash te kopen. In de coffeeshop krijgt men desgewenst informatie over het assortiment, zoals bijvoorbeeld de prijs, de verschillen tussen de soorten hash, de sterkte, de specifieke eigenschappen, etc.

2.5.1.3. Bedrijfsbeleid

Ook de 'bonafide' coffeeshophouder heeft steeds te maken een continue dreigingsbeeld van sluiting. Daarom tracht hij te reguleren door het stellen van huisregels, onder andere door een verbod op hard-drugs en sterke drank.³² De coffeeshophouder moet alle orde-problemen zelf oplossen.³³

2.5.1.4. Assortiment

De kleinhandel in softdrugs, met name de coffeeshophouder past zijn assortiment aan aan de wensen van de consument. De hashcoffeeshops hebben voor de toerist andere soorten in huis dan de buurthashcoffeeshop voor hun klanten.

In de rasta-shop zijn de wietsoorten uit Jamaica populair, terwijl dit in de shop voor de discogangers eerder exclusief is. Daar is de 'blonde' Marokkaanse hash weer meer in trek.

De wensen van de doelgroep wijzigen trendmatig. De coffeeshophouder moet daar uiteraard op inspelen. Hij heeft daarbij geen ondersteuning van bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel of een vakorganisatie. Dit betekent een grote risicofactor voor de continuïteit in de bedrijfsvoering.

De kwaliteit van een shop wordt wel afgemeten aan de constante kwaliteit van de koopwaar.

2.5.1.5. Klantgedrag

De drugs worden vaak ter plekke genuttigd maar ook wel meegenomen voor gebruik in de eigen omgeving.

De klantenkring is te typeren als bijvoorbeeld Trendy, Oud-Hippy, Hardrock, Chic, Turks, India-look, USA-look, Surinaams, Acid House, Post Modern, Rasta, Afro. Een dergelijke typering staat in relatie staan met het assortiment (zie ook par. 2.5.1.4.)

Klantgedrag kan ook een aanwijzing zijn dat we te maken hebben met een malafide ondernemer. Zie hiervoor ook par. 2.1.2.) In gelegenheden waar de drug wordt

³²Dit moet hij wel aangezien zijn bedrijf gesloten wordt als hij de AHOJ-gedoogregels overtreedt!

³³Bijzonder is dat bij invallen nog al eens harddrugs op klanten worden aangetroffen. In de pers meet men de relatie coffeeshop-harddrug meestal breed uit. De coffeeshophouder houdt in verband hiermee zijn cliëntèle meestal goed in de gaten.

'gedeeld' is de omzetsnelheid lager! (zie ook par. 2.1.1.2.) Sociale gedragingen als kaartspelen en flipperen zijn ook niet echt omzetbevorderend?

2.5.1.6. Concurrentie

Kamer van Koophandel, noch Bond van Cannabisdetailisten doen marktonderzoek. De cannabisondernemer tast omtrent de concurrentie behorlijk in het duister. Aangenomen mag worden dat concurrentie in deze branche geen rol van enige betekenis speelt (zie echter ook par. 2.15.).³⁴

2.5.1.7. Kortingen

Kortingen is kennelijk een tamelijk veelvuldig voorkomend gegeven. Aanbiedingen komen voor in velerlei vormen. Van happy-hour (b.v. bij een geeltje een tientje gratis) tot gratis drankjes. Andere voorbeelden zijn: decemberaanbiedingen, voor f. 25,- krijg je f. 30,- waar!

Bij geautomatiseerde systemen is ook de klantenkaart mogelijk. Een plastic-kaartje met een streepjescode. Hierop worden de aankopen bijgehouden. Is de kaart vol, dan vertelt de monitor dat je recht hebt op kortingsbonnen.

2.5.2. Headshops

In voorbereiding

2.5.3. Growshops

In voorbereiding

2.5.4. Kwekerijen

2.5.4.1. Kweek algemeen

Zoals zo vaak in de berichtgeving bij softdrugs is ook de winstprognose bij 'eigen kweek' tegenstrijdig. Enerzijds stelt men wel dat thuisweek niet kostenbesparend werkt (wel kwalitatief beter) terwijl anderzijds berichten voorliggen die stellen dat de teelt van hennep zeer lucratief is. De opbrengst per stekje kan wel 35 de prijs van het stekje zijn. Kweek voor eigen gebruik is dan bij enkele planten al zeer de moeite waard. Deze laatste stelling zou alleen waar zijn als de kweker ervaren is in het teeltproces.³⁵

De Nederwiet, zoals de praktijk aanduiding van het Hollandsche product luidt, is van top kwaliteit.³⁶

Voordat met de teelt kan worden begonnen moet men van een aantal zaken verstand hebben zoals bijvoorbeeld: de kwaliteit en de productiemogelijkheden van een ras, de lengte van het gewas, de gevoeligheid voor ziekten, gewasbeschermingsmiddelen, verschillende kleuren licht, de totale lichtbehoefte, etc. Het gaat daarbij vooral om de praktische kennis.

De 'skunk'-variëteit die veelal wordt gebruikt in van Amerikaanse herkomst. Nederland neemt een vooraanstaande positie in bij de verbetering van planten voor de winning van softdrugs.³⁷

2.5.4.2. Kweekruimten

Er zijn twee hoofdvormen van kweekruimten:

a. de tuin of de kas in de tuin (zie par. 2.5.2.3.);

³⁴Bron: Rapport hashcoffeeshops en hun bezoekers; August de Loor; Adviesbureau Drugs Amsterdam 1992/1993.

³⁵Highlife april/mei 1995.

³⁶Zowel kwekers als recherchefunctionarissen zijn het daarover eens. Zij verstaan onder kwaliteit echter wel iets verschillends: de kweker meet de kwaliteit af aan geur en roesgenot terwijl de ander uit gaat van het THC-gehalte.

³⁷Bron: Soft Secrets, juni 1994.

- b. de kweekruimte in een gebouw (huis, schuur etc., zie par. 2.5.2.6. en par. 4.3.3.2. voor kenmerken bij gebouwen). Deze groep wordt aangeduid met de naam binnenteelt. De binnenteelt wordt nog verder onderscheiden in extensieve (zie par. 2.5.2.4.) en intensieve (zie par. 2.5.2.5.) binnenteelt. Daarbij kan de 'huiskweek onder glas' nog weer apart worden onderscheiden als aanduiding voor voornamelijk de 'hobby-kweek'. Het verschil tussen de intensieve binnenteelt en de huiskweek onder glas lijkt wat in elkaar over te lopen.

2.5.4.3. Buitenteelt

Buitenteelt is in vergelijking met binnenteelt niet zo kapitaal- en arbeidsintensief. Het risico is wel groter. Uit onderzoek³⁸ [ ] is gebleken dat van 42 keren dat de oogst 'verdween', dit slechts 6 keer kwam door inbeslagname door de politie. De overige oogsten werden door struikrovers meegenomen danwel ging de oogst door weersomstandigheden verloren. Dit leidde ertoe dat tuinders hun oogsten spreiden over meerdere kleine veldjes. Het schijnt dat de buitenteelt steeds vaker gecombineerd wordt met de binnenteelt.

De oogsttijd breekt aan in de herfst. De planten worden na de oogst ongeveer 12 uur gevoren op -3 °C. Daarna wordt gedroogd. Dat neemt 60 dagen tijd. De plant wordt vervolgens geschud in een zeef. Per 25 gram worden pakketten gemaakt in folie die goed gesloten en strak gespannen in een vochtige krant nog eens in alufolie worden gewikkeld. Dit pakket wordt 10 tot 15 minuten verhit in een pan tot 60 °C onder geregeld keren (tot het produkt enigszins vloeibaar is. Wat nog rest is het zogenaamde persen. Een methode hiervoor is om het pakketten op de dorpel te leggen met kruiselings een plankje er over. Hierop gaan staan en 10 minuten heen en weer bewegen. Klaar voor gebruik.

2.5.4.4. Extensieve binnenteelt

Extensieve binnenteelt wordt gekenmerkt door grote tuinen met een relatief lage opbrengst per m². De gemiddelde opbrengst per plant is ongeveer 30 gram (zie ook par. 4.3.3.) [ ]

2.5.4.5. Intensieve binnenteelt [ ]

Kenmerk is een lage opbrengst per plant (9-15 gram). Door de toepassing van speciale produktietechnieken kan de opbrengst per m² of zelfs per lamp aanzienlijk hoger liggen (zie ook par. 4.3.3.).

2.5.4.6. Huiskweek onder glas

Steenwolmatten en assimilatiebelichting, de kweker zet de omstandigheden naar zijn hand door toepassing van klimaatbeheersingstechnieken. Deze teelt is minder arbeidsintensief dan de aardeteelt. Klimaatbeheersing is de belangrijkste factor bij de teelt op steenwol. Temperatuur 25-28°C; luchtvochtigheid 60-65%. Bij toevoeging van CO₂ veranderen deze waarden naar 33-35°C; luchtvochtigheid 80-85%. Een temperatuur hoger dan 27°C is funest bij een lage Co₂-waarde, maar zal bij een hoge Co₂-waarde juist de groei bevorderen. Deze kweekwijze wordt wel aangeduid met de naam substrateelt. Opbrengst 3 ons per m².³⁹ Een slecht klimaat kunnen productiever verschillen factor twee of drie optreden. Huiskweekpakketten worden compleet in de handel gebracht, evenals CO₂-doceerapparatuur. Steenwol vereist een bedruppeling van bovenaf in meerdere giften per dag. De planten worden nooit in de bloeitijd besproeid (toprot). Tegen toprot wordt overigens het produkt Neudovital gebruikt. De groeiperiode tot de oogst neemt ongeveer 60 dagen tijd.

Het is tegenwoordig tamelijk gemakkelijk om zelf klonen van weedplanten te maken. De klonen kunnen gedurende meerdere jaren worden bewaard. Ze worden dan

³⁸Let op de bron vermelding ????

³⁹Opbrengsten van 1½ à 2 kilo worden ook wel genoemd maar nog niet bevestigd.

bewaard in een zogenaamde bibliotheek. Een klonenkweekplek vergt weinig ruimte, niet meer dan een m². Hierbij wordt een 400 Watt systeem met Planta T lamp gebruikt. We spreken van een klonentafel met daaronder een klonencouveuse. In deze laatste voorziening moet de temperatuur constant 25°C zijn. Het Hof Arnhem sprak op 24 juni 1993 uit dat de verkoop van cannabis-stekken in strijd is met artikel 3c van de Opiumwet en strafbaar is op grond van artikel 11 van die Wet. (zie ook par. 4.3.3.)

2.5.4.7. Stekken maken

Een stek is geen kloon. Klonen zijn genetisch precies het zelfde als het origineel, zij kunnen bijvoorbeeld van een wietblaadje worden gemaakt. Een stek is een onderdeel van een plant. Stekken van dezelfde moederplant kunnen tot geheel verschillende planten uitgroeien.

Een bloeiende plant kunnen geen stekken vanaf worden gehaald. De vuistregel voor succesvol stekken maken is schoon werken ontsmetten en een schaar gebruiken. De stek wordt genomen van de bovenste takken van de moederplant en is 5 cm lang. Een gemiddelde plant levert 50 tot 100 stekken. Gezonde stekken kunnen zonder wortelpoeder in de steemwol. Er zijn verschillende trays (serie kweekbakjes) in de handel. De trays zijn gemaakt van piepschuim. Dit materiaal houdt de warmte goed vast. Zolang het klimaat maar goed is kunnen de stekken overal staan. De ideale luchtvochtigheid is 65% en de ideale temperatuur ligt rond 20 graden. De stek doet er twintig dagen over om goede wortels te maken. Daarbij is weinig licht nodig. Twee TL-balken zijn genoeg (één met kleur 31 of 33 (cool of warm white) en een blauwe. De lampen hangen/branden 24 uur per dag 15 cm boven de stekken. De stekken die het eerst wortelen zijn het beste. Deze stekken worden gebruikt als de nieuwe moederplanten.

Klimaatbeheersing bepaalt driekwart van het resultaat. Tijdens de groei wordt alleen water toegevoegd.

2.5.4.8. Veiligheidsaspecten

De kans op ontdekking is een voortdurende zorg voor vooral kwekers. Zo had eens een teler zijn installatie opgesteld in een gehuurde ruimte. brandweer en energiebedrijf hadden echter ook een (moeder)sleutel! Daarnaast zijn er brand- en waterschade risico's (zie ook par. 2.16.2.3.)

Een ander blindeerde zijn raam hetgeen de nieuwsgierigheid van de omwonenden opwekte, enz.

Bij de keuze van kweekruimtes spelen de volgende factoren een rol.

1. De ruimte moet zoveel mogelijk luchtdicht zijn (dit met het oog op stankoverlast, met het oog op mogelijk gebruik van Co² en met het oog op het verstoren van de ventilatie;
2. Gebruik van watersloten wordt aanbevolen! en ruim zeil op de vloer met opstaande randen;
3. Alle muren moeten witgekalkt met het oog op een maximale reflectie (optimaal benutten van de verlichting);
4. De kweekbakken staan op tafels zodat de vloeren goed schoon gehouden kunnen worden (met het oog op schimmels);
5. De lampen worden met relais geschakeld (tjdklokken kunnen bij hoge belasting gemakkelijk doorbranden en brand veroorzaken);
6. Installatie van een alarmsysteem tegen water en ongewenste bezoekers wordt aanbevolen;
7. Goede ventilatie (voorkomen onderdruk);
8. Geen tegenstrijdige systemen installeren (eb- en vloedsystemen werken niet op steenwol);

2.5.4.9. Overige aspecten

De advertentie: "2x600 Watt, dus bijna 200.000 lumen licht. Dubbele 600 Watter met ingebouwde startrelais en dubbele zekeringen. Superstarter dus 'remote' tot wel 100 meter"

2.6. Verloop binnen de doelgroep **2.6.1. Algemeen**

Met betrekking tot het verloop aan ondernemers is er niet een algemeen beeld te schetsen voor geheel Nederland. In sommige steden wisselt de coffeeshop per drie maanden van eigenaar (dit kan heffing en inning behoorlijk frustreren), terwijl elders sinds jaar en dag dezelfde ondernemer de shop draaiende houdt. Er is vaak wel een relatie met het gemeentelijk gedoogbeleid te constateren. Hanteert de gemeente een 'sterfhuisconstructie' dan zijn er prompt geen wisselingen van eigenaar meer! Let wel, ook de wijziging van de rechtsvorm ziet de Gemeente in dit soort gevallen als het staken van de oude onderneming en het opstarten van een nieuwe, die prompt geen vergunning meer krijgt.

2.6.2. Starters

Een ondernemer is een starter van af het moment dat hij de eerste bedrijfshandeling verricht. Deze status eindigt bij de regeling van de eerste aangifte IB/VpB. Van beginnende ondernemers kan worden aangenomen dat zij een verhoogd risico vormen voor de belastingdienst. Soms meldt hij zich niet of te laat aan en kent de fiscus hem niet. Dit risico leidt er in het algemeen toe dat er een gemis aan belastingopbrengsten ontstaat of dat belasting te laat wordt afgedragen. Daarna bestaat het risico erin dat de administratie niet juist is en dat er onvoldoende verhaalsmogelijkheden bijken te bestaan.

2.6.3. Stakers

Dit is de aanduiding voor een ondernemer die met zijn bedrijf stopt en niet als het ware 'doorstart'. (zie ook punt 4.2.2.2. en punt 4.2.2.1.)

2.6.4. Doorstarters

In een aantal gevallen is de staker alweer een starter. We duiden deze lieden wel aan met de naam 'doorstarters'. Vaak zijn juist deze lieden interessant voor de fiscus. (Vergelijk punt 18.4.)

2.7. Administratie **2.7.1. Bepalingen in gedoogvergunningen**

De coffeeshophouder moet een boekhouding bijhouden volgens goed koopmansgebruik. Deze boekhouding moet voldoen aan de eisen welke gesteld zijn in de artikelen 52 van de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen. In elk geval moet er een in- en verkoopadministratie zijn en een kasadministratie. In het pand moet de prijslijst zichtbaar worden opgehangen.⁴⁰

2.7.2. Administratieve regels inzake gedogen en fiscus

De handelaar in softdrugs moet zonder meer voldoen aan de administratieve verplichtingen die de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen beschrijft. In sommige convenanten tussen Gemeente en coffeeshophouder worden aanvullende bepalingen gesteld. Deze kunnen betrekking hebben op de aanwezigheid van specifieke administratieve bescheiden over gratis verstrekkingen van softdrugs (spaarkaarten etc.).

2.7.3. Dealeradministratie

De dealer kan men soms in de shop aantreffen, hij bezit soms een digitale weegschaal en een ingewikkelde voorraadlijst. Bij dealers/verkopers zijn wel 'kas'-administraties aangetroffen. Deze kan de vorm hebben van een velletje papier waarop de verkopen staan opgetekend.

---

⁴⁰Bron: Gedoogvergunning gemeente Zwolle 1995.

2.7.4. **Bankrelaties**

In voorbereiding

2.8. **Activa en passiva**2.8.1. **Investerings**2.8.1.1. **Investerings (actief)**

Het is op dit moment niet mogelijk om een duidelijk beeld te schetsen van de investeringen van coffeeshophouders. De bedrijfsruimte is vaak gehuurd, de inventaris eveneens. Het is zeker noodzakelijk om op het investeringspatroon en de financiering ervan in kaart te brengen. Dat dit patroon bestaat is te wijten aan het verboden karakter van de handel in drugs. Men riskeert theoretisch altijd inbeslagname.

De kweek van hennepplanten vindt vaak plaats in gehuurde kassen en ruimten (zie ook par. 4.3.3.2.)

2.8.1.2. **Investerings (passief)**

Voor zover investeringsgedrag bekend is⁴¹ blijkt dat coffeeshophouders bij voorkeur het pand kopen van waaruit zij handel drijven en vervolgens een (bijbehorend) woonhuis. Soms koopt men meerdere panden en verhuurt die. Ook zijn de duurdere automobielen nog steeds geliefd.

Van een aantal coffeeshophouders is bekend dat zij hun geld beleggen in het pand waarin zij (riant) wonen. Enkele coffeeshophouder verhuren ook woningen. (zie ook 4.4.4. Bankrelaties

4.5.) Van enkele Turkse ondernemers is bekend dat zij koffiehuisen hebben gekocht en in enkele gevallen een transportbedrijf. Let op het verschil koffiehuis/coffeeshop. (zie ook punt 2.1.1.2.)

2.9. **Voorraad**2.9.1. **Voorraad bij handel in softdrugs**2.9.1.1. **Definitie**

Voorraad is het geheel van zaken die ter bewerking, verwerking of verkoop en dus bestemd voor de omzet in het bedrijf aanwezig is.⁴²

2.9.1.2. **Diversiteit voorraden**

De coffeeshop heeft meerdere soorten softdrugs op voorraad (zie ook par. 3.1.4.2.). De maximale hoeveelheid die wordt gedoogd is 30 gram. Ter verkrijging van voorraad moet de cannabisdetailist over een fors aantal contacten beschikken. De gangbare soorten (zoals bijvoorbeeld Maroc en Afgaanse hasj) worden in 'bulk' geleverd. Voor meer exclusieve soorten moet de eigenaar soms behoorlijk wat moeite doen. Producten die van ver moeten komen kennen geen constante aanvoer. Dit is bijvoorbeeld zo met producten uit Ghana en Colombia (zie ook par. 2.13.).

2.9.1.3. **Voorraadbewerking**

In Arnhem snijdt men de hasj 'vers van de plak'. Overigens vindt men gewoonlijk het

⁴¹Enquête onder alle eenheden van de belastingdienst d.d. maart 1995. Deze gegevens konden worden verzameld in plaatsen waar de betreffende shops gedoogd worden. Het is immers immoreel om de handel te gedogen en vervolgens de opbrengst af te pakken? Op het moment dat de 'pakkans' weg valt, ziet men normaal burgergedrag ontstaan: huisje, boompje, beestje!

⁴²HR 17 april 1957, nr. 13.039, BNB 1957/238.

voorverpakte 'plastic zakje'. Het voordeel van de zakjes is erin gelegen dat het sneller is te verbergen bij een politie-inval.

2.9.1.4. Voorraadbeheer

Sommige shops (waar de kaart 50 of meer soorten bevat) gebruiken een professioneel -gecomputeriseerd- voorraadbeheersysteem. Elk zakje krijgt een streepjescode. Wordt er verkocht, dan scant degene achter de bar het zakje en wordt het automatisch afgeboekt. De klant kan aan de hand van de 'daglijst' precies zien wat er in huis is. De bijvullers krijgen een duidelijke bestelorder mee om de voorraad zo efficiënt mogelijk op peil te kunnen houden. Het menu wordt tevens via een monitor boven de bar getoond.⁴³

2.9.2. Voorraad bij headshops

In voorbereiding

2.9.3. Voorraad bij growshops

In voorbereiding

2.9.4. Voorraad bij kwekerijen

In voorbereiding

2.10. Verkopen handel in softdrugs

2.10.1. Brutowinst

Uit een onderzoek binnen de Belastingdienst⁴⁴ blijkt dat de brutowinst over het algemeen is te stellen op 100% van de inkoopprijs (netto/netto; van omzetbelasting is geen sprake).

Toch melden de meeste bronnen dat de winsten onder druk staan. De bedrijfsvoering wordt duurder en complexer, het klantvriendelijker maken van de zaak, lidmaatschap Bond van Cannabisdetailisten, moeizame en duurdere inkoop van exotische soorten, enz.⁴⁵

Op de brutowinst zijn nog verschillende andere factoren van toepassing. Dergelijke factoren zijn bijvoorbeeld:

10, 2, d

2.10.2. Omzet componenten

2.10.2.1. Koeriersdiensten

Het komt voor dat vanuit shops 'pakketten' worden thuisbezorgd via 'koeriers'. Deze koeriers zijn dan jongeren op bromfietsen (zie ook par. 4.6.1.4.).

2.10.2.2. Tabak

Veel blowers mengen wiet of hasj met gewone tabak. Deze gewoonte is waarschijnlijk in Nederland ontstaan vanwaar het zich verspreide over Europa. In Amerika wordt marihuana altijd puur genuttigd.

⁴³Bron: Highlife april/mei 1995, pagina 76/77: 'Voorraadbeheer'.

⁴⁴Voorjaar 1995; FIOD

⁴⁵Bron: o.a. Nota Hasjcoffeeshops en hun bezoekers 1992; August de Loor; Adviesbureau Drugs Amsterdam.

2.10.2.3. Tafelvoetbalspel en / of Poolbiljart**2.10.2.4. Flipperkasten****2.10.2.5. Juke-box****2.10.2.6. Verkoop bladen (o.a. Highlife)****2.10.2.7. Verkoop klonen****2.10.3. Reclame en aanbiedingen**

Restproducten worden wel als weggevertjes gebruikt. Er zijn enkele meldingen dat aan sociaal zwakkeren niet altijd de gewenste verkoopprijs wordt gevraagd. Weggeven komt ook voor bij klachten over uitblijven van het gewenste effect. Tot slot is er in de branche sprake van 'proevertjes'.

2.11. Verkopen kwekerijen

Cannabisartikelen mogen niet gratis worden verstrekt (bijvoorbeeld via zegelkaarten etc.) Zij mogen ook niet in ruil worden gegeven voor verrichte werkzaamheden.⁴⁶ Decemбераanbiedingen. Voor f. 25,- krijg je f. 30,- waar! Aanbiedingen komen voor in velerlei vormen. Van happy-hour (b.v. bij een geeltje een tientje gratis) tot gratis drankjes. Kortingen is kennelijk een tamelijk veelvuldig voorkomend gegeven.

2.11.1. Export

Grote plantages lopen in het oog en worden regelmatig opgerold. De grote kwekers richten zich kennelijk ook voornamelijk op de export.

2.12. Inkopen**2.12.1. Kleinhandel in softdrugs****2.12.1.1. Markten**

De eigenaren kopen vaak zelf in. Amsterdam is daarbij een bekende stad/leverancier. Rotterdam kent de laagste inkooprijzen in Nederland. Het is wel aannemelijk dat de inkooprijzen dagelijks worden aangepast en tamelijk sterk aan prijsschommelingen onderhevig zijn. Het is voor de handelaar niet steeds mogelijk om de waar bij aankoop te controleren.

2.12.1.2. Consignatie

Bij het niet of niet volledig voldoen van de inkooprijzen is het mogelijk of zelfs gebruikelijk de handelswaar in consignatie te houden. Hierdoor moeten wel aanzienlijk hogere inkooprijzen worden betaald. Er is dan als het ware een 'kredietvergoeding' verwerkt in de vorm van een prijsopslag.⁴⁷

2.12.1.3. Oorspronglanden

De in Nederland verhandelde drugs kunnen van oorsprong zijn uit Afrika (o.a. Ghana, Marokko, Nigeria), het Verre Oosten (Nepal, India/ Kasjmier, Pakistan, Afghanistan, Thailand), het Midden Oosten (o.a. Libanon, Turkije), Zuid Amerika (Colombia, Chili), maar ook uit de nieuwe republieken van het voormalige GOS, en Midden Amerika (Mexico, Jamaica) en tenslotte uit Nederland.

⁴⁶Volgens een bepaling in de gedoogvergunning gemeente Zwolle 1995.

⁴⁷Onbekend is nog welke invloed deze consignatie precies op de inkooprijzen heeft.

In de productielanden wordt de verkoop niet meer geregeld door de lokale boer. Er zijn meestal vage organisaties met een criminele achtergrond die thans de prijzen maken.

2.12.1.4. Tussenhandelaren

Worden aangesproken voor de aankoop van buitenlandse soorten.

2.12.2. Kwekers

De meeste shops kopen in bij de duizenden kleine kwekers. Dit zijn meest studenten die op kleine zolderkamertjes met groeilampen een eerste klas Northern Light verbouwen. De teelt op bescheiden schaal garandeert een constante aanvoer. De Nederlandse kwekers lopen de shops af met hun waren.

2.13. Personeel

Het komt voor dat cannabisdetailisten personeel in dienst hebben om de bevoorrading (in doorten) veilig te stellen (zie ook par. 2.10.).

2.14. Kosten

2.14.1. Handel in softdrugs

2.14.1.1. Inkoopkosten

Uit oogpunt van concurrentiepositie lijkt het zo te zijn dat de personeelskosten die behoren bij het inkopen van bijzondere soorten softdrugs niet in de verkoopprijs kunnen worden dorberekend. Helemaal duidelijk is dit niet omdat enerzijds concurrentie geen rol van betekenis speelt maar anderzijds de concurrentie kennelijk de (verkoop)prijs bepaalt (zie ook par. 2.5.1.5. Klantgedrag). De drugs worden vaak ter plekke genuttigd maar ook wel meegenomen voor gebruik in de eigen omgeving.

De klantenkring is te typeren als bijvoorbeeld Trendy, Oud-Hippy, Hardrock, Chic, Turks, India-look, USA-look, Surinaams, Acid House, Post Modern, Rasta, Afro. Een dergelijke typering staat in relatie staan met het assortiment (zie ook par. 2.5.1.4.) Klantgedrag kan ook een aanwijzing zijn dat we te maken hebben met een malafide ondernemer. Zie hiervoor ook par. 2.1.2.) In gelegenheden waar de drug wordt 'gedeeld' is de omzetsnelheid lager! (zie ook par. 2.1.1.2.) Sociale gedragingen als kaartspelen en flipperen zijn ook niet echt omzetbevorderend?

2.5.1.6., 2.15. en 2.10.).

Soms zetten cannabisdetailisten 'netwerkjes' op waarmee zij trachten te bereiken dat goedkoper inkopen.

Als gevolg van een te hoge vochtigheidsgraad in de shop kan de koopwaar bederven.

Koeriersloon, bewaarloon voorraad, verpakkingsmaterialen en kosten van thuiswerkers zijn voorbeelden van kostenposten die in relatie staan tot de inkopen van softdrugs.

2.14.1.2. Adverteren en klachtenlijn

2.14.1.3. Sportsponsoring: kickboksen

2.14.1.4. Optreden van bandjes

2.14.2. Kwekerijen

2.14.2.1. Belichtingssystemen

Voor de a-technische amateur is er tegenwoordig een 'voorgestekkerd' belichtingssysteem in de handel. Er kunnen zowel lampen als schakelkasten op worden

aangesloten. Relaiskasten met tijd klok erin voor één, twee, vier, zes, vijftien, vierentwintig of zesendertig lampen. Installatietijd: enkele minuten. Het systeem heeft voor de hobbykweker als voordeel dat hij geen technicus hoeft in te schakelen hetgeen de kans op ontdekking verkleint. De prijs voor een dergelijk systeem ligt rond f1.300,- (1995).⁴⁸

2.14.2.2. Vuurwapens

Uit informatie van de CRI zou blijken dat veel hennep telers op de Veluwe zich op voorhand een vuurwapen verschaffen.⁴⁹

2.14.2.3. Verzekering

Het brandgevaar bij kwekerijen is heel groot. Vanwege de vele lampen, de electriciteit en de ondeskundigheid waarmee de installatie veelal is geplaatst. Bij brand betaalt de verzekeraar meestal niet uit. Dat komt omdat het pand een brandgevaarlijke bestemming had waarvoor de eigenaar of de huurder geen verzekering afsluit. Volgens artikel 293 van het Wetboek van Koophandel mag de verzekeraar dan niet uitbetalen.

2.14.2.4. Pollinator

Apparaat dat het midden houdt tussen een wasmachine en een centrifuge. Met het apparaat wint men zuivere hasj, in poedervorm uit knipafval. Het apparaat laat men een kwartier draaien. De bladeren gaan niet kapot maar langs elkaar heen waardoor de pollen afvallen. Het gewonnen product is high en puur, donkerblond van kleur. Het product is te vergelijken met een eerste klas Marok. De opbrengst is tussen 5 en 10%, afhankelijk van de gewenste sterkte. Het apparaat (kostprijs 1995 f 1.495,-) verdient zich in een dag terug.

2.14.2.5. Energie

Het komt regelmatig voor dat kwekers stroom van het net aftappen.

---

⁴⁸Bron: Highlife april/mei 1995.

⁴⁹Bron: Veluws Dagblad 20/5/94

3. FISCALE (EN JURIDISCHE) ACHTERGROND

3.1. Inkomstenbelasting/vennootschapsbelasting

3.1.1. Wel of geen bron van inkomen

Ten aanzien van de handel in (soft)drugs heeft zich enkele malen de vraag voorgedaan, of deze inkomen kan opleveren in de zin van artikel 4 IB'64. De rechter is -samengevat- tot het volgende gekomen:

- a. Het uitgangspunt is nog steeds de amoraliteit van het belastingrecht. Dit betekent dat ook inkomsten met een illegaal karakter een bron van inkomen kunnen opleveren.
- b. Inkomsten uit de drugshandel zijn niet aan omzetbelasting onderworpen. Dit brengt evenwel niet mee dat die inkomsten ook niet aan de heffing van inkomstenbelasting zouden zijn onderworpen (zie ook par. 3.2.1.1.).
- c. Belastingheffing over wederrechtelijk verkregen voordelen houdt op zichzelf geen tegenspraak in tussen belastingrecht en strafrecht. Het strafrecht wordt daardoor niet in zijn functie belemmerd door de strafbaarheid van de handeling waarmee het belaste bedrag is verkregen. Belastingheffing impliceert dus geen aanmoediging of legitimatie van crimineel gedrag. Het doen van aangifte inzake inkomsten, verkregen door crimineel gedrag, kan niet worden gezien als meewerken aan de eigen veroordeling.⁵⁰

3.1.2. Jurisprudentie

Belanghebbende handelt in middelen als vermeld op lijst I, behorende bij de Opiumwet. De inspecteur stelt zich op het standpunt dat de voordelen die belanghebbende daarmee heeft behaald behoren tot zijn onzuivere inkomen als bedoeld in art. 4 IB'64. Belanghebbende beroept zich op het arrest van het EHVJ van 5 juli 1988 (BNB 1988/303), waarin werd uitgemaakt dat handel in drugs niet is onderworpen aan de heffing van omzetbelasting. Het Hof oordeelt evenwel dat noch uit de tekst noch uit het systeem van de Wet IB'64 voortvloeit dat activiteiten met een illegaal karakter geen bron van inkomen kunnen opleveren. Aan dit oordeel doet het voormelde arrest van het EHVJ niet af. Bij dit arrest ging het om een toetsing van de Wet OB'68 aan de Zesde Richtlijn, terwijl de Wet IB'64 niet aan een zodanige toetsing is onderworpen. Aan dit oordeel doet evenmin af de door belanghebbende gestelde omstandigheid dat hij, als gevolg van het doen van aangifte, zou moeten meewerken aan zijn eigen veroordeling, hetgeen in strijd is met het Nederlandse strafvorderingsrecht. Nu een bron van inkomen aanwezig is, worden de partijen in hun opvatting gevolgd dat alsdan sprake is van een onderneming in de zin van art. 6 IB'64.

In cassatie beroept belanghebbende zich op de samenhang die zou bestaan tussen art. 7 IB'64 en art. 1 OB'68. Deze brengt zijns inziens mee dat de in casu uit onderneming verkregen voordelen, voor zover die niet aan de heffing van omzetbelasting zijn onderworpen, niet kunnen worden aangemerkt als winst ex. art. 7 IB'64.

HR: Deze opvatting is onjuist. De grondslag van beide heffingen is zodanig verschillend dat voor het aannemen van bedoelde samenhang geen goede reden aanwezig is. Het beroep van belanghebbende wordt verworpen.

3.1.3. Winst uit onderneming of inkomsten uit andere arbeid

Hierna wordt een gedeelte uit een uitspraak geciteerd waarbij in geding was de vraag

⁵⁰Het probleem is dus niet de aangifte expliciet maar impliciet: niet de aangifte maar de manier waarop deze tot stand komt en wel in het bijzonder de achterliggende administratieve verplichtingen welke (wanneer er onvoorwaardelijk aan wordt voldaan) in de strafrechtsfeer tot bewijs kunnen voeren vormen het probleem van de (klein)handelaar in softdrugs. Een probleem temeer hierbij is de omstandigheid dat de kweek niet wordt gedoogd (zie ook par. 4.3.).

of de illegale inkomsten gerekend moesten worden tot de winst uit een onderneming danwel tot de categorie inkomsten uit andere arbeid.

- Hof Arnhem 23 september 1991, nr. 2088/90, niet gepubliceerd, bestelnr. 11601:
Electro-technicus geniet bijstandsuitkering en kinderbijslag. In zijn woning heeft hij een reparatie-inrichting voor elektrische apparatuur. De inkomsten waren onvoldoende om de uitgaven te dekken. In 1990 is hij veroordeeld wegens handel in verdovende middelen. De inspecteur legt een navorderingsaanslag IB op met een verhoging van 100%. Hof: De inspecteur heeft met zijn cijferopstelling aannemelijk gemaakt dat belanghebbende in belangrijke mate meer heeft uitgegeven dan hij langs officiële weg heeft genoten. Ook is voldoende aannemelijk deelname aan economische verkeer, namelijk handel in verdovende middelen, voordeel beoogd en redelijkerwijs te verwachten. De verworven inkomsten behoren tot de inkomsten uit andere arbeid. Het hof acht de stelling van de inspecteur dat sprake is van grove schuld aan relatief omvangrijke fraude juist.

3.1.4. Bedrijfsmiddelen

3.1.4.1. Algemeen

Bedrijfsmiddelen zijn in het algemeen zaken die tot het vaste kapitaal behoren en tot het ondernemingsvermogen worden gerekend. Zaken die voor de omzet zijn bestemd en zaken die voor de uitoefening van het bedrijf worden gebruikt zijn geen bedrijfsmiddelen.

Het belang van de status van bedrijfsmiddel is:

- a op een bedrijfsmiddel kan worden afgeschreven;
- b. op een bedrijfsmiddel kan investeringsaftrek van toepassing zijn;
- c. op bedrijfsmiddelen kan de vervangingsreserve (art. 14 IB'64) van toepassing zijn.⁵¹

3.1.4.2. Drugs

Drugs zijn bestemd voor de verkoop en daarom niet aan te merken als bedrijfsmiddelen. Drugs worden tot de voorraad gerekend.

3.1.5. Aftrekbare kosten

3.1.5.1. Verbeurdverklaring

Voor de berekening van het inkomen moet onder omstandigheden rekening worden gehouden met de verplichting tot terugbetaling of met een verbeurdverklaring overeenkomstig de bepalingen uit de strafwetgeving.⁵²

Bijzondere c.q. wat ongebruikelijk aftrekbare kosten bij handelaren in doftdrugs kunnen zijn: pitbulls en vuurwapens. Een andere categorie is de aankoop van illegale producten.

De aftrekbaarheid op zich beschouwd is niet het punt, maar wel liggen er problemen in de bewijsfeer: zijn de goederen daadwerkelijk aangeschaft en betaald; worden de goederen daadwerkelijk aangewend voor de bedrijfsvoering die met de aangegeven winst in verband staat, enz.

3.1.6. Verrekenbare verliezen

- HR 22 december 1993, nr. 29.486 t/m nr. 29.489, Infobulletin 94/425:
Verlies door inbeslagneming van geld en goederen zou niet eerder dan in het jaar van inbeslagneming (1990) tot aftrek kunnen leiden. Belanghebbendes

⁵¹Voor onlichamelijke zaken geldt dit pas vanaf 1990.

⁵²Hof Leeuwarden 18 oktober 1991, nr. 1395/85, V-N 1992, blz. 565.

beroep in cassatie wordt verworpen.

3.2. Omzetbelasting

3.2.1. Verschuldigde omzetbelasting en handel in softdrugs

3.2.1.1. Belastbaar feit

De handel in (soft)drugs valt buiten de bepalingen van de Tweede en Zesde Richtlijn. Bij levering van (soft)drugs in het binnenland ontstaat dus geen omzetbelastingschuld. Dit geldt ook als de levering van bepaalde drugs in bepaalde hoeveelheden door de overheid wordt gedoogd. Ondanks dit gedoogbeleid blijft er sprake van een "illegale" transactie. Voor wat betreft de levering van (soft)drugs komen wij niet aan heffing omzetbelasting toe.

Dit blijkt uit de arresten:

- de zaak W.J.R. Mol:
BTW bij binnenlandse illegale levering van harddrugs (amfetamine), HR 29 oktober 1986, nr. 23.551, Infobulletin 87/112 en Hof van Justitie EG 5 juli 1988, zaak 269/86, BNB 1988/303, FED 1988/495;
- de zaak Happy family:
BTW bij illegale, doch min of meer gedoogde binnenlandse levering van softdrugs, Hof Amsterdam 28 oktober 1986, nr. 4847/85 en Hof van Justitie EG 5 juli 1988, zaak 289/86 (Happy family), FED 1988/496.

Kernpunt in de uitspraak van het arrest Mol was: "dat geen omzetbelastingschuld ontstaat bij de illegale levering van verdovende middelen, die in het algemeen onder bezwarende titel worden verricht, voor zover die producten geen deel uitmaken van het streng bewaakte handelsverkeer ten behoeve van gebruik voor medische en wetenschappelijke doeleinden", hetgeen in dit geval eveneens gold voor de levering van amfetamine.

Het arrest Happy family behandelde specifiek de levering van softdrugs. Kernpunt in deze uitspraak was: "Dergelijke goederen, die volstrekt niet in het economisch en commerciële circuit van de Gemeenschap mogen worden gebracht en waarvan de illegale invoer en de binnelandse illegale handel slechts tot strafmaatregelen aanleiding kan geven, vallen volledig buiten de bepalingen van de Zesde richtlijn betreffende de vaststelling van de belastinggrondslag en kunnen bijgevolg geen omzetbelastingschuld doen ontstaan" en "De Zesde richtlijn heeft een uitputtend karakter. Binnelandse illegale handel in verdovende middelen kan evenmin als illegale invoer van verdovende middelen een omzetbelastingschuld doen ontstaan. Ook al worden henneproducten in sommige landen als 'softdrugs' beschouwd, zij vallen onder een volstrekt invoer- en verhandelsverbod in de Gemeenschap." en het laatste citaat: "Verboden handel blijft illegaal, ook al wordt hij binnen bepaalde grenzen gedoogd. De regel voor de niet toepasselijkheid van een BTW geldt eveneens voor de illegale levering van henneproducten, ook wanneer de kleinschalige detailhandel in die verdovende middelen in het kader van een selectief vervolgingsbeleid strafrechtelijk wordt vervolgd."

3.2.1.2. Tarief nevenprestaties

In de coffeeshops komen naast de levering van softdrugs ook de volgende activiteiten voor:

- a. tafelvoetbalspellen;
- b. flipperkasten;
- c. juke-boxen;
- d. gok- en speelautomaten
- e. verkoop van tijdschriften en klonen
- f. verkoop van snacks, frisdranken, koffie en thee, soms alcoholische dranken;
- h. tabak (0%!).

Over de onder a. tot en met f. genoemde nevenprestaties dienen op normale wijze in de heffing van Omzetbelasting te worden betrokken, tenzij deze prestaties zodanig bijkomstig zijn aan de levering van softdrugs dat zij volgens de zogenaamde 'absorptie-theorie' geacht kunnen worden in die leveringen op te gaan (zie ook par. 2.3.2.).

3.2.1.3. Ondernemerschap algemeen

Beoordeling van de aanwezigheid van ondernemerschap dient op de normale wijze van geval tot geval te worden beoordeeld aan de hand van feiten en omstandigheden. In de zaak Mol had het Hof uit de omstandigheden afgeleid dat belanghebbende deelnam aan het maatschappelijk verkeer met een organisatie van kapitaal en arbeid in een duurzaam streven naar bevrediging van maatschappelijke behoeften en mitsdien optrad als ondernemer. Dit stelde op de verklaring van deze 'ondernemer' die inhield dat hij een drietal partijen had verhandeld en dat hij zich in de aan deze transacties voorafgaande maanden bezig had gehouden met het vinden van afzetmogelijkheden. In verband met de te volgen handelwijze rond 'belastbaar feit', zal de beoordeling van het ondernemerschap voor de omzetbelasting in voorkomende gevallen slechts van theoretische betekenis zijn.

3.2.1.4. Ondernemerschap huisdealer

In de zaak Happy family kwam ook aan de orde de vraag wie de softdrugs had geleverd, dus wie er als ondernemer moest worden aangemerkt. Het ging er daarbij specifiek om welke de positie was van de zogenaamde huisdealer die zich in de 'zaak' ophield. Het Hof overwoog dienaangaande dat het aanstellen van de huisdealer zuiver een formaliteit was geweest teneinde aan de wensen van de gemeente in het kader van subsidieverlening tegemoet te komen. De huisdealer werkte niet zelfstandig, doch in opdracht van en onder controle van belanghebbende. De met de verkopen behaalde opbrengsten kwamen geheel of bagenoeg geheel aan belanghebbende ten goede. Ook was in dit geval volgens het Hof geen sprake van een partage-overeenkomst.⁵³

3.2.2. Verschuldigdheid omzetbelasting kwekerijen**3.2.2.1. Belastbaar feit**

Het belastbaar feit voor de omzetbelasting is de levering, de dienst of de invoer van goederen. Kweken van hennepis daarmee geen belastbaar feit. Het verhandelen van uit hennep verkregen softdrugs is illegal. De levering van softdrugs door kwekers valt daarmee buiten de werking van de Wet op de Omzetbelasting 1968 (zie verder par. 3.2.1.1.).

Levering van producten van de hennepcultuur die als zodanig niet illegaal zijn, te denken valt aan hennepplanten of delen daarvan, vezels voor de touwindustrie, hennep voor verwerking in bouwmaterialen etc., zijn wel onderworpen aan de heffing van omzetbelasting. (zie ook par. 1.3. en par. 3.2.2.2.)

3.2.2.2. Tarief

Hennepplanten geen sierteeltplanten zijn en ook voor het overige niet zijn opgenomen in de bij de Wet op de omzetbelasting 1968 behorende tabel I is de levering onderworpen aan het algemene tarief.

Daarentegen is de levering van hennepzaad ingevolge van post A 41 van voormelde tabel I, onderworpen aan het verlaagde tarief.

3.2.2.3. Ondernemerschap

Beoordeling van de aanwezigheid van ondernemerschap dient op de normale wijze van geval tot geval te worden beoordeeld aan de hand van feiten en omstandigheden. In verband met de te volgen handelwijze rond 'belastbaar feit', zal de beoordeling van het ondernemerschap voor de omzetbelasting soms slechts van theoretische betekenis zijn.

---

⁵³Een partage-overeenkomst wil zeggen dat partijen voor gezamenlijke rekening en risico handelen en de vruchten van hun samenwerking delen; Tariefcommissie 13 december 1960, BNB 1961/59, Hof Amsterdam 1 mei 1985, nr. 905/83 en HR 5 juni 1991, rolnr. 26.574, Infobulletin 91/681, BNB 1991/243).

3.2.3. Aftrek voorbelasting

In artikel 15 WOB is geregeld dat elke ondernemer recht heeft op aftrek voorbelasting van de aan hem in rekening gebrachte omzetbelasting voor zover deze goederen en diensten door de ondernemer worden gebruikt in het kader van zijn onderneming.

Daarnaast is de aftrek voorbelasting uitgesloten van goederen en diensten, die door de ondernemer worden gebruikt in het kader van zijn onderneming, voor zover deze goederen en diensten worden gebruikt ten behoeve van prestaties omschreven in artikel 11 WOB (de zg. vrijgestelde prestaties).

De voorbelasting die ondernemers die werkzaam zijn in de handel in (soft) drugs, in rekening gebracht krijgen, is niet integraal aftrekbaar. Deze voorbelasting kan worden gecorrigeerd op één van de hierna beschreven manieren.

Methode: 1

Correctie van de voorbelasting op grond van artikel 7 WOB. Deze methode houdt in dat beoordeeld dient te worden welke activiteiten het belangrijkste bestanddeel zijn van de omzet. Gaat de verkoop van de koffie, snacks, automatenomzet e.d. op in de omzet (soft)drugs, dan dient het ondernemerschap ter discussie te worden gesteld. Er is dan geen sprake van prestaties in het maatschappelijk verkeer en derhalve bestaat geen recht op aftrek voorbelasting.

Methode: 2

Correctie van de voorbelasting op grond van artikel 15 lid 1 laatste volzin WOB. Deze methode houdt in dat de verkoop van (soft)drugs wordt gezien als een zakelijk activiteit buiten de onderneming en/of een privé activiteiten van de ondernemer. Dit houdt dan in dat de voorbelasting voor dit gedeelte niet aftrekbaar is. Dit betekent dat de voorbelasting moet worden gesplitst. Deze splitsing, waarvoor geen wettelijke regels zijn gegeven, moet plaatsvinden op basis van een schatting. Van de delegerde bevoegdheid van artikel 15 lid 6 is voor gebruik buiten het kader van de onderneming niet gebruikt. Om een handvat te hebben kunnen de artikelen 11 en 12 Uitvoeringsbeschikking Omzetbelasting 1968 (Besch.) naar analogie worden toegepast. Herrekening en herziening van de aftrek (artikel 12 lid 3 en 13 Besch.) behoeven niet te worden toegepast. M.i. kan de ondernemer voor integrale toepassing van de artikelen 11 tot en met 13a Besch. kiezen als hiermee maar een bestendige gedragslijn wordt gevolgd.

3.3. Loonbelasting

De vraag is gesteld of hulpen in coffeeshops in dienstbetrekking staan tot de exploitant. Een adviseur stelt zich namelijk op het standpunt dat ingevolge art. 3:40 BW een arbeidsovereenkomst tussen de exploitant van een coffeeshop en zijn hulpen nietig is. De Landelijke Bijeenkomst Loonbelasting is van mening dat art. 3:40 BW geen belemmering vormt voor het bestaan van een rechtsgeldige arbeidsovereenkomst. Het verbod in de Opiumwet op het verhandelen van (soft)drugs heeft niet de strekking om de geldigheid van de arbeidsovereenkomst aan te tasten. Ook het Ministerie is van mening dat sprake is van een dienstbetrekking. Verzocht werd hierbij wel om betwiste kwesties aan te houden (zie ook par. 4.13.).

De Staatsecretaris van Financiën heeft overigens bij zijn brief van 22 februari 1995, VB 94/1622 het volgende standpunt ingenomen ter zake van het al dan niet aanwezig zijn van een dienstbetrekking van personeel in coffeshops etc.

"Een algemeen oordeel over het al dan niet aanwezig zijn van een (fictieve) dienstbetrekking is gelet op de diversiteit die zich bij arbeidsverhoudingen voordoet niet te geven. Of in een concrete situatie sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: de Wet) is afhankelijk van de feiten en omstandigheden in dat geval. Uw mening dat personeel in de "softdrugssector" (bijvoorbeeld hulpen in koffieshops, personeel van een hennepkweker) ook in fiscale zin niet in dienstbetrekking kan staan, deel ik niet. De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek vormen geen beletsel om in de door u geschetste situatie een echte dienstbetrekking in de zin van artikel 2 van de Wet dan wel een fictieve dienstbetrekking op grond van artikel 4, letter d, van de Wet juncto artikel 2c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 aan te kunnen nemen."

3.4. AWR

3.4.1. Verplichtingen ambtenaar

De verkoop van softdrugs is een strafbaar feit. De ambtenaar is verplicht om hiervan onverwijld aangifte te doen.
Op dit moment is nog onduidelijk hoe in de dagelijkse praktijk met deze regelgeving moet worden omgegaan.

3.4.2. Onrechtmatig verkregen bewijs

Het is van groot belang dat bewijs rechtmatig verkregen wordt. Teneinde de rechtmatigheid zoveel mogelijk te waarborgen moet het een automatisme zijn om gegevens te gebruiken met toestemming van de Officier van Justitie. Zoek daarom de weg naar de Officier van Justitie!

Strafrechtelijk onrechtmatig verkregen bewijs mag gebruikt worden om bewijs te vergaren voor het opleggen van een administratieve boete.

De HR 11 december 1991, BNB 1992/243 heeft geoordeeld dat de verplichting die een belastingplichtige heeft om inlichtingen en gegevens te verstrekken, die van belang kunnen zijn ten aanzien van zijn eigen belastingheffing, onverkort blijven bestaan, zelfs als de belastingplichtige tevens verdachte is in een strafzaak en door aan deze verplichting te voldoen mogelijk de verdenking op zich laadt een strafbaar feit te hebben gepleegd. De Hoge Raad ging hierbij uit van twee gescheiden rechtsgebieden. Aan de ene kant de administratiefrechtelijke procedure en aan de andere kant de strafrechtelijke procedure (de zogenaamde 'schottentheorie'). Volgens de Hoge Raad is het aan de strafrechter om te beslissen of het aldus verkregen bewijs in de strafzaak als onrechtmatig verkregen buiten beschouwing moet worden gelaten. In het Funke-arrest 25 februari 1993, BNB 1993/350 heeft het EHRM vastgesteld dat art. 6 EVRM aan degene tegen wie een 'Criminal charge' is ingediend het recht verleent om te zwijgen en niet te hoeven meewerken aan bewijsvoering tegen zichzelf. Onduidelijk is nog hoever het Funke-arrest strekt.

Aan de hand van drie arresten van de Hoge Raad concludeert Mr. P.J. Wattèl dat strafrechtelijk onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal in het belastingproces mag gebruikt worden:

- als het materiaal niet jegens de belastingplichtige (maar jegens een ander) onrechtmatig is verkregen;
- als het materiaal door de fiscus ook langs rechtmatige weg bemachtigd zou hebben kunnen worden, tenzij de wijze van onrechtmatige verkrijging zozeer indruist tegen hetgeen van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht, dat voor nuanceringen en relativeringen ten nadele van de belanghebbende geen plaats meer is. De drie arresten zijn: HR 1 juli 1992, nr. 26.331, V-N 1992, blz. 2000, BNB 1992/306, HR 9 september 1992, nr. 27.399, bestelnr. 13884, HR 9 september 1992, nr. 27.400. De Hoge Raad maakt geen onderscheid tussen bewijs voor de boete en bewijs voor de belastingheffing, omdat art. 6 EVRM geen regels met betrekking tot toelaatbaarheid van bewijsmateriaal bevat en dus niet tot zo'n onderscheid dwingt. Het oordeel van de Hoge Raad heeft tot gevolg, dat de opsporende en strafvorderende overheid (waaronder de FIOD) in fiscale strafzaken minder prikkels heeft om zich aan de regels van het Wetboek van Strafvordering te houden, want ook al wordt in het 'echte' strafproces het vergaarde bewijs uitgesloten, het kan in beginsel altijd nog worden gebruikt voor de handhaving van de fiscale boete.

Literatuur

- WFR 1992/6038 "Fiscaal gebruik van strafvorderlijk onrechtmatig verkregen bewijs" door Mr. P.J. Wattèl.

Jurisprudentie

- Hof Amsterdam 28 april 1989, nr. 99/87, V-N 1990, blz. 455, BNB 1991/69: De omstandigheid dat van derden ontvangen gegevens in een strafrechtelijke

procedure niet mogen meewerken tot bewijs van ten laste gelegde feiten, omdat gehandeld is in strijd met art. 111 en 112 Wsv, brengt niet mee dat de inspecteur die gegevens niet mag benutten voor de vaststelling van het belastbare inkomen.

- HR 19 december 1990, nr. 26.576, BNB 1991/76:
De rechter in belastingzaken mag bij zijn beoordeling van een in een aanslag begrepen verhoging geen acht slaan op bewijsstukken die niet rechtsgeldig zijn verkregen.
- HR 1 juli 1992, BNB 1992/306:
Strafrechtelijk onrechtmatig verkregen bewijs mag voor de vaststelling van de belastingschuld en voor het opleggen van de verhoging worden gebruikt, tenzij het gebruik te zeer indruist tegen hetgeen van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht.
Advocaat-generaal:
Zolang de inspecteur handelt in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur, zal hem niet kunnen worden tegengeworpen dat hij alert is op het stuk van de 'factfinding' ten dienste van de op hem rustende taak de uit de belastingwet voortvloeiende belastingschuld vast te stellen.
V-N merkt op dat 'factfinding' mede strafrechtelijk onrechtmatig verkregen bewijs kan omvatten, waarbij geen onderscheid moet worden gemaakt al naar gelang alleen de enkelvoudige belasting dan wel (tevens) een verhoging in het geding is. Is het bewijs jegens de belanghebbende strafrechtelijk onrechtmatig verkregen, dan geven de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel, de grenzen aan van het gebruik, dat de belastingdienst van dat bewijs mag maken.
- HR 23 maart 1994, Infobulletin aanvullingenlijst mei 1994:
Gesteld is dat de eerste huiszoeking heeft plaatsgevonden in het kader van een onderzoek tegen een derde, zodat het daarbij verkregen bewijs niet tegen belanghebbende zou mogen worden gebruikt. Het enkele feit dat belanghebbende ten tijde van het onderzoek geen verdachte is, leidt niet zonder meer tot de conclusie dat de huiszoeking onrechtmatig is.

3.4.3.

Bewijslast

Jurisprudentie

- Hof Amsterdam 15 december 1989, nr. 884/88, niet gepubliceerd, bestelnr. 9923:
Belanghebbende heeft naast zijn GSD-uitkering genoten f 10.000 ontvangen voor het bewaren van drugs. Dez ontvangen beloning heeft hij niet aangegeven als inkomen. Belanghebbende is door de Rechtbank veroordeeld wegens het in bezit hebben en vervoeren van drugs. Bij A is f 290.000 aan contanten in beslag genomen. A zou dit bedrag voor belanghebbende bewaren. De inspecteur legt een aanslag op naar een inkomen van f 742.265.
Hof: Belanghebbende heeft ten onrechte de f 10.000 niet aangegeven in zijn inkomen over 1986. Hij heeft daarom niet de vereiste aangifte gedaan en hij moet daarom aantonen dat de opgelegde aanslag te hoog is. Zijn verklaring omtrent de herkomst van de f 290.000 is niet aannemelijk. Ook anderszins is niet gebleken dat de aanslag onjuist is. De aanslag wordt gehandhaafd.
- HR 11 september 1991, nr. 27.517 en nr. 27.518, FED 1991/113:
Belanghebbende wisselt jaarlijks enorme bedragen buitenlands geld om in Nederlandse valuta. Hij wenst de herkomst van het geld niet te onthullen. Hof concludeert dat de gelden afkomstig zijn uit verboden handel. Aannemelijk is dat belanghebbende hiervoor extra is beloond naast provisie. De Hoge Raad verwerpt het beroep.
- Rechtbank Maastricht 22 januari 1992, Infobulletin 92/214:
Inzake beslag op geld/goud uit handel uit verdovende middelen. Inspecteur is bij aanslagregeling niet gebonden aan het in de strafprocedure aanvaard bewijs. In casu geen onzorgvuldigheid bij het opleggen van de aanslag.
HR 22 december 1993, nr. 29.486 t/m nr. 29.489, Infobulletin 94/425:
Belanghebbende is aangetroffen in een door hem gehuurd pand met een aanzienlijke hoeveelheid verdovende middelen. Hij rijdt in een zeer dure auto. De inspecteur legde een navorderingsaanslag op. Hof: Genoemde

omstandigheden rechtvaardigen het vermoeden dat hij kon beschikken over de aangetroffen verdovende middelen die hij met de aangetroffen hulpmiddelen voor verkoop gereed maakte. Het vermoeden is nu gewettigd dat belanghebbende gedurende de jaren 1986 tot en met 1990 voor eigen rekening en risico handelde in verdovende middelen. De extra inkomsten zijn aannemelijk.

- HR lopende procedure, nr. 29.628 en nr. 29.629, FED 1994/127: Belanghebbende stort f 725.000 op bank en blijkt in kluis f 160.000 te hebben. Hij stelt dit vermogen te hebben gespaard uit zijn postzegelhandel. Het hof accepteert slechts een klein deel hiermee verkregen vermogen en acht de rest belast. Volgens de inspecteur is het geld verkregen uit handel in verdovende middelen.

3.4.4. Omkering bewijslast

29 lid 2 AWR

- Hof Amsterdam 4 december 1986, nr. 1737/85, Infobulletin 87/200: Belanghebbende werd op 11-10-1984 veroordeeld wegens handel in c.q. invoer van (soft)drugs. Hij had zijn aangiftebiljet IB 1981 zelf ingevuld en ondertekend. Op 31-10-1983 werd hem de aanslag IB over dat jaar opgelegd. Daarbij werd het belastbare inkomen wegens het ontbreken en niet verstrekken van voldoende gegevens ambtshalve bepaald op f 100.000. Tegen deze aanslag heeft belanghebbendes toenmalige gemachtigde een bezwaarschrift ingediend. Hof: De uitspraak van de inspecteur is dan ook een uitspraak als bedoeld in art. 25, lid 1, AWR waarvan ingevolge art. 26, lid 1, AWR beroep open staat bij de rechter.
- Hof Amsterdam 28 september 1987, nr. 4995/85, Infobulletin 89/496: Belanghebbende A is op 17-11-1981 aangehouden en in voorarrest geplaatst op verdenking van handel in verdovende middelen, m.n. heroïne. Bij de arrestatie werd een nieuwe personenauto, f 1.500 cash en f 140.000 in een kluis bij bank Q in beslag genomen. Naar aanleiding van zijn verklaringen tijdens verhoren in 1981 heeft de inspecteur aan belanghebbende eind 1981 direct invorderbare voorlopige aanslagen IB 1980 en 1981 opgelegd in verband met de handel in verdovende middelen. Op 17-05-1982 kwam belanghebbendes aangifte IB 1980 binnen, gedagtekend 11-06-1982. Hij maakte daarin slechts melding van WWV-uitkeringen en antwoordde op vraag 3 van het aangiftebiljet (wat was in 1980 uw bedrijf, beroep of betrekking?): "WWV". Op 08-10-1982 werd belanghebbende wegens handel in verdovende middelen veroordeeld tot een gevangenisstraf. Met dagtekening 16-06-1983 dient de gemachtigde van belanghebbende opnieuw een aangiftebiljet in over 1980 alsmede over 1981. Voor 1980 wordt uitsluitend de WWV-uitkering vermeld. Op vraag 3 luidt het antwoord: "geen". De aangifte over 1981 vermeldt uitsluitend winst uit onderneming ad f 9.974 - als aandeel in de firma X, een horecabedrijf. Vraag 3 is beantwoord met "geen/horeca". Door belanghebbende werden, na de zitting, jaarverslagen over 1980 en 1981 in het geding gebracht, opgesteld door een administratiekantoor met als dagtekening 27-03-1987. Het jaarverslag over 1980 bevat onder meer een overzicht inkomsten en uitgaven waarin als inkomsten is verantwoord "Ontvangsten uit handel f 55.800". De overeenkomstige post over 1981 luidt "Opbrengst uit handel f 201.000". De inspecteur heeft het belastbare inkomen over 1980 en 1981 vastgesteld op het belastbare inkomen dat behoort bij een aanslag ad f 200.000 resp. f 201.000. In geschil is of de Inspecteur terecht het bij bezwaarschrift aangegeven belastbare inkomen heeft verhoogd met f 318.880 verkregen uit de handel in verdovende middelen. Hof: Uit de datering en de inhoud van de overgelegde jaarverslagen blijkt dat deze zijn opgemaakt aan de hand van de door belanghebbende en diens adviseur in maart 1987 verstrekte gegevens en mondelinge toelichtingen. Reeds op deze grond en omdat niet is gesteld of gebleken dat deze jaarstukken berusten op een gevoerde en betrouwbare boekhouding komt aan genoemde jaarverslagen geen bewijskracht toe. Tevens heeft de inspecteur gemotiveerd de bewijskracht van bescheiden met betrekking tot de posten die in genoemde jaarverslagen zijn vermeld, betwist.

De ministers van Financiën en Justitie hebben op 28 juni 1994 een wetsvoorstel

ingediend bij de Tweede Kamer met als doel het Witwassen van misdaadgeld verder terug te dringen. Dit wetsvoorstel moet leiden tot de Wet inzake de wisselkantoren. V-N 1994, nr. 30 achterzijde omslag.

3.4.5. Bevoegdheden

3.4.5.1. Visitatie

Dit is niet hetzelfde als kasten openen. Werkt niet. Kennelijk heeft de ambtenaar van de fiscus onvoldoende gezag. Wij kunnen het gebouw etc. betreden, maar niet afdwingen dat bijvoorbeeld een kast wordt geopend. Door samenwerking met politie wordt in de praktijk wel in die behoefte voorzien. Zie ook punt ..... betreffende onrechtmatig verkregen bewijs.

3.4.5.2. Identificatieplicht

De identificatieplicht geldt voor alle in het bedrijf in een bedrijfje aanwezige personen, inclusief aanwezige dealers.

3.4.5.3. Verhoor

Wat is de waarde van het verhoor ??

Vraag: Aangifteplicht en administratieve verplichtingen strijdig met het strafrechtelijk beginsel dat niemand hoeft bij te dragen aan bewijs tegen zichzelf.

Pluk ze wetgeving. Deze regelt de strafrechtelijke 'ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en andere vermogens sancties'. Als de buit geplukt is door Justitie dan kan daar niet nog eens IB over komen.

In het strafrecht geldt dat de verdachte niet hoeft mee te werken aan zijn eigen veroordeling. In het belastingrecht gelden deze waarborgen niet. Veelal ligt de bewijslast bij de belastingplichtige, van een zwijgrecht is geen sprake.

3.4.5.4. Fouillerings⁵⁴

Ambtenaren van de belastingdienst zoals bijvoorbeeld klantmanagers en vakspecialisten, mogen geen fouilleringen uitvoeren. De reden hiervoor is dat zij geen opsporingsbevoegdheid hebben

Het kernartikel over fouillering is artikel 56 van het Wetboek van Strafvordering. Dit artikel bepaalt dat een Officier van Justitie , een Hulp-Officier van Justitie en alle overige opsporingsambtenaren⁵⁵, dus ook buitengewone, zoals de FIOD-rechercheurs, bevoegd zijn om een verdachte die is aangehouden en tegen wie ernstige bezwaren bestaan, aan zijn kleding te onderzoeken. Onder ernstige bezwaren moet volgens de jurisprudentie worden verstaan: het met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kunnen vaststellen dat een verdachte een bepaald strafbaar feit heeft begaan. (Die eis is zwaarder dan het redelijk vermoeden, van artikel 27 Strafvordering.)

Een speciale vorm van fouilleren is de veiligheidsfouillering. Die heeft niet in de eerste plaats de waarheidsvinding tot doel, maar afwendig van gevaar indien uit de feiten of omstandigheden blijkt, dat onmiddellijk gevaar dreigt voor leven of veiligheid van de verdachte, van de ambtenaar zelf of van derden. Deze vorm van fouillering heeft zijn wettelijke basis in de Politiewet, artikel 8, derde lid. In de ambtsinstructie voor de politie is geregeld hoe de fouillering dient te worden uitgevoerd. Artikel 20 van deze instructie luidt: "Het onderzoek bedoeld in artikel 8, lid 3 van de Politiewet 1993, geschiedt door het oppervlakkig aftasten van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van het zelfde geslacht als degene die aan het onderzoek moet worden

⁵⁴Uit praktische overwegingen opgenomen onder AWR.

⁵⁵De belastingambtenaar wordt (buitengewoon) opsporingsambtenaar indien hij is aangewezen als opsporingsambtenaar in de bijzondere wetten (gebaseerd op art. 142 van het Wetboek van Strafvordering) en als hij voldoet aan de in het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar gestelde eisen van bekwaamheid en betrouwbaarheid. Deze bepaling geldt vanaf 1 april 1995. Coördinatie terzake door Ministerie van Financiën, Directie Algemene Fiscale Zaken.

onderworpen." Van de foullering moet een schriftelijk verslag worden opgemaakt, dat aan de directe chef van de ambtenaar moet worden ter hand gesteld.

Binnenkort verschijnt er een brochure: "Wenken en Mededelingen". Deze brochure is gewijd aan het onderwerp foullering. Informatie over dit onderwerp is voorts verkrijgbaar via de Helpdesk van de FIOD, tel.: 023-

3.4.5.5. Administratief- of strafrecht

Keuzefactoren

Ernst van de zaak (artikel van het delict).

Aantal delicten.

Recidive.

Beleid.

Efficiëntie.

Preventie.

Publiciteit.

Liquiditeitsberekening

De vraag kan aan de orde komen of het feit dat in voldoende mate kasgeld of andere liquiditeiten aanwezig zijn, standaard berekend moeten worden.

De vraag is tevens te stellen in hoeverre liquiditeitsfactoren bepalend zijn voor de keuze in administratief of strafrechtelijke afdoening.

3.4.6. Procesvoering

3.4.6.1. Het delict

Een delict is een geïndividualiseerd strafbaar feit.

3.4.6.2. Eén op één relatie

Fiscale zaken worden door de burgerrechten behandeld. De indruk bestaat dat de rechter al vrij snel afhaakt op de ingewikkeldheid van een zaak. Bijvoorbeeld, de beoordeling van een aangifte kan 4 delicten opleveren. De rechter heeft dan de neiging om de aangifte fout te vinden met voorbijgaan aan de 4 delicten. De vraag rijst dan of er niet een strategie moet zijn die zich richt op de afwerking van één trefzeker delict van onbesproken relevantie. Effect daarvan kan tweeledig zijn. Grote(re) duidelijkheid en een zeer snelle afdoening.

3.5. Civielrecht

3.5.1. Kwekerijen

Bewijs zaadkwekerij

De rechtbank van Roermond heeft een Venloenaar veroordeeld wegens het kweken van hennep voor de productie van hash. Interessant is de overweging dat de Venloenaar voldoende aannemelijk moest maken dat hij daadwerkelijk voor de zaadteelt kweekte. In dit kader werd gesuggereerd dat een boekhouding als bewijs zou kunnen dienen. De kweker verloor in feite omdat hij slechts over wat bonnen beschikte.⁵⁶

De politierechter te Leleystad veroordeelde een kweker die aangaf slechts voor de zaadwinning te kweken. Doorslaggevend argument was dat bij de inval geen zaden waren aangetroffen⁵⁷

Politierechter Meppel. Vrijspraak in een zaadkweekzaak. 958 gram hennep was beschimmeld en daardoor ongeschikt voor consumptie. Vrijspraak op grond van onvoldoende bewijs.

Rechtbank Den Bosch. Gebruikt argument om zaadwinningsaspect te weerleggen:

⁵⁶Bron: Dagblad voor Noord Limburg 22/4/94.

⁵⁷Bron: Het Nieuwe Land 27/4/94

geen mannelijke planten aanwezig, hetgeen voor de zaadwinninh essentieel is.⁵⁸

3.5.2. Woonhuisdealers

Dealers mogen niet uit hun huizen worden gezet.⁵⁹

3.6. Invordering

Jurisprudentie

- Hof Amsterdam 14 april 1988, nr. 59/88, Infobulletin 89/51:
Wegens vermeende handel in verdovende middelen op grote schaal worden door een inspecteur op 28-09-1987 aan A en 5 anderen voorlopige aanslagen IB/PH 1987 naar een (geschat) inkomen van f 1.000.000 opgelegd. Vervolgens worden door de ontvanger dwangbevelen uitgevaardigd met toepassing van de artt. 9, 14, 14 bis Wet INV en onder meer beslag gelegd op de roerende goederen van A c.s.. Een deel van de in beslag genomen goederen wordt naar elders overgebracht. In kort geding eisen A c.s. primair opheffing van de beslagen en terugbezorging van de naar elders overgebrachte goederen, subsidiair een verbod tot executie van de beslagen goederen. Bij vonnis van 10-12-1987 wijst de President de gevraagde voorzieningen af. Hij overweegt daarbij dat:
  - de in een rapport van een Fiscaal Fraudeteam (te G) vermelde informatie van de politie (te A) tot opsporing van de onder A c.s. berustende hasjesj heeft geleid en deze informatie dus in elk geval zoverre juist was, daaraan het vermoeden valt te ontfenen dat deze informatie ook overigens juist was;
  - de opgespoorde hoeveelheid ook al een aanwijzing vormt dat de door A c.s. bedreven handel professioneel was opgezet en meer transporten hebben plaatsgevonden;
  - de inspecteur onder deze omstandigheden in redelijkheid tot een vermoeden van belastingplicht is kunnen komen;
  - het wegvoeren van de goederen niet onrechtmatig kan worden geacht, omdat de vrees voor verduistering in de zin van art. 442 Rv bestond. In hoger beroep eisen A c.s. vernietiging van het vonnis.
 Het hof stelt de ontvanger grotendeels in het gelijk en oordeelt onder andere dat:
  - de inspecteur mocht afgaan op de juistheid van de brief van het Fiscaal Fraudeteam;
  - het opleggen van de aanslagen door de inspecteur niet is aan te merken als een daad van willekeur;
  - de ontvanger niet onrechtmatig handelde door beslagen te leggen en te handhaven, terwijl het overbrengen naar elders van een deel van de goederen, gelet op de omstandigheden, gerechtvaardigd te achten is.
 Het hof verbiedt de ontvanger over te gaan tot verkoop van de beslagen goederen zolang de aanslagen IB/PH 1987 nog niet definitief zijn vastgesteld. A c.s. dienen de kosten van het geding in beide instanties te dragen. Geen beroep in cassatie ingesteld.

⁵⁸Bron: Eindhovens Dagblad 27/4/94

⁵⁹Proces door Woningbouwvereniging "Onze Woning" Nieuwegein verloren.

4. KLANTBEHANDELING/-BEHANDELSUGGESTIES **4.1. Klantbeeld****4.1.1. Kengetallen** **4.1.2. Actuele informatie**

Actuele informatie is onder andere te verzamelen via Waarneming Ter Plaatse. Van groot belang is in dit verband actuele informatie rond verhaalsmogelijkheden, etc. (zie ook par. 4.14.1.)

4.1.3. Klantbeeldregistratie

Op dit punt zijn er nog geen gegevens voorhanden.

4.2. Entiteitenbestand**4.2.1. Handel in softdrugs****4.2.1.1. Algemeen**

Gelet op de opmerking over startende ondernemers bij punt 2.7.1. is het aan te raden om op de hoogte te zijn van het gemeentelijke gedoogbeleid inzake coffeeshops. Hanteert de gemeente een 'sterfhuisconstructie' dan zijn er prompt geen wisselingen van eigenaar meer! Let wel, ook de wijziging van de rechtsvorm ziet de gemeente in dit soort gevallen als het staken van de oude onderneming en het opstarten van een nieuwe, die prompt geen vergunning meer krijgt.

4.2.1.2. Ondernemerschap

In de eerste plaats wordt vastgesteld of de coffeeshop in het ondernemersbestand moet worden opgenomen en onder welke branchecode. Nagegaan moet worden of er sprake is van een shop waar uitsluitend softdrugs worden verkocht danwel met een shop waar ook andere activiteiten plaats vinden.⁶⁰

- Het is verder noodzakelijk om te beoordelen of de ondernemer zelf of een 'katvanger', 'stroman' of zetbaas de zaak runt, let op de familieband.
- Het is van belang om vast te stellen of het om een filiaal gaat en welke de officiële plaats van vestiging is.
- Gelet moet worden op het fiscale verleden van de ondernemer in verband met 'doorstartproblematiek' (zie par. 2.7.4. en 4.2.2.2.).

Als tweede stap moet worden vastgesteld of belastingplicht bestaat en moeten de activiteiten daarbij worden benoemd. De shops die geen drugs verkopen worden hier verder buiten bespreking gelaten, de gangbare controlemethoden zijn hier van toepassing.

In verband met de politieke en maatschappelijke actualiteit rond (soft)drugs, komen er regelmatig verzoeken om informatie door de Ministeries van Financiën en Justitie. Indeling onder de juiste branche-code is in verband met het vorenstaande van het grootste belang.

Indien er op de eenheid de voorkeur aan wordt gegeven om aan te sluiten bij bestaande coderingen voor de horeca, dan wordt aanbevolen om handelaren in softdrugs, zowel als kwekerijen van hennepplanten op een aparte lijst te registreren. De lijst behoeft slechts het entiteitsnummer te bevatten en zo mogelijk naam en adres. Wil men anticiperen op komende ontwikkelingen, dan is nuttig om voor de handelaar in softdrugs ook kolommen te reserveren voor omzet softdrugs, omzet bijartikelen, omzet horeca, bruto- en netto winst, afspraak of convenant.

⁶⁰Bijvoorbeeld de verhuur van een barkruk waarmee verkoop van hard-drugs door de houder van het etablissement wordt toegestaan.

Voor de kwekerij -in voorkomende gevallen- kolommen voor aantallen klonen of stekjes en omzetten. De vraag kan trouwens gesteld worden op registratie van deze gegevens al niet vereist wordt ten behoeve van werkzaamheden voor het segmentplan.

(zie voor starters ook punt 2.7.2. en doorstarters ook bij punt 2.7.4.)

4.2.1.3. Nieuwe ondernemers (starters)⁶¹

Als duidelijk is dat de coffeeshop moet worden opgenomen, dan moet ten aanzien van de shops die (onder andere) softdrugs verkopen de nodige informatie worden ingewonnen.

De klantbehandeling bij nieuwe ondernemers kan zich in de eerste plaats richten op een viertal hoofdonderwerpen, dit zijn:

1. vaststellen van risico's;
2. verzamelen informatie (bronnen);
3. actieplan opstellen (klantbehandelplan);
4. resultaten beschrijving.

ad. 1 Vaststellen van risico's

Bij de vaststelling van de risico's die voor de ondernemer gelden kan gebruik worden gemaakt van de risicotabel volgens par. 1.7.2. (handelaar) of par. 1.7.3. (kweker).

Gelet moet hierbij worden op het risicoprofiel dat voor dit segment is vastgesteld (zie segmentplan 18.2.).

Tevens moet indeling van de klant plaats vinden in een vertrouwenscategorie (vergelijk par. 1.6.1.1. voor handel of par. 1.6.2. voor een kweker).

Tot slot moet er tegen worden gewaarschuwd om de ondernemer te snel een OB-nummer te geven.⁶²

ad. 2 Verzamelen van informatie (bronnen)

Het is steeds nuttig om gegevens te verzamelen met over bijvoorbeeld compagnons van de ondernemer, de vorm van de actuele administratie, personeel, prijzen, etc. Noteer of de coffeeshouder al een adviseur of boekhouder in de arm nam en wie dit is. Waarneming ter plaatse is daarbij een effectief middel. Wtp om de wtp is uit den boze. Het dient niet alleen geen enkel doel, maar het kan een noodzakelijk bezoek in een later stadium (ver)hinderen. Een wtp-bezoek wordt liefst via brief aangekondigd.

Het maken van afspraken (voorlichting, vooroverleg en het bepalen van een fiscale gedragslijn) kan met de wtp worden gecombineerd.

Behalve via waarneming ter plaatse kunnen relevante gegevens worden verkregen via:

- Media

Uit kranten en streekbladen kunnen gegevens worden verzameld over "invallen", "overlast", etc.⁶³ Op deze manier kan het beeld van de klant worden vervolmaakt en geactualiseerd. Met name streekkranten zijn waardevol.

- Politie

Samenwerking met de politie bij gegevensverzameling is nuttig doch kan niet zonder meer gebeuren. Voor gegevensuitwisseling richting belastingdienst is steeds toestemming van de Officier van Justitie vereist. Probeer om deze toestemming zo ruim mogelijk te krijgen.⁶⁴ Omgekeerd

⁶¹Verwezen wordt tevens naar het 'Handboek starters' en de 'Helpdesk starters' en ook naar de 'Handreiking starters'.

⁶²Relatie met ICT is bij handel in softdrugs onmogelijk. Het OB-nummer kan bij afnemers erkend ondernemersschap suggereren en ook zou er ten onrechte omzetbelasting in rekening kunnen worden gebracht, enzovoorts.

⁶³Rond de vastlegging van de aldus verkregen gegevens is ook de Privacy-Regelgeving van toepassing.

⁶⁴Rond de vastlegging van de aldus verkregen gegevens is ook de Privacy-Regelgeving van toepassing.

kunnen gegevens aan de politie slechts worden verstrekt nadat ontheffing is verkregen van de geheimhoudingsverplichting.

- Winkeliersverenigingen
In het algemeen praten zij graag over de "ongewenste" vestiging van de shop. Te raadplegen stukken zijn bijvoorbeeld vergaderverslagen, correspondentie met de Gemeente etc.
- Buurtcommité's
Buurtbewoners kunnen mogelijk waardevolle informatie geven met betrekking tot "drukte", overlast (aanwijzing voor "ander" drugsgebruik?) etc.
- Drugsklinieken
Men is erop bedacht dat idrugsklinieken geen verschoningsrecht hebben in relatie tot fiscale gegevens van derden.
- Alternatieve middelen (!?)
Sommige klantmanagers zien zich gaarne omringd met tipgevers, en soms willen zij de concurrentie (van de coffeeshophouder) benaderen. In dit verband moet men zich afvragen waar men mee bezig is. Tipgeven suggereert het bestaan van fraude of van misdaad. De ambtenaren van de belastingdienst zijn -anders dan FIOD- en politie rechercheurs- niet opgeleid om misdaad te bestrijden. De belastingambtenaar die zich op dit pad begeeft, treedt op als opsporingsambtenaar! Misschien is hier wel een verwijzing op zijn plaats naar het bekende spreekwoord: "Schoenmaker, houdt u bij uw leest!" (zie ook par. 3.4.5).

Ad. 3. Actieplan opstellen (klantbehandelplan)

Doelen zijn vooral het bevorderen van positief aangiftegedrag dat stoelt op een goede administratie. De administratie is in veel gevallen niet de voornaamste zorg van de starter en dit kan gemakkelijk leiden tot een gebrekkige administratie. De eerste zorg is daarmee dat de ondernemer een goede administratie gaat bijhouden. Wijs hem op de bewaarplicht!
Bevorder dat de ondernemer bij betaling van belasting de aan hem verstrekte acceptgiro gebruikt!

ad. 4. resultaten beschrijving.

Actueel klantmanagement vereist dat al in een vroeg stadium wordt beschreven tot welke resultaten de hiervoor beschreven acties moeten leiden.

Deze resultaten moeten meetbaar zijn. Het resultaat van acties zal uiteraard per klant verschillen, maar in elk geval zal aandacht moeten worden geschonken aan de volgende resultaathoofdstukken:

- de acties moeten normen voor controle opleveren;
- de acties moeten toetsing van de aangifte mogelijk maken;
- de acties moeten toetsing van andere objecten (bijvoorbeeld nakomen van administratieve verplichtingen) insluiten;

Meting van de resultaten is bijvoorbeeld mogelijk door aangeven van:

- de toename van het aantal afspraken vooraf;
- aangeven van de wijze waarop de bewaking van de gemaakte afspraken is uitgevoerd (bijvoorbeeld tijdsinterval tussen afspraak en afstemming);
- aangeven van aantallen vervolgspraken en aantallen evaluaties van eerdere afspraken;
- beschrijving van de verschuiving van indeling in de vertrouwenscategorieën;
- vermeldt het aantal klantcontacten;
- beschrijf de risico-onderwerpen en hun behandeling, met andere woorden, geef aan hoe het risico wordt beheerst.
- enzovoorts.

4.2.1.4. Informatiebronnen⁶⁵

Bron:	waar- neming	knip- sels	dag- /vak blad	advi- seur	int. sig- naal	ext. sig- naal	FIOD
gebeurtenis/signaal	1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)
fraudegevoelige branche (handel in softdrugs)	x	x	x	x	x	x	
buitenlandse rechtsvorm		x	x	x		x	x
bestuurders gevestigd niet in Nederland				x	x	x	x
wisselwerking gevolmachtigde en bestuurders	x			x			
antecedenten ondernemer	x	x	x			x	x
stroman bedrijf zonder substantie	x		x		x		x
(onbetrouwbare) adviseur (geen) bedrijfsadres				x	x	x	x
bedrijfsadres	x		x		x	x	

- 1) Startersbezoek:
  - informatie over alle onderwerpen;
- 2) Telefoonboek/Gouden gids:
  - opsporen ondernemingen;
  - controle op bedrijfsadressen;
- 3) Staatscourant:
  - buitenlandse vestigingsadressen bestuurders
- 5) ON 24:⁶⁶
  - aanmeldingsformulier niet terugontvangen of onvolledig ingevuld;
 Rayonbeheer/Lokatiebestand (pandbeheer)
  - signalering 'substantie' onderneming;
  - signalering bedrijfsadres;
  - signalering onbekende ondernemer;
 BVR/Smile:
  - controle op bestaan van adressen van personen / eventueel afnemers of leveranciers;
 Becon-bestand:
  - controle bestaan adviseur;
 FI-BASE:
  - uit de FI-BASE blijken inkomensbronnen van niet beschreven personen;
 Entiteitsdossier:
  - het dossier op de (G)O- of P- eenheid geeft informatie met betrekking tot voormalige inkomensbronnen van bestuurders e.d.
- 6) KvK:
  - signalering en wijzigingen;
  - bestuurders/gevolmachtigden;
- 7) Bestand verdachte personen.

4.2.1.5. Beleid

Om de risico's (zie par. 1.7.2. en par. 4.2.1.4.) af te dekken kunnen een aantal acties worden ondernomen:

- de handel in softdrugs is een branche waar de kans op fraude groter is dan

⁶⁵Informatie (gedeeltelijk) ontleend aan de handreiking starters, maart 1995.

⁶⁶Opgaaf 'gegevens startende ondernemers', in te vullen door de nieuwe ondernemer.

- elders. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het deels illegale karakter van de handel. De goederen zijn relatief gemakkelijk te vervoeren, kennen een hoge opbrengst en het is moeilijk te controleren of de opgeslagen producten de kwalificaties hebben die de administratie aangeeft. Ook vindt boeking volgens de geldende administratieve bepalingen nauwelijks plaats. Ook kunnen bepaalde personen 'achter' de onderneming zekere kwaliteiten hebben die tot fraude kunnen leiden. Een en ander leidt tot de aanbeveling om starters in deze doelgroep extra aandacht te gunnen;
- een buitenlandse rechtsvorm (blijkt uit onderzoek) is sterk risicodragend. Bijvoorbeeld de 'Deleware' kan worden opgezet zonder dat enig startkapitaal nodig is; overigens zijn van deze rechtsvorm (nog) geen voorbeelden bekend in softdrugs branche;
  - Ondernemingen waarvan bestuurders gevestigd zijn in het buitenland blijken in veel gevallen tot de categorie 'risicovol' of 'fraude' te behoren. Deze bestuurders wonen vaak op niet bestaande adressen of er is op korte termijn geen informatie over hen te verkrijgen;⁶⁷
  - het komt in fraudezaken veelvuldig voor dat personen achter de onderneming zichzelf achter een sluier van wazigheid verschuilen. Vele mutaties in bestuurders, gevolmachtigden etc. maken het dan heel moeilijk om een duidelijk klantbeeld te krijgen en te onderhouden;
  - eigenaren, bestuurders, gevolmachtigden en anderen die voorheen betrokken waren bij fiscale fraude of fiscaal verdachte transacties geven een extra risico. Van alle personen in de leiding van de onderneming moet een antecedentenprofiel worden vervaardigd om het frauderisico in te kunnen schatten. Denk aan de mogelijkheid om de FI-Base te raadplegen. Uit fraudeonderzoeken is verder gebleken dat fraudeurs vaak recidivisten zijn;
  - fraudeurs maken in veel gevallen gebruik van een stroman. Als de onderneming in het vizier van de fiscus komt zijn de echte personen achter de onderneming niet in beeld. Zo is wel voorgekomen dat een verslaafd persoon op papier de eigenaar van een onderneming was. Antecedentenonderzoek is vaak de beste methode om de stroman in beeld te krijgen;
  - het fenomeen van de 'lege onderneming' om daarmee omzetbelasting ten onrechte te kunnen vorderen van de fiscus komt in de softdrugssector tot nu toe niet voor omdat deze ondernemingen niet omzetbelastingplichtig zijn. In de gevallen waarin de onderneming als een horeca-onderneming wordt gepresenteerd of anderszins als gemengde onderneming naar voren komt, moet men toch op deze mogelijkheid bedacht blijven;
  - het niet hebben van een adviseur of het hebben van een 'slechte' adviseur brengt voor de fiscus een extra risico met zich mee. Dit trouwens temeer omdat de administratie van de ondernemers in de softdrugssector toch al te wensen overlaat (zie par. 2.8.).
  - voor 'doorstarters' zie par. 4.2.2.2.
  - fraudeurs bedienen zich vaak van niet bestaande bedrijfsadressen. Bij handelaren in softdrugs is daarvan nog niet gebleken. Er kan in deze categorie ondernemers echter wel sprake van adressen waarvoor een verhoogd risico geldt omdat er ex. fraudeurs zijn gevestigd.

4.2.2. Staken van de onderneming

4.2.2.1. Stakers

Dit is de anduiding voor een ondernemer die met zijn bedrijf stopt en niet als het ware 'doorstart'. (zie ook punt 4.2.2.2., en punt 4.2.2.2.)

4.2.2.2. Doorstarters

In een aantal gevallen is de staker alweer een starter. We duiden deze lieden wel aan met de naam 'doorstarters'. Vaak zijn juist deze lieden interessant voor de fiscus.

⁶⁷Geattendeerd wordt op inschakeling van FIOD/Bureau Wederzijdse Bijstand.

4.2.3. Pandenbestand

Naar het model van het horeca-team Ondernemingen Leiden is het aan te bevelen om een zogenaamd 'pandenbestand' op te bouwen.

Doel van een dergelijk systeem is om planningen van wtp-bezoeken beter te coördineren en af te stemmen.

Een pandenbestand bevat alle panden van waaruit of waarin softdrugsactiviteiten plaats vinden, per plaats en daarna op straat alfabetisch gerangschikt.

Een dergelijk bestand vergemakkelijkt tevens de signalering van 'nieuwe' ondernemers.

Het adressenbestand wordt via een aantal ingangen actueel gehouden en vollediger gemaakt:

- signalering door teamleden die op pad zijn met de lijst op zak;
- traceren ondernemers via Smile-BvR-bestanden (centraal);
- vergelijking van lijstgegevens met publicaties (krant, etc.);
- interne en externe tips (inter voornamelijk uit het invorderingscircuit, extern door klikbrieven- en telefoontjes)

4.3. Entiteitenbestand kwekerijen

4.3.1. Algemeen

Gelet op de opmerking over startende ondernemers bij punt 2.7.1. is het aan te raden om op de hoogte te zijn van een (eventueel) gemeentelijk gedoogbeleid inzake kwekerijen.

Gelet op de kwadrantindeling (par. 1.6.2.) ligt het ogenschijnlijk voor de hand om alle energie op deze sector te richten.

Enige bedachtzaamheid is hier echter op zijn plaats. Hiervoor zijn twee redenen te noemen:

- a. is het in de eerste plaats een taak van de belastingdienst om illegale ondernemers op te sporen?
- b. hoe groot is de kans dat er enige belastingopbrengst te realiseren valt?
Bedenk hier ook dat inbeslagname als regel geen soulaas biedt in verband met de verboden verkoop van wietplanten! Inventarissen zijn vaak geleased terwijl bedrijfsruimten worden gehuurd.
Het is daarbij nog de vraag of de fiscus convenanten met kwekers mag aangaan om tot een min of meer regelmatige heffing te geraken aangezien zij in dat geval crimineel handelen legaliseert.
Zonder afstemming met de portefeuillehouder controle worden (gerichte) acties zeer afgeraden.

4.3.2. Hennepkwekers in bestand

Het is voorshands aan te raden om hennepkwekers pas op te nemen in het ondernemersbestand na overleg met politie en/of het Openbaar Ministerie. Indien zij worden opgenomen kan indeling onder de branchecode 0111: Akkerbouwbedrijven (Genotmiddelen leverende planten) plaats vinden.

4.3.3. Opsporing kwekers

4.3.3.1. Toeleveringen

Het is niet eenvoudig om de kwekerijen op te sporen. Een van de weinige aanknopingspunten is het gebruik van apparatuur en preparaten om ziektekiemen te bestrijden. Renseignering van die apparatuur verdient aanbeveling. Vroeger en soms nog, kunnen we op de lucht af gaan. (zie ook de par. 2.4. en 2.5.2.)

4.3.3.2. Kenmerken panden

Kwekers zoeken panden die zoveel mogelijk aan de volgende kenmerken voldoen:

- kwekers geven de voorkeur aan ruimten die hoger zijn dan 2.40m;
- de ruimte moet zoveel mogelijk vierkant of rechthoekig zijn;
- wanden en plafonds moeten niet te ruw zijn en wit van kleur;
- overschot aan warmte moet kunnen worden afgevoerd of kunnen worden hergebruikt;
- betonnen en waterdichtgemaakte vloeren en teeltruimten zijn erg handig voor de kweker;
- bij te lage temperatuur moet kunnen worden bijgewarmd;
- schadelijke stoffen (bijvoorbeeld stuifmeel) moet uit de lucht kunnen worden gefilterd;
- er moet energie aanwezig zijn en goed water;
- er moet een afvoermogelijkheid zijn voor afvalwater;
- er mogen geen nadelige effecten voor derden optreden;

Voor de opsporing van ruimten die aan dergelijke kenmerken voldoen is wellicht de hulp in te roepen van de collega's van de registratie en successie of van een makelaar.

4.3.3.3. Energieverbruik

4.3.3.4. Warmtebronnen

Omdat in kwekerijen zoveel lampen gebruikt worden, is het mogelijk om met speciale infrarood-apparatuur deze warmtebronnen op te sporen.

Als reactie hierop maken kwekers weer meer gebruik van de zon als warmtebron! Voor de ramen worden dubbele lichtdoorlatende kunststoffen gebruikt. 's-Nachts past men verduistering toe om het aanvullend kunstlicht te camoufleren. Het energieverbruik is op deze wijze te becijferen op 21 Kw per dag en 630 Kw per maand. In de zomer hoeven de lampen niet te branden enz. Gedurende een warme maand bedragen de energiekosten ongeveer f 30,- per maand. Het verschil met een conventioneel systeem is 10 tot 13 1000 Watt-lampen en een ventilatiesysteem.⁶⁸

4.3.4. Kwekerijen en beschrijving

De informatie in deze beschrijving vervult een functie bij het opstellen van de finale aanslag bij de opheffing van een bedrijf.

De beschrijving stelt in staat om een functie te vervullen bij de uitvoering van de Pluze Wetgeving.

4.4. Administratieve verplichtingen

4.4.1. Algemeen

Bevorderen dat de ondernemer een goede administratie gaat bijhouden. Hierbij valt te denken aan het verplicht laten registreren van de inkopen in hoeveelheden (soorten en aantallen jointjes, zakjes, chilumpijpen, etc., etc.) en waarden, onder de exacte vermelding van de tijdstippen. Dit is van belang om een inkoop-patroon te analyseren dat als basis kan dienen voor de winstberekening.

Het is vervolgens van belang om de ondernemer zo goed als het gaat de normale winstberekening te laten volgen. Dat wil zeggen, dat ook hij recht heeft op toepassing van (bewijsbare) aftrekposten. De verantwoording van de omzet moet zonder meer nauwkeurig zijn. De coffeeshouder geniet immers al een afgedwongen privilege van niet noteren van leveranciers? dus kan hij dat mooi compenseren door een fraaie groepenkassa te installeren!? Sommige eenheden boekten fraaie successen via deze methode.⁶⁹

⁶⁸Bron: Highlife april/mei 1995.

⁶⁹Uiteraard is een fikse discussie hier mogelijk. Men bedenke echter dat de fiscus 'iets' met de illegaliteit aan moet! En waarom zou de fiscus alle risico zelf dragen?

4.4.2. Minimum eis softdrugsadministratie

Bij elke afspraak met de belastingplichtige moet ondubbelzinnig worden meegedeeld dat ontheffing van enige bepaling rond de boekhoudkundige verplichtingen die de Belastingwet daaraan stelt, geen sprake kan zijn.

Het is niet aannemelijk is dat de ondernemer daardoor opeens zijn inkoopgegevens zal gaan vastleggen.⁷⁰ De omzet en de winst moeten daarom op een andere manier in de grip worden gekregen.

Een dagelijkse kasadministratie is in verband met het vorenstaande een minimale voorwaarde om te kunnen komen tot berekening van omzet en winst zonder dat deze onmiddellijk zal moeten worden verworpen.

Kasadministratie betekent in dit verband:

- a. dat dagelijks aantekening wordt gehouden van de ontvangsten en van de uitgaven van alle omzetcomponenten; daarbij behoort ook aantekenen van inkopen en privé-mutaties;
- b. terzake van de inkopen van softdrugs wordt per transactie aangetekend:
  - de datum van inkoop;
  - het inkoopbedrag;
  - de soort van de drugs;
  - de hoeveelheid per soort in grammen
- c. de ontvangsten voor softdrugs moeten apart worden genoteerd;
- d. er worden kassastroken gemaakt en bewaard.⁷¹

4.4.3. Overzicht informatiebronnen (excl. FIOD)

Bron:	douane	bedr.v er.	ISZW	der- den	inv.	rens.	rapp.
gebeurtenis/signaal							
Im- en export	x			x		x	
Extern onderzoek		x					
contr. illegalen			x				
klikbrieven				x			
onvolledige info					x		
onr. adm.		x				x	
info omz./kosten						x	
controles oud		x					x

4.4.4. Bankrelaties

4.5. Balansposten

Van een aantal coffeeshophouders is bekend dat zij hun geld beleggen in het pand waarin zij (riant) wonen. Enkele coffeeshouder verhuren ook woningen. Aankoop van duurdere vervoermiddelen is ook een bekend verschijnsel. (zie ook 2.9.1.2.)

4.6. Opbrengstverantwoording handel in softdrugs

4.6.1. Softdrugs

4.6.1.1. Verbandscontrole omzet

Het is niet eenvoudig om in een coffeeshop e.d. een verbandscontrole op te zetten of de omzet te benaderen voor softdrugs. Aanbevolen wordt om voor dat bepaalde verkooppunt in elke geval vast te leggen:

⁷⁰Het probleem is deze gegevens in de strafrechtsfeer als bewijs tegen hem zouden kunnen worden gebruikt.

⁷¹Bekend is dat sommige inspecteurs de ingebruikname van een groepenkassa voorschrijven, maar dan gaat o.i. tamelijk ver!

- a. 10, 2, d
 b.
 c.
 d.
 e.
 f.
 g.
 h.
 i.
 j.
 k.

De uitkomst kan dienen als ijkpunt. (zie ook bijlage Z, D.4.2.3.)

4.6.1.2. Relatie omzet / voorraad

Ga na of de gemiddelde voorraad zich verhoudt tot de gevonden omzetten (zie par. 4.6.1.1.) Aanbevolen wordt om dit over meerdere jaren te bekijken (zie ook par. 4.10.2.).

4.6.1.3. Relatie omzet/openingstijden

Het verdient aanbeveling om steeds bij bedrijfsbezoeken de openingstijden te noteren. Kortere openingstijden (bijvoorbeeld ter vermindering van overlast) hebben een nadelige invloed op de omzet.

4.6.1.4. Theoretische omzetberekening(XG "Theoretische omzetberekening")

De administratie biedt aanknopingspunten

Aan de aanwezige voorraad(administratie) kan soms vergelijkingsmateriaal worden ontleend. Vastgesteld kan worden dat de (bijvoorbeeld bij WTP) aangetroffen voorraad de gemiddelde voorraad is.⁷² Normatiek vervolgens: 1 kilo is 1000 klanten, is van f. 8.500,- tot f. 22.000,- aan omzet. Uiteraard moet men hier nog een gegeven hebben en dat is de omloopsnelheid van de voorraad. Hier kan de voorraadadministratie (mits uiteraard aanwezig) enig houvast geven. De uitkomsten altijd vergelijken met de mening van de coffeeshophouder. Door de AHOJ-regels kan de voorraad in theorie niet groot zijn, nl. maximaal 30 gram. In de praktijk ligt de voorraad hoger maar stel maximaal 250 gram.⁷³

Indien kan worden beschikt over gegevens van in beslag genomen hoeveelheden, dan is verdere vergelijking met de eigen berekening mogelijk. Het is af te raden om de berekening uitsluitend op de in beslag genomen hoeveelheid te baseren, behalve indien geen andere gegevens bekend zijn. Dit omdat de vastleggingen vaak gebrekkig zijn. Het verdient aanbeveling om het berekende resultaat aan zoveel mogelijk andere feiten te relateren ter verhoging van de kwaliteitswaarde van de uitkomst.

Geen administratie of er zijn geen aanknopingspunten

Het is soms mogelijk om de ambulante dienst Douane in te schakelen bij het uitzoeken van de aantallen klanten die de shop bezoeken. Een indicatie is noodzakelijk voor het opstellen van de omzetberekening. Desnoods moet genoeg worden genomen met de informatie van de ondernemer of van de bij WTP geconstateerde bezoekersaantallen.

Bij de bepaling van de bestedingen van de klant kan worden uitgegaan van 1 gram softdrugs per klant. Joints zijn mogelijk goedkoper, maar dit zou kunnen wegvallen tegen de verkoop van eetwaar als bijvoorbeeld spacecake.

⁷²Bij latere WTP moet de voorraadopname dan wel steeds onderdeel van de activiteit uitmaken om tot beter inzicht te komen.

⁷³Veroordeling wegens bezit van 900 gram is bekend, maar er zijn ook kleinere hoeveelheden aanleiding geweest voor strafrechtelijke gevolgen.

Om de prijs van 1 gram softdrugs te bepalen kan men het gemiddelde nemen volgens bijlage I, danwel de gemiddelde prijs per gram afleiden uit de prijslijst van de betreffende onderneming of de prijs relateren aan de aanwezige voorraad.

Vervolgens moet rekening worden gehouden met de uit bestelling verkregen omzetten (zie ook par. 2.12.2.1.).

De berekening is dan als volgt op te zetten:

1994	
250 klanten x 7 dagen x f 12,50 x 50 weken	f 1.093.750,-
2 koeriers x 1 kg/pw x f 12.500,- x 50 weken	f 1.250.000,-
Totaal benaderde omzet	f 2.343.750,-
Af: inkopen (100% brutowinstopslag ⁷⁴)	f 1.171.875,-
Winstcorrectie:	f 1.171.875,-
	=====

n.b.

Uiteraard moet ook nog rekening gehouden worden met overige (eventueel ook voor de omzetbelasting) belastbare nevenactiviteiten.

4.6.1.5. Minimum positie omzetbepaling

Bij een kleine coffeeshop⁷⁵ moet men denken aan ca. 30 hasjklanten per dag die ca. f12,50 besteden. Is er ook een horeca-afdeling dan wordt hier toch per persoon al gauw f5,- besteed.

Het is gewoon om de zaak 360 dagen per jaar open te rekenen. In dit soort zaken is een indicatie voor speelautomaten f25.000,- per jaar.

Het spreekt voor zich dat er uiterst omzichtig met deze getallen moet worden omgegaan. Veel is niet goed te beschrijven: kleine shop, het aantal klanten, de besteding in de horeca enz., enz.⁷⁶

4.6.2. Speelautomaten

Let op: in het licht van de uitspraken betreffende de onbelastbaarheid van illegale transacties verdient het aanbeveling om vast te stellen dat in een bepaald bedrijf gokkasten legaal aanwezig zijn.

Aanbevolen wordt op ook te letten op de (contractuele-) verhouding tussen de eigenaar van de speelautomaten en de coffeeshophouder. Het komt steeds vaker voor dat de leverancier van de speelautomaten een deel van de softdrugsopbrengst als tegenprestatie verlangt als tegenprestatie voor bedrijfsfinanciering. Deze zaken moeten onmiddellijk worden gerapporteerd via de fraude-coördinator op de eenheid aan de FIOD, afdeling drugs.

4.6.3. Alcoholica

Hoofactiviteit van kleinhandelaren in hasjproducten in de verkoop aan particulieren van: wiet en daarvan afgeleide producten. Het overheidsbeleid is tamelijk streng. Wanordelijkheid etc. wordt bestraft met sluiting. Om deze reden is het uitschenken van alcoholica als een nevenactiviteit te zien naast de meer gebruikelijke vormen van nevenactiviteiten (zie par. 2.3.2.)

Het schenken van alcoholische dranken kan nog een andere aanwijzing opleveren, n.l. die dat het ook overigens niet zo nauw wordt genomen. Het verdient daarom steeds aanbeveling om het uitschenken van alcoholische drank in het klantprofiel te vermelden.

⁷⁴Uitkomst FIOD-enquête, zie ook bijlage C, punt 7.5.)

⁷⁵Uiteraard moeilijk precies te definiëren, maar denk aan een buurtcoffeeshop.

⁷⁶Deze gegevens zijn ontleend aan een compromisvoorstel van een boekhouder in het het rayon van de Eenheid Ondernemingen te

4.6.4. Harddrugs

In het kader van de opsporing van nevenactiviteiten verdient het sterk aanbeveling om na te gaan welke instructies het personeel heeft. Aan wie mag worden verkocht en aan wie persé niet. Welke onderscheiden worden er gemaakt? In de praktijk blijkt dat aparte instructies gelden voor de verkoop van soft- en harddrugs. Vroeg of laat maakt men hierbij fouten en komt de -in dit geval- illegale nevenactiviteit aan het licht. Overigens leidt de verkoop van harddrugs vrijwel steeds tot een toeloop van probleemverslaafden.

Het is noodzakelijk om eventueel geconstateerd harddrugsgebruik -na vooroverleg met de Vaco-controle of de Vaco-klantbehandeling- aan te geven bij het Openbaar Ministerie.

4.6.5. Chillumpijpen

Mogelijk valt de inkoop bij-artikelen te relateren aan de klandizie en de aard van verbruiken, bijvoorbeeld chillum-rokers gebruiken pijpen omdat zij hun marihuane onversneden roken. Het is dan aannemelijk dat er ook wat van dergelijke pijpen op voorraad zijn.

4.6.6. Tabak

Verkoop tabak kan mogelijk in verband worden gebracht met de verkoop van het groote vloe. Het is een typisch Nederlandse gewoonte om tabak te vermengen met marihuana. Hiervoor wordt echter niet de gewone vloe gebruikt.

4.6.7. Eetwaar

Gebruik van softdrugs is eetlust opwekkend. Om die reden is er in coffeeshops altijd wat te eten voorhanden. Let op of er een kok is (voor het assortiment) en let op of de faciliteiten evenredig zijn aan het aantal geschatte klanten.

4.6.8. Zakjes softdrugs

Ga na of de ondernemer zelf afweegt en relateer aan het verbruik van verpakkingsmaterialen.

4.7. Opbrengstverantwoording kwekerijen**4.7.1. Brutowinstberekening kwekerij**

Degene die erin slaagt om een kloon op te voeden tot een gezonde oogstklare plant, ziet zijn kostprijs ad. f. 9,50 omgezet in een opbrengst van f. 250,-. Dit betekent een prijs per gram van f. 5,-. De opbrengst bedraagt derhalve 50 gram per plant.

4.8. Kosten handel in softdrugs**4.8.1. Diensten**

Het is aan te bevelen om te letten op de relatie tussen een kostenpost en de aard van het verkregen voordeel. Als voorbeeld wordt genoemd de loonsom voor een werknemer die de inkoop verzorgt. Is dat bedrag niet in lijn met de lonen van de overige personeelsleden, dan kan dit een aanwijzing zijn dat het een inkoper is van harddrugs. Hiervoor is andere specialistische kennis vereist waardoor hij duurder zal zijn.

4.8.2. Huur bedrijfsruimten

Omdat de omzet van softdrugs niet belast is voor de omzetbelasting moet men opletten dat geclaimde aftrek van voorbelasting ten minste niet ziet op het gedeelte van deze kosten dat moet worden toegerekend aan het softdrugsdeel.

4.8.3. Overige kosten

De aandacht wordt gevestigd op autokosten, energiekosten, personeelskosten en de kosten die bij inrichting en inventaris behoren.

4.9. Kosten kwekerijen

De controle van de relatie tussen verhuurder en huurder van bedrijfsruimte is afhankelijk van de renseignering vanuit de teams tuinderijen etc. Aanbevolen wordt om binnen de eenheid op deze relatie te attenderen. Het verschijnsel doet zich met name voor bij noodlijdende tuinders.

4.10. Inkopen

4.10.1. Vastleggen inkoopfrequentie

De eigenaren kopen vaak zelf in. Amsterdam is daarbij een bekende leverancier. Bedacht moet worden dat men niet inkoop per de maximaal toegestane hoeveelheid die mag worden vervoerd ad 3 gram/per persoon! en als regel ook niet per de gedoogde hoeveelheid op voorraad ad 30 gram! maar in hoeveelheden van enkele kilo's. Het kan daarom interessant zijn om de inkoop frequentie vast te stellen. Het is tevens interessant om vast te leggen aan welke softdrugs de cliëntèle per periode de voorkeur geeft: als dit tendeert naar moeilijk verkrijgbare drugs, dan heeft dit een nadelige invloed op de omzet (hoewel onduidelijk hoe dat precies uitwerkt).

4.10.2. Voorraadaspecten

Een indicatie voor de omvang van de inkoop kan de wijze van opslag zijn. De grootte van de voorraadkast of vitrine speelt hier een rol. De kwaliteit van de voorraad is eveneens een aanwijzing aangezien marihuana producten niet onbepert houdbaar zijn kan de versheid van de aanwezige voorraad iets zeggen over de omloopsnelheid van het produkt (zie ook par. 4.6.1.2.).

4.10.3. Versnijdingsmiddelen

Gelet kan worden op de aanwezigheid van zogenaamde versnijdingsmiddelen. Deze (vrij verhandelbare) producten kunnen weer in relatie staan tot de inkopen van marihuana.

4.10.4. Inkoopadministratie

Het grootste probleem voor de beoordeling van de inkopen is de niet gedoogde toelever-sector: kwekerij, tussenhandel en groothandel/importeur. Dergelijke lieden worden in principe altijd vervolgd. Om die reden zal de (klein)handelaar in softdrugs niet snel genegen zijn om aan de administratieve voorwaarden te voldoen die de belastingwet (Artikel 34/35 Wet Omzetbelasting 1968 juncto de artikel 31 Uitvoeringsbeschikking Omzetbelasting 1968) hem stelt. Met name zal hij naam en adres van de leverancier niet noteren.

Er zijn enkele gevallen bekend waarin -in het kader van klantbehandeling- door de fiscus wordt gedoogd dat vermelding van naam en adres in de inkoopadministratie achterwege blijven. Hieraan worden dan de voorwaarden verbonden dat de administratie overigens volgens de regels wordt bijgehouden, terwijl aan de registratie van de verkopen extra eisen worden gesteld (bijvoorbeeld het aanslaan op een kasregister).⁷⁷

---

⁷⁷Hoewel er geen enkele theoretische basis is voor deze handelwijze, leidt zij tot acceptabele resultaten. Geen overeenkomst betekent immers in het geheel niets weten en belastingschade accepteren. Door het gedogen missen wij zicht op de leverancier, waar we toch al niet veel mee kunnen. (zie ook par. 4.3.)

4.11. Aangifte inkomstenbelasting

4.11.1. Aangiftgedrag

Over het algemeen is het aangiftgedrag van handelaren in softdrugs slecht. Lang niet altijd verzorgt een boekhoudkantoor de aangifte. Het draait meestal uit op het opleggen van ambtshalve aanslagen (zie verder par. 4.14.4.).

4.11.2. Informatiebronnen

Bron:	waar- neming	knip- sels	dag- /vak blad	advi- seur	int. sig- naal	ext. sig- naal	FIOD
gebeurtenis/signaal							
VA-biljet				x			
Aangifte						x	
Lijst AH-posten					x		
Systeemaanslag					x		
Overschrijding neg. norm					x		
Aanvraag verm. Verschil voorl. en definitieve Rapporten						x	
Bijzondere gebeurtenissen	x	x	x	x			x

4.11.3. Beleid

Om de risico's (zie par. 1.7.2. en par. 4.11.2.) af te dekken kunnen een aantal acties worden ondernomen:

- verzoeken tot vermindering van voorlopige aanslagen boven een bepaald bedrag worden beoordeeld door de klantmanager in plaats van door de administratie; voor de inkomstenbelasting vermindering > f 10.000,- belastbaar inkomen;
  - om de inning van gelden zo veel mogelijk naar voren te halen wordt iedere binnegekomen aangifte binnen twee maanden conform afgedaan danwel beoordeeld op een nadere voorlopige aanslag inkomstenbelasting;
  - bij elk bedrijfsbezoek kan informatie worden ingewonnen die van belang is voor de voorlopige aanslagregeling. Het schattingsgedrag van de ondernemer kan worden beoordeeld en worden besproken aan de hand van de aanslag van het lopende jaar en zo mogelijk kan afstemming plaats vinden voor het volgende jaar;
  - het beoordelen van signalen op een aanpassing van de voorlopige aanslagen zoals bijvoorbeeld:
    - calamiteiten (brand, waterschade)
    - verkoop onroerend goed;
    - actuele-branche-informatie;
  - voor het opleggen van een ambtshalve aanslag wordt altijd eerst contact opgenomen met de belastingplichtige of diers adviseur, hierdoor komt de aangifte mogelijk alsnog binnen en wordt het administratieve proces bekort;
  - het niet doen van aangifte is mogelijk een signaal dat er financiële problemen zijn;
  - het beoordelen van de signaallijsten met systeemaanslagen door de klantmanager. Hieraan kan mogelijk een signaal worden ontleend voor achterstand of betalingsproblemen;
  - maak tijdig afspraken over het aangiftgedrag met de belastingplichtige en met betrekking tot het -eventueel- alsnog indienen van aangiften;
  - afspraken maken -in voorkomende gevallen- over het doen van schattingsaangiften en vervolgaangiften.
- Als niet helpt is het te overwegen om het middel 'voorlopige aanslagregeling' te gebruiken voor opvoedkundige doeleinden. Probleem is dan wel of er een zo hoog mogelijke aanslag wordt opgelegd of juist een lage, gevolgd door steeds hogere aanslagen tot het plafond is bereikt? Om een zo correct mogelijke aanslagregeling te

bereiken is het in voorkomende gevallen wenselijk om aanvullende informatie op te vragen bij bijvoorbeeld politie of de afdeling bijzondere wetgeving van de gemeente.

4.11.4. Adviseurs

Er zijn in de Dienst nauwelijks afspraken gemaakt met adviseurs. Voor er afspraken zijn, betreft het de normale afspraken rond verplichtingen inzake de administratie. Er zijn geen privileges verleend.⁷⁸

4.12. Aangifte omzetbelasting

Opgave van de omzet softdrugs kan worden verlangd, gelijk aan alle andere soorten niet belastbare omzetten. De nevenomzetten dienen op de gebruikelijke manier te worden gerubriceerd en aangegeven. Speciale aandacht verdient de afrek van voorbelasting (zie .....).

4.13. Aangifte loonbelasting

Gelet op de politieke actualiteit van de coffeeshop- en drugsproblematiek verzoekt het Ministerie de Landelijke Bijeenkomst Loonbelasting de afhandeling van deze en soortgelijke casussen aan te houden. (zie par. 3.3.)

Nadere informatie is verkrijgbaar en wordt verstrekt door de Landelijke Bijeenkomst Loonbelasting.

4.14. Inning

4.14.1. Algemeen

Als risico op het gebied van de inning geldt dat er weinig verhaalsmogelijkheden zijn. Bedrijfsmiddelen worden vaak gehuurd of geleased. De inning wordt bemoeilijkt doordat er veelal sprake is van ambtshalve aanslagen (zie ook par. 4.10.2.).

4.14.2. Liquiditeitstoets

Onvermogen tot betaling liggen meestal in de omstandigheid dat de 'kwaliteit' van de ondernemer te wensen overlaat en zijn houding ten opzichte van de fiscus of dat de periode waarin hij geld verdient niet parallel loopt met de periode van de betalingsverplichting.

Concrete risico's daarbij zijn:

- teruglopende bedrijfsopbrengsten door een slechte marktpositie;
  - te hoge privé-onttrekkingen;
  - pieken in de betalingsverplichting (bijvoorbeeld bij bedrijfsoverdracht of staking);
  - het 'slepen' met verschuldigde loonbelasting of
  - te hoge definitieve aanslagen in combinatie met te lage voorlopige aanslagen.
- Ingeval de liquiditeitspositie op korte en middellange termijn moet worden beoordeeld, moet men genoemde aspecten worden rekening gehouden.

⁷⁸Uitkomst enquête in de dienst, maart 1995.

4.14.3. Informatiebronnen

Bron:	start & staken	COA & GOA	Klama & Veto	PTS	Bedr. ver.	aang. ink. bel.	FIOD
gebeurtenis/signaal							
stakers/starters	x		x				
bet. achterstand		x					
aanslagregeling			x				x
en rapporten							
systemaanslagen				x			
loonbelasting							
externe beta-					x		
lingsproblemen							
hoge voorlopige			x				
aanslagen							

4.14.4. Beleid

Om de risico's (zie par. 1.7.2. en par. 4.14.3.) af te dekken kunnen een aantal acties worden ondernomen:

- verbetering van de samenwerking tussen controle en invordering (voor zover niet al tesamen in het werkpakket van de klantmanager);
- indien er hoge aanslagen worden opgelegd, moet er direct een afspraak worden gemaakt over de betaling ervan (eventueel de invorderingsspecialist direct inschakelen);
- het liquiditeitsonderzoek (doen) uitvoeren voorafgaand aan het maken van afspraken voor de toekomst;
- een liquiditeitsonderzoek instellen bij staking of overdracht van de onderneming;
- de stappen van het controleprogramma invordering uitvoeren (zie verder bijlage Z);
- eventueel EDP-auditor inschakelen voor de controle op de output van kasregisters;
- aandacht besteden aan de voorlopige aanslagregeling: naarmate het moment van betalen verder ligt van het moment van verdienen wordt het risico van betalingsonmacht groter.

4.14.5. Wegsluizen naar buitenland

pm GGI - gastspreker vragen ??

4.14.6. Traceren

Hoeveel geld betreft het, informeren naar overboekingen buitenland (renseignering grote bedragen). Waarheen gaan de gelden en is geld omgezet in (onroerende)goederen? (zijn buitenlandse kadastrale instellingen toegankelijk?)

4.14.7. Inbeslagname in het buitenland

4.14.8. Internationale verdragen

Politieke activiteit mogelijk ?

5. BIJLAGE A. KENGETALLEN

5.1. Brutowinst(percentages)

5.1.1. Handel in softdrugs

5.1.1.1. Brutowinstpercentages per activiteit

Handel in:	1992	1993	1994	1995
softdrugs				
Bron: CBS				

5.1.1.2. Omzetsnelheid (malen per jaar)

Handel in:	1992	1993	1994	1995
Bron: CBS				

5.1.1.3. Opslagduur voorraad (dagen)

Handel in:	1992	1993	1994	1995
Bron: CBS				

5.1.1.4. Indexcijfers van de geldomzet

Handel in:	1992	1993	1994	1995
	=100			
Bron: CBS				

5.1.1.5. Omzetten van coffeeshops

Jaar: 1994	omzet maximaal	omzet minimaal	gemiddelde omzet
Utrecht	1000000	250000	650000

5.1.1.6. Kengetallen handel in softdrugs

Loonkosten, omzet en brutowinst per werknemer/werkzame persoon in 1994

x 1000 gld	A	B	C
------------	---	---	---

Loonkosten per (full time) werknemer
 Omzet per (full time) werkzame persoon
 Brutowinst per (full time) werkzame
 persoon
 Omzet per 1000 gld pers. kosten

Bron: CBS

A = Coffeeshop

B = Headshop
C = Growshop

5.1.2. **Kwekerijen**5.1.2.1. **Brutowinstpercentages per activiteit**

Omzetsoort:	1992	1993	1994	1995
-------------	------	------	------	------

Bron: CBS

5.1.2.2. **Omzetsnelheid (malen per jaar)**

Omzetsoort:	1992	1993	1994	1995
-------------	------	------	------	------

Bron: CBS

5.1.2.3. **Opslagduur voorraad (dagen)**

Omzetsoort:	1992	1993	1994	1995
-------------	------	------	------	------

Bron: CBS

5.1.2.4. **Indexcijfers van de geldomzet**

Omzetsoort:	1992	1993	1994	1995
	=100			

Bron: CBS

5.1.2.5. **Omzetten van kwekerijen**

Omzetsoort:	1992	1993	1994	1995
	=100			

5.1.2.6. **Kengetallen kwekerijen**

Loonkosten, omzet en brutowinst per werknemer/werkzame persoon in 1994

x 1000 gld	A	B	C
------------	---	---	---

Loonkosten per (full time) werknemer
Omzet per (full time) werkzame persoon
Brutowinst per (full time) werkzame
persoon
Omzet per 1000 gld pers. kosten

Bron: CBS

A = Hennepkweker (binnenteelt)
B = Hennepkweker (Intensieve binnenteelt)
C = Hennepkweker (Buitenteelt)

6. BIJLAGE B. KLANTBEELDEN

Moet nog worden ingevuld (zie opmerkingen par.)

6.1. Kleinhandel in softdrugs

In % van de netto-omzet	1993	1994
Netto-omzet		
Inkoopwaarde c.q. kostprijs van de omzet		
Brutowinst		
Overige opbrengsten		
Totale opbrengsten		
Personeelskosten		
Huisvestingskosten		
Inventaris- en machinekosten		
Autokosten		
Verkoopkosten		
Algemene kosten		
Exploitatiekosten, totaal		
Bedrijfsresultaat		
Afschrijvingen		
Saldo rentelasten/-baten		
Saldo overige lasten en baten		
Resultaat vóór belastingen		
Bron: CBS		

6.2. Kwekerijen

In % van de netto-omzet	1993	1994
Netto-omzet		
Inkoopwaarde c.q. kostprijs van de omzet		
Brutowinst		
Overige opbrengsten		
Totale opbrengsten		
Personeelskosten		
Huisvestingskosten		
Inventaris- en machinekosten		
Autokosten		
Verkoopkosten		
Algemene kosten		
Exploitatiekosten, totaal		
Bedrijfsresultaat		
Afschrijvingen		
Saldo rentelasten/-baten		
Saldo overige lasten en baten		
Resultaat vóór belastingen		
Bron: CBS		

7. BIJLAGE C. OVERIG CIJFERMATERIAAL

7.1. Verkoop van softdrugs naar merk

Merk	1994	1995
Ketama Gold		
Skunk		
Bron:		

7.2. Import

7.2.1. In beslag genomen Nederlandse douane⁷⁹

Jaar:	Hasj	Marihuana	hasj/weed
1994		84987,8 kg ⁸⁰	

7.3. Export

Nederweed, het zesde landbouwexportproduct?⁸¹ De Bond van Cannabisdetailisten meent dat grote plantages voor de export werken.⁸²

In beslag genomen door de Franse Douane.⁸³

Jaar:	Marihuana	Hasj kg
1993		20000
1994		40000

Men is van mening dat men slechts 10% onderschept.

7.4. Gebruikersaantallen

Jaar:	Hasj	Weed	hasj/weed
1994 ⁸⁴			500/600000
1994 ⁸⁵			600/1000000

7.5. Enquête

In mei/juni 1995 is er een enquête gehouden naar coffeeshops onder de eenheden van de belastingdienst.

De belangrijkste uitkomsten daarvan zijn.

Nr:	Vraag	Totaal, of belangrijkste trend
1	Op de eenheden bekend als verkooppunt softdrugs	± 1500 (onzuiver door de grote verscheidenheid aan coderingen in Smile)
2	Spltsing naar nationaliteit	Nederlanders, Turken en Marokkanen voeren de lijst aan.

⁷⁹Bron: Wij van Financiën, januari 1995, bladzij 12

⁸⁰Hondenteams Douanepost surveillance Amsterdam

⁸¹UN 26 november 1994

⁸²Bron: R. Elzinga, voorzitter Bond van Cannabis detailisten in dagblad "De Stem", 4-2-95

⁸³UN 26 november 1994

⁸⁴Bron: Elle, september 1994

⁸⁵Bron: Reyer Elzinga, voorzitter van de Bond van Cannabisdetailisten

3	Gemiddelde omzet per shop	f 200.000,- bij een kleine shop tot f 1.000.000,- bij een grote. Goed klantmanagement leidt tot een drastische toename van de (aangegeven) omzet.
4	Grossiers/groothandelaren	onbekend
5	Aantal bekende kwekerijen	geen
6	Voorraad coffeeshops	weinig over bekend, varieert van 1 kilo product (éénmaal) tot bijvoorbeeld Per soort 10 tot 12 verpakkingen van f10,- tot f12,-
7	Bevoorradingsfrequentie	wisselend, meest frequent
8	Administratie	alleen redelijk in plaatsen waar de administratie wordt gedoogd (zie 9)
9	Reactie politie op administratie tbv klama	er zijn soms convenanten waarin de administratie wordt gedoogd, mits binnen gedoogbeleid
10	Afspraken met adviseurs	geen privileges of afwijkingen van de regels
11	afspraken met politie	geen
12	Brutowinstpercentages	100% opslag op de inkoop
13	Investeringspatroon	Meest dure gebruiksgoederen en luxe leefwijze
14	Samengaan softdrugs met zwacri	Geen samengaan geconstateerd!
15	Wisselfrequentie eigenaar	Laag bij sterfhuisconstructies gemeenten, anders hoog

Conclusie:

De klantbehandeling van handelaren in softdrugs per eenheid is zeer divers. Men kan stellen dat zij 500% van elkaar verschilt, afhankelijk vooral van de mate waarin actuele klantbehandeling gestalte kreeg.

8. BIJLAGE D. BEGRIPPENLIJST

Naam:	Betekenis: (©PR) ⁸⁶
Acapulco gold	Marihuana afkomstig uit Mexico (©PR)
Acid	Eerste house-muziek uit 1988, nadien uit de belangstelling (©PR)
Acid	Engelse benaming voor LSD: Lysergicaciddiethylamide (©PR)
Acidhead	Een persoon die vaak LSD gebruikt (©PR)
Adulterants	Vergroeters (versnijdingsmiddelen), zoals: procaïne, lidocaine, wekamine, coffeine en cafeïne (©PR)
Afkicken	Stoppen met gebruiken. Een ontwenningsskuur ondergaan (©PR)
Aftaaien	Afkicken (©PR)
After-E(cstasy)	Peppillen als b.v. Fast Blast, Love Bomb, Rise & Shine, Memory Fuel
Amfetamine	Synthetisch middel dat een uitgesproken stimulerende uitwerking heeft op het centrale zenuwstelsel. Kan bij langdurig gebruik tot uitputting leiden. Hoofdbestanddeel bij bereiding is BMK. (©PR)
AHOJ-regels	Regels voor koffieshops: 1. geen affichering 2. geen harddrugs 3. geen overlast 4. geen jeugd onder 16
Alpenwiet	Weed uit Zwitserland, aldaar geteeld.
Angel Dust	Amerikaanse benaming voor PCP (©PR)
Apple Juice	Mexicaanse heroïne (©PR)
Ayurveda	Afrodisiacum, uit de Indiase volksgeneeskunst, een stimulerend middel, goed tegen astma en grauwe staar.
Bad trip	Een nare LSD-ervaring (met o.a. hevige angst of waandenkbeelden) (©PR)
Bag	1 Once (28 gram) (©PR)
Balletje	In plastic verpakte gebruikershoeveelheid heroïne of cocaïne (©PR)
Bambino	Stimulerende middelen (b.v. amfetamine preparaten) (©PR)

⁸⁶Met toestemming overgenomen uit gegevens van de Gemeente Politie Rotterdam.

Barbituraten	Slaap- en kalmeringsmiddelen. Zeer gevaarlijk in combinatie met alcohol. (©PR) ☐
Barbs	Barbituraten (©PR)
Basen	Roken van gekookte coke uit een waterpijp, meestal gevuld met een sterk alcoholische drank. Kan ook met behulp van glas en zil-verpapier (©PR)
Base-pijp	Waterpijp (©PR)
Bazooka	Combinatie van Cocaine/marihuana (©PR)
Beans	Synoniem voor Peyote.
Beestjes	Na lang en intensief cocaine gebruik krijgen sommige mensen jeuk net onder de huid. Dat geeft een gevoel alsof er beestjes onder de huid kruipen (©PR)
Bhang	Uit India afkomstig fijngemaakte hennepbladeren aangemaakt met kleefmiddel (©PR)
Bhang-shop	In India, stalletje op straat waar je marihuanadranken en gerechten kunt kopen.
Bio-Californië	Buiten geteelde weed uit Amerika.
Biologische binnenteelt	Naam voor de softdrugs die zijn geteeld volgens een methode die wordt aangeduid met de naam biologische binnenteelt.
Biowiet	weed van de binnenteelt
Black Booster	Pepcocktail. Samenstelling: maximum toegestane dosis cafeïne, druivesuiker en Guarana.
Blow	Populaire naam voor marihuana.
Blowen	Het gebruik van marihuana / hennep in sigaretvorm.
Blower	Persoon die blowl.
BMK	Benzyl-Methylketon, hoofdbestanddeel voor de bereiding van amfetamine (©PR)
Bomb	Marihuane-sigaret in heroïne gedoopt. (©PR)
Bombido	Benaming voor spuitamfetamine. (©PR)
Bong	drug, mengeling van tabak, hasj en een kleine dosis cobragif!
Bottles	Benaming voor spuitamfetamine. (©PR)
Brächete	Van oorsprong een Zwitsers hennep oogstfeest.
Brick	1 kilo, in blokvorm geperste marihuana (©PR)

Broodje speciaal	Heroïne. Wordt gebruikt voor vraag naar harddrugs in louche koffieshops.
Buitenwiet	weed van de buitenteelt
Burned	"Door de mand gevallen", bij de politie getipt als handelaar/dealer. (©PR)
Busted	Gearresteerd (©PR)
Candy	Barbituraten (©PR)
Cannabis (Sativa)	Verzamelnaam voor softdrugs.
Cannabis Indica	India, medicinaal, volksgeneeskunst.
Cannabist	Cannabisgebruiker
Chick	Meisje (©PR)
Chillum	Rookpijp; hulpstukken zijn de chillumsteen of een zeefje. Het gebruik vereist een aparte rooktechniek. De rook moet diep worden geïnhaleerd omdat de mondholte te klein is om een zo groot vuur-oppervlak aan te steken.
Chilms	Zie Chillum
Chipping	Alleen bij bepaalde gelegenheden gebruiken (©PR)
Chippy	Gelegenheidsgebruiker (©PR)
C.I.A.	Cannabis In Amsterdam. Naam voor een cannabis manifestatie in Amsterdam. Keuze van de beste koffieshop en Nederweedfeest.
Coffeeshops	Meest gebruikte spelwijze voor gelegenheden waar softdrugs worden verkocht. Ook gespeld als Koffieshops.
Cokeblow	Benaming voor sigaret of sjekkie met cocaïne, wordt ook wel cokejoint genoemd. (©PR)
Cokejoint	Benaming voor sigaret of sjekkie met cocaïne, wordt ook wel cokejoint genoemd. (©PR)
Cold Turkey	Ontwenning zonder gebruikmaking van medicamenten. (©PR)
Contrefaçons	Namaak-merkartikel
Cool	Kalmte bewaren, op elke situatie ingespeeld zijn (©PR)
Cool Card	Pijp in de vorm van een credit-card. Rookkanaal 21 cm lang. Zuinig brandstuf gebruik.
Dagga	Zuid-Afrikaanse marihuana/hennep (©PR)

DEA	Drug-Enforcement-Agency, Amerikaanse Inlichtingendienst (narcotica).
D.E.A.-marihuana	Synthetische THC, gemaakt in Amerikaanse laboratoria als vervanger van het natuurprodukt en wordt gebruikt in de medicijnen.
Dealen	Rechtstreeks aan gebruikers verkopen van kleine hoeveelheden illegale verdovende middelen.
Design drugs of Designer drugs	Synthetische drugs, chemische drugs
Dexies	Amfetamine (dexedrine) (©PR)
Digitale drugs	Opvolgers van XTC (ecstasy)
Dippies	Filters voor gebruik in sigarettvormige toepassingen van marihuana-gebruik.
Djonkie	Surinaams voor drugsverslaagde (©PR)
DMAE	Dimethylaminoethanol. Verbetert de stemming, het geheugen en het leervermogen. Wordt misbruikt als smartdrug. (©PR)
Dope	Drugs, verzamelnaam
Dope-peddler	Drugshandelaar (©PR)
Droog afkicken	Stoppen van drugsgebruik zonder medicamenten, zie ook cold turkey.
Drop-out	Iemand die zich niet meer in de maatschappij weet te handhaven (©PR)
Dropstaafjes	Populaire naam voor Turkse hasj.
Drugsrunner	Colporteurs die drugstoeristen naar verkooppunten voor drugs lokken. Voornaamste bron van overlast.
Droge horeca	Hoerecagelegenheden waar men maaltijden kan nuttigen, gebruikt in tegenstelling tot de natte horeca, waar men dranken geserveerd. ☐
Drugstoerist	Buitenlander die in Nederland drugs komt kopen danwel gebruiken.
E	XTC, van E(cstasy)
Enkelvoudig verdrag	Het op 30 maart 1961 te New York gesloten Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen (Trb. 1963, 81), zoals gewijzigd bij het op 25 maart 1972 te Genève tot stand gekomen Protocol tot wijziging van dat Verdrag (Trb. 1989, 129).
Escapisma	Leeg vermaak, gebruikt in relatie tot bezoekers van house party's.

Euforie	In drugsjargon: gevoel van uiterst welbehagen dat bereikt wordt door gebruik van drugs (©PR)
Fast Blast	Zie After-E(ctasy)
Flevopolderwiet (weed)	Achtste generatie Nederweed. Genaamd naar de plaats van herkomst.
Flippen	Voor de gebruiker vervelende ervaring met drugs (o.a. waan denkbeelden) (©PR)
Flyer	Uitnodiging waarmee toegangsbewijs voor een house-party kan worden gekocht. Manier om bezoekers te selecteren en autoriteiten in het onzekere te olaten over de plaats en de tijd van het te houden feest. (©PR)
Free-base	Rookbare cocaïne (©PR)
Freestyle	House met invloeden van Latijns-Amerikaanse muziek, veel te horen in New York (©PR)
Fruit-joints	Voorgedraaide joints die naar aardbeien, hazelnoot, ananas, tutti frutti of sinaasappel ruiken of smaken. Je ruikt ze boven alle andere uit. De kwaliteit is niet beter of slechter dan van andere.
Ganja	Indische naam voor hennep.
Gedoogbeleid	Uitwas van het softdrugsbeleid. Het staat toe dat particulieren geringe hoeveelheden marihuana verbouwen en of verhandelen aan vrienden en bekenden.
Gelddealer	Dealer die zelf niet gebruikt (©PR)
Gele Libanon	Zie Libanon
Grass	marihuana/hennep
Grasshopper	Iemand die marihuana of hennep gebruikt
Gruthokker	Heler
Guarana	Stimulerend of opwekkend middel. Zaden van Braziliaanse plant.
Gusto	Nederlandse benaming voor Guarana (©PR)
Habbit	'Zijn habbit bekostigen', zijn gewoonte (drugsgebruik) financieren.
Hanf	Duits voor wiet.
Harddrugs	Verzamelnaam, wordt gebruikt in de tegenstelling tot softdrugs. Onder de term worden veelal begrepen Cocaïne, heroïne enz.
Hasj Hasjiesj	Softdrug. Gemaakt van de toppen van weedplanten. Gedroogde hars, wordt afgescheiden door vrouwelijke bloemen van hennepplanten.

Hasjboot	Schip, ingericht als coffeeshops.
Hasjhond	Hond die is aangeleerd hoe hij hasj, heroïne etc. moet opsporen. Bij voorkeur worden hier herdershonden of labradors voor gebruikt.
Hasjolie	Hennephars
Hasjtaart	Zie Space-cake.
Hasjverslaafde	Iemand die (geestelijk) verslaafd is aan het hasjgebruik. Vergelijkbaar met gokverslaafd.
Head	Persoon die afhankelijk is van een bepaalde drugssoort, bijvoorbeeld Cokehead. (©PR)
Headshop	Toelevershop van artikelen voor softdrugsgebruikers, b.v. in Culemborg [ ] ('94))
Heavies	Aanduiding voor een bepaalde groep klanten in een coffeeshop. Wordt gebruikt in tegenstelling tot softies. Verdere gegevens onbekend.
Hennep	Fijn gemaakte bloemtoppen van de hennepplant, al dan niet vermengd met topbladeren of bladfragmenten: het pure kruid. (©PR)
Hennephuizen	Aanduiding voor lokaliteiten waar particulieren hennepplanten telen.
Hennepkwekerij	Tuinderij waar hennepplanten worden gekweekt voor softdrugsdoelen
High	Euforistische toestand waarin allerlei ideeën en inzichten spontaan opkomen. De high-toestand kan uitsluitend worden bereikt door marihuana puur te gebruiken. (zie ook Stoned)
Hijs	Haal, kan over van alles gaan, bijvoorbeeld hasj. (©PR)
Hiphop	Belgische variant op house.
Hog	Verslaafde die alles gebruikt wat hij maar krijgen kan (Ook Amerikaanse benaming voor Angel Dust/PCP (©PR).
Home growshop	Winkel in hennepteelt benodigdheden.
Hosselen	Surinaams, legale en illegale activiteiten voor het verkrijgen van geld. (©PR)
Hot shot	Overdosis
House	Verzamelnaam voor alle elektronische dansmuziek, niet te verwarren met hiphop of raggae; oorspronkelijk uit Chicago (©PR).

Houseparty	Grootschalig dansfeest waar housemuziek wordt gedraaid (©PR).
Huisdealer (1)	Particulier verkoper die handelt vanuit de coffeeshop en die soms als zodanig is aangesteld door de coffeeshophouder.
Huisdealer (2)	Particulier verkoper die levert aan vrienden en bekenden vanuit zijn woonstede. Een handelaar (in henneproducten) die met het vertrouwen en onder bescherming van de staf van een jongeren centrum met uitsluiting van anderen gelegenheid krijgt in een jongeren centrum henneproducten te verkopen. (©PR)
Hydro-binnen-teelt	Aanduiding voor de softdrugs die gekweekt zijn volgens de hydrocultuur-methode. Zie ook Biologische binnenteelt.
Hydergine	Middel tegen hoge bloeddruk. Wordt gewonnen uit een schimmel die op rogge groeit. Blijkt het geheugen te verbeteren. Verhoogt tevens het vermogen om nieuwe dingen te leren. Wordt toegepast bij Alzheimer patiënten. Wordt gebruikt als smartdrug. (©PR)
Jamaicaanse wiet	Weed herkomstig uit Jamaica. Het spul is heftig en slaat alles! Populair in Rastakoffiehuizen.
Joint	Voor gebruik gereed marihuanaproduct in de vorm van een grote sigaret. Gaat meestal de kring rond.
Junk(ie)	Drugverslaafde
Katvanger	Naar voren geschoven persoon die het bedrijf niet eens kent. Heeft soms wel 50 bedrijven op zijn naam.
Ketama	Naam van een streek in Marokko waar hennep verbouwd wordt. Ook de merknaam van stuf.
Khat	Afrikaanse drug van de Miraa-plant. Wordt gekauwd. Brengt een roes teweeg. Kennelijk nog niet verboden in Nederland. Wordt veel gebruikt door Somaliërs. Bevat cathinon en cathine die als zodanig verboden zijn; de gehele plant is niet verboden.
Kick	Effect van het gebruikte middel
Kickmiddelen	Wekaminen (stimulerende middelen) (©PR)
Kief	Gedroogde toppen van de marihuanaplant uit het Rifgebergte van Marokko.
Klonen	Genetisch-identieke stekken; zij hebben de zelfde erfelijke eigenschappen als de moederplant.
Klonenfabriek	Werkplek van ca. 1 m ³ voor het telen van klonen.

Klonencouveuse	Plek met een constante temperatuur van 25 graden Celsius om klonen op te kweken.
Koffieshops	Zie Coffeeshops
Kunstmesthasj	Spotnaam voor hasj die in bulkpartijen wordt geteeld.
Lachkick	De slappe lach krijgen na hasjgebruik (©PR)
Libanon	Uit Libanon afkomstige hasjiesj
Love-bomb	Zie After-E(ctasy)
Love drug	Andere naam voor XTC (ecstasy)
Machana	Braziliaans voor marihuana/hennep. (©PR)
Marihuana	Fijngemaakte bloeitoppen van de hennep-plant, al dan niet vermengd met topbladeren of bladfragmenten: het pure kruid (hennep) (©PR).
Marihuanabier	Bier waaraan marihuana is toegevoegd.
Mellow Yellow	Een uit banaan bereid mengsel dat wordt gerookt (©PR)
Memory Fuel	Zie After-E(ctasy)
Mescaline	Een uit de cactus (Peyote-cactus) vrijkomende alcaloïde dat bij gebruik een hallucinerende werking geeft. Groeit in het grensgebied tussen Texas en Mexico. Wordt nu geheel synthetisch vervaardigd. (©PR)
Mirae	Een plant die voorkomt in Oost-Afrikaanse landen en waarvan de bladeren (Qat) door de autochtone bevolking gebruikt worden als een soort pruimtabak. (©PR)
Moederplant	Plant met dermate interessante eigenschappen dat deze gekloond wordt.
Mono hasjroker	Marihuanagebruiker die principieel het gebruik van alcohol en andere drugs afwijst.
Nederstuff	Synoniem voor Nederhasj, hasj van Nederlands fabrikaat. Hoe zwarter, hoe heftiger de werking.
Nederwiet ook wel Nederweed	Populaire naam voor in Nederland gekweekte marihuana. Er is een variëteit met een relatief hoog THC-gehalte. Deze soort wordt door de CRI als een hard drug gekenmerkt.
Nepal	hasj uit Nepal
Opiumschuiver	Benaming voor druggebruiker.
'Out'-blowen	Zoveel blowen dat men niet meer tot iets constructiefs in staat is, ook wel buiten bewustzijn raakt.

Overdosis hasj	Hasjgebruik in een hoeveelheid die de dood tot gevolg heeft. Komt nauwelijks voor.
Paak	Hasj uit Pakistan
Paddestoelen	Psilocybine
Papaverpap	Etenswaar waarmee werkende moeders hun nakroost zoet hielden rond 1850.
Piracetam	Pept het geheugen, leervermogen en zelfs het libido op. Wordt gebruikt als smartdrug (©PR)
Pollinator	'Wasmachine/centrifuge' waarmee uit knipsel (afvalproduct) hasj van zeer goede kwaliteit wordt geproduceerd.
Polm	Hoogwaardige hasjiesj (©PR)
Poly-druggebruik	Het gebruik van meerdere soorten drugs tegelijk of apart (©PR)
Pot	Hasjiesj
Pothead	Gewoontegebruiker van hasjiesj (©PR)
Proevertjes	Gratis verstrekkingen van softdrugs.
Prozac	Anti depressivum, medicijn. Bijnaam: "grachten-gordel-drug".
Psychedelische middelen	Drugs. Geestverruimende middelen. Het meest pure psychedelische middel uit de oudheid is slangegif. Dit werd en wordt veel gebruikt door de yogi's in India.
Psychofarmica [GLH97]	pm
Psilocybine	Werkzame stof in paddestoelen (©PR)
Pusher	Drugshandelaar die rechtstreeks aan gebruikers levert en vaak op een agressieve manier probeert zijn klantenkring uit te breiden. Meestal zelf niet verslaafd (©PR)
Pyroglutamate	Verbetert het korte en langere termijn geheugen van oudere mensen. Wordt als smartdrug gebruikt (©PR)
Qat of qat	synoniem voor khad, zie aldaar.
Reefer	Amerikaans voor marihuana/hennepsigaret (©PR)
Rippen	Het onder bedreiging van geweld afpersen van drugs onderling (©PR)
Rise & Shine	Zie After-E(ctasy)
Rode Libanon	Hasjsoort uit Libanon

Roesmiddelen	Verzamelnaam voor geestverruimende (genot)-middelen.
Relax-ruimte	Apart gedeelte in een koffieshop, bestemd voor het nuttigen van drugswaar.
Safehouse	Plaats waar de voorraad drugs verstopt en bewaard wordt (©PR)
Sativa produkten	India, medicinaal, volksgeneeskunst.
Sensimilla	Zaadloze vrouwelijke hennepplant. Deze bevat de meeste hars (©PR)
Shit	Hasjiesj
Six-pack joints	Verpakking van 6 stuks.
Skunk	Synoniem voor Nederwiet. Ontstaan uit de kruising van Accapulco-gold, Collumbiaanse en Afghaan. Skunk bevat weinig blad hetgeen scheelt bij het schoonmaken. De plant geeft een hoge opbrengst en het eindproduct is mooi donker.
Sloffen	Bij de deal meer krijgen dan waarom is gevraagd. "Ik slof je". (©PR)
Smart Bar	Horeca gelegenheid waar Smart Drugs verkocht worden.
Smart Drugs (1)	Verzamelnaam van geestverruimende middelen die intelligentie, geheugen en concentratievermogen verbeteren. (©PR)
Smart Drugs (2)	Vruchtesappen onder toevoeging van geneesmiddelen waarvan bijvoorbeeld verondersteld wordt dat het geheugen erdoor versterkt wordt. Toegevoegde stoffen zijn o.a. acetylcholine, arginine, phenylalanine etc.
Smart Shaker	Iemand die Smart Drugs samenstelt in een Smart Bar
Smoren	Belgisch voor blowen.
Snuggertjes	Zie smartdrugs (©PR)
Softdrugs (1)	Verzamelnaam, wordt gebruikt in de tegenstelling tot harddrugs. Onder de term worden veelal begrepen marihuana.
Softdrugs (2)	Verzamelnaam van op lijst 2 van de Opiumwet genoemde hennepproducten.
Softdrugsbeleid	Regeringsbeleid dat de voorwaarden enz. regelt voor de teelt en het verhandelen van softdrugs.
Softies	Aanduiding voor een bepaalde groep klanten in een coffeeshop. Wordt gebruikt in tegenstelling tot heavies. Verdere gegevens onbekend.

Soft use	Het gebruik van geringe hoeveelheden soft-drugs (©PR)
Softkill	Het overboord zetten van een lading drugs.
Space-cake	Hasjtaart, moeilijk te bepalen welke dosis men binnenkrijgt! Alles is binnen voordat men merkt dat de cake verkeerd valt! Men trekken wit weg, gaan hevig zweten en worden misselijk en angstig. Sterk in populariteit gedaald. Wordt in Amsterdam nog veel verkocht aan toeristen.
Speed ☐	Amfetamine
Spiegel	Plak hoge kwaliteit hasj (©PR)
Stickie	Moderne variant van de joint. Het is een eenpersoons-joint. Sigaret-model.
Stimulantia	Pepmiddelen (©PR)
Stoned	Te onderscheiden van 'high'. Vorm van bedwelming waarin men zich ontspannen en dromerig voelt. (zie High)
Straathond	Op straat werkende dealer/gebruiker (©PR)
Stroman	Iemand die het bedrijf kent maar daar geen direct belang in heeft.
Stuf of stuff	Populaire -algemene- naam voor drugs, ook wel gebruikt voor hasj.
Stufhoer	Vrouw die zich voor heroïne prostitueert (©PR)
Subdealer	Verslaafde die handelt in kleine hoeveelheden illegale verdovende middelen en daarmee zijn eigen gebruik financiert (©PR)
Synthetische psychotrope drug	bijvoorbeeld XTC
Taiblow	Zie: Thaistick (©PR)
Techno	Strikt elektronische dansmuziek vol bliebs; oorspronkelijk uit Detroit en bijzonder populair in Nederland en België.
Tempelballen	Softdrugs uit Nepal
Thaistick	Uit Thailand afkomstig Boeddha-grass. Onder de warme tropenzon geteelde henneptoppen, die met dun garen rond een bamboestokje zijn gebonden. Heeft een hoog harsgehalte (©PR).

THC	Tetrahydro-cannabinol. THC is de werkzame stof in de harslaag op hennepplanten. De stof maakt "stoned". Het effect van het gebruik is afhankelijk van verschillende factoren, o.a. - geestelijke toestand (wordt versterkt); - lichamelijke toestand; - de hoeveelheid THC (zou in Nederlandse soorten het hoogst zijn!)
THC-rijke soorten	Hollandse rassen zijn vaak THC-rijk. Veel gebruikte namen zijn: skunk, kaswiet of lampenwiet. Het THC-gehalte is te beïnvloeden door gewasveredeling.
Tolerantie	Dosisverhoging om hetzelfde effect te blijven behouden (©PR)
Turkse hasj	Wordt ook aangeduid met de naam 'dropstaafjes'
Vitamine B-3	Verbeterd het geheugen en de intelligentie. Wordt gebruikt als smartdrug (en als niacin tegen migraine, elk half uur 100 mg tot de flush optreedt!)
Vogelen	De hulpverlener in de maling nemen (©PR)
Vreetkick	Zin in veel eten, treedt op na softdrugsgebruik (vooral hasj).
Waterwiet	Weed gekweekt volgens het hydrocultuurprincipe.
Weekendgebruiker	Iemand die alleen in het weekend gebruikt.
Wiet	Populaire naam voor marihuana en hennep. Wiet is geen hasj!
Versnijdingsmid delen	Produkten voor het vermengen met hasjiesj. Deze produkten mogen vrij worden verhandeld.
Wietolie	Afvalproduct bij de hasjbereiding, harddrug
Wietwijn	Eigen fabrikaat 'wijn', gemaakt van weedbladeren, suiker, bakkersgist, frambozesap en druivesap.
Winkelen	Geld maken via winkeldiefstal (©PR)
Zakjes vullen	Prepareren van kleinhandelsverpakkingen.
Zeeppie	Stuk hasj in de vorm van een stuk zeep (©PR)
Zippie	Hoog-opgeleide "sociale" bezoeker van een house feest (©PR)

9. BIJLAGE E. BESTANDSITEMS

In deze bijlage is een beknopte selectie opgenomen uit het gegevensbestand van de FIOD/Inlichtingendienst/bureau GGI met voor deze doelgroep van belang zijnde items.

Titel/ omschrijving	recordnummer
Gids voor Turkse Ondernemingen en Instellingen 1992	00962
Brochure van het Bedrijfsschap Horeca met kerngegevens over coffeeshops	16261
Prijslijst voor hasj en wiet 1994	26309
Nederwiet verdringt bintjes en bloemkool	27131
Justitie houdt beleid softdrugs tegen het licht, samenstelt IMK (uit Alg. Dagblad)	31539
Houders coffeeshops met softdrugs richten bond op	31540
Recherche Informatiebulletin CRI-Nederwiet	31541
Witwassen van (drugs)geld	31546
De drugswetgeving en het drugsbeleid in Nederland	31632
Inventarisatie cannabis-verkooppunten in werkgebieden van korpsen Rijkspolitie en Gemeentepolitie	31634
Vier ons heeft een coffeeshop al snel nodig	32056
Skunk op steenwol, Groei & Bloei in Holland	32059
'Drugsgeld' stinkt nog steeds niet	32061
De groene, gulden middenweg - een pleidooi voor handhaven van de huidige status quo	32065
Gedeelte uit publicatie van Positronics mbt de teelt van hennep	32078
Assortiment en prijslijst Positronics met artikelen benodigd voor hennepeteelt 1993	32079
De business van het blowen (NRC)	32081
Pijlsnelle groei van vaderlandse Nederwiet (overgenomen uit NRC)	32098
Drugstoerisme vooral te verklaren uit prijs en kwaliteit Nederlandse drugs (Staatscourant, 22 november 1993)	32099

Voormelde items zijn ook terug te vinden op de CD-Belastingdienst (CD-Bel) onder de rubriek "FIOD FISCALE EN BRANCHE INFORMATIE", "BRANCHE INFORMATIE (GGI)".

Gewenste items kunnen worden opgevraagd bij de Helpdesk van Bureau GGI (023-461342).

10. BIJLAGE F. (BRANCHE-)ORGANISATIES E.D.

Naam organisatie:	Adres etc.:
Adviesbureau drugs Amsterdam;	Amsterdam
August de Loor	
Amsterdams Bureau voor	?
Onderzoek en Statistiek (O&S)	
Amsterdams Hasj en Marihuana	Oudezijds Achterburgwal 148
Info Museum	Amsterdam
	tel.: 020- [ ]
Bedrijfsschap Horeca	?
Bond van Cannabis	Herengracht 277
Detaillisten (BCD)	1016 BK Amsterdam
	telefoon: [ ]
Bush-Doctor infolijn	tel.: 020- [ ]
Direct apart met topkwekers!	
Cannabis Consumenten	Huygensweg 18
Stichting CCB	Schijndel
Cannabis Rechtshulp Fonds	?
Centrum voor Smaak en	?
Onderzoek (CSO); [ ]	
Cramwinckel	
CRI Centrale Recherche	Europaweg 45
Informatiedienst	Postbus 3016
(opsporing kwekerijen)	2700 KX Zoetermeer
Douane Informatie Centrum, H.	Vlaardingen
Huisman	
Federatie van Bedrijfsvereni-	Amsterdam
gingen, afdeling centrale	tel.: 020-6073700
werkgeversregistratie	
FIOD/Bureau Wederzijdse	Postbus 546
Bijstand	2003 RM Haarlem
(Uitvoerende werkzaamheden op	tel.: 023-461570
het gebied van internationale	fax.: 023-461846
gegevensuitwisseling)	
FINPOL	Meldpunt Ongebruikelijke
	Transacties
Fruitjoints	[ ]
High-life, gebruikersvakblad,	Uitgave van Discover
oplage 15000 [ ]	(eigenaar Boy Ramsahai)
	Huygensweg 18
	5482 TG Schijndel
	tel.: 04104-79732
	(abonnementen 04104-98112/
	79881)
HIT-team, [ ]	via Amsterdam-2
Jellinek Stichting, [ ]	?
Ministerie van Justitie;	[ ]
afdeling CDWO	(contactpersoon beleid)
	Telefoon [ ]
Ministerie van Volksgezond-	tel.: 070 [ ]
heid etc.	
NIAD Nederlands Instituut	[ ] (schrijver)
voor Alcoholen Drugs	Utrecht

Noordelijk Oogstfestival	Initiatief: 'Tevreden Rookster'
	Postbus 1386
	9701 BJ Groningen
	telefoon 050- <input type="text"/>
Positronics Sinsemilla fanclub	Postbus 51200
	1007 EE Amsterdam
	tel.: 020- <input type="text"/>
Sensimilla fanclub	Cornelis Trooststraat 27
	1072 JA Amsterdam
	tel.: 020- <input type="text"/>
Sensi Seed Bank	Oudezijds Achterburgwal 150
Toonaangevend dealer van zaden	Amsterdam
	correspondentie adres:
	Postbus 1771
	3000 BT Rotterdam
	tel.: 020- <input type="text"/>
	Utrecht
Stichting Epafra	Potbus 2008
Bezoekt NL drugsgevangenen over de hele wereld	3000 CA Rotterdam
Stichting Institute of Medical Marihuana (SIMM)	Amsterdam
Stichting Soft Secrets	?
Stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek van Alcohol- en Drugsgebruik	
V.o.f. Technogrow Growshop (vrijblijvende informatie m.b.t. klonenbank)	Nieuwe Ebbingstraat 105
Universiteit Wageningen	8712 NH Groningen
Vrije Universiteit van Amsterdam	tel.: <input type="text"/>
Ziekenfondsraad, afdeling verzekerden	Henneponderzoek/paddestoelen
	<input type="text"/>
	Amstelveen
	tel.: 020- <input type="text"/>

11. BIJLAGE G. SPECIFIEKE REGELINGEN**11.1. Opiumwet**

Enkele belangrijke bepalingen zijn:

Artikel 1 (selectie)

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
  - Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne;
  - Substantie: stof van menselijke, dierlijke, plantaardige of chemische oorsprong, daaronder begrepen dieren, planten, delen van dieren of planten, alsmede micro-organismen. Zouten van die substanties zijn met die substanties gelijk gesteld;
  - Preparaat: een vaste of vloeibaar mengsel van substanties;
  - Psychotrope Stoffen Verdrag: het op 21 februari 1971 te Wenen tot stand gekomen Verdrag inzake psychotrope stoffen (*Trb.* 1989, 129)
3. Voor de toepassing van deze wet wordt onder vervaardigen begrepen raffineren en omzetten.
4. Enz.

Artikel 2

12. BIJLAGE H. PRIJSLIJST SOFTDRUGS

Naam:	Verkoopprijs (1994)
Ketama	11,- p/gr
Ketama Gold	6,25 p/gr tot 11,- p/gr
Libanon	8,50 p/gr
Manali	13,50 p/gr
Maroc	
Nepal	13,50 p/gr
Bactiet	11,- p/gr
BMX	
Northern Light	10,- p/gr tot 17,85 p/gr
Picasso Green	15,- p/gr
Pistache Special	
Repelseeltje	
Rif	15,- p/gr
Skunk	15,- p/gr
Sensi Pearl	10,50 p/gr
Sensi stuff	12,50 p/gr
Skiva Skunk	12,50 p/gr
Skunk III	13,50 p/gr
Skunk joints	1 voor f. 2,50 of 5 voor f. 10,-
Super Skunk	12,50 p/gr
Super Nepal	22,- p/gr
Twilight Zone	
Twin Peaks	
Wonderwiet	12,50 p/gr
Zero Zero	10,- p/gr

13.

BIJLAGE I. PRIJSLIJST WIETPLANTEN

nr.:	soort plant of kloon	Bijzonderheden: ⁸⁷
1.	Durban Poison	
2.	Early Girl	
3.	Ear	
4.	Northern Light (kloon)	5,- à f 7,- (april 1995)
5.	Silver Haze	5,- à f 7,- (april 1995)
6.	Super Skunk	5,- à f 7,- (april 1995)

---

⁸⁷Bron: Highlife

14. **BIJLAGE J VOORBEELD BRIEF BEWAARPLICHT**

*TEAM
*NAAM
*DOORKIES

*ADRES
*POSTCODE *WOONPLAATS

*DATUM

Betreft: Waarschuwing bewaarplicht

Geachte heer/mevrouw,

Onlangs hebben is bij uw bedrijf een waarneming ter plaatse uitgevoerd. Daarbij bleek dat u niet alle administratieve vastleggingen hebt bewaard. Dit bent u volgens artikel 52 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) wel verplicht. Voort is geconstateerd dat in elk geval de volgende delen van uw administratie ontbreken:

-
-
-

Hierdoor bent u in principe reeds strafbaar op grond van artikel 68 van de AWR. U wordt bij deze gewaarschuwd dat u vanaf heden aan de genoemde verplichtingen moet voldoen.

Tot slot wordt u erop gewezen dat binnenkort wordt gecontroleerd of u zich aan deze verplichtingen houdt. Als daarbij blijkt dat dit niet het geval is, kan tot strafrechtelijke vervolging worden overgegaan. Ook kan een en ander gevolgen hebben voor de verdeling van de bewijslast bij eventuele fiscale procedures.

Een afschrift van het wetsartikel is aan deze brief toegevoegd.

Deze waarschuwing is uitgereikt op:

Aan:
Van:
Functie:

Handtekening voor ontvangst:

De inspecteur,

-naam medewerker-⁸⁸

---

⁸⁸Naar het stuk "Handleiding waarneming ter plaatse algemeen", Belastingdienst/Directie ondernemingen Zuid/portefeuille Controlebeleid Landelijk Coördinatiepunt (LCP), januari 1995.

15. BIJLAGE K. AFKORTINGEN

Naam:	Betekenis:
AMF-Applicatie	Fraudemeldingen eenheden is gekoppeld aan Fisbo. Bedoeld om bestuurlijke informatie voor ziening te verbeteren.
ARI(s)	Tussenpersoon centrale vestiging en regio-vestiging bij CRI
BAC	Belastingdienst AutomatiseringsCentrum
BFO	Bureau Financiële Ondersteuning
BI	Aanspreekpunt voor potentiële buitenlandse investeerders op Groot-O Rotterdam. Eric Kruidenier. In samenwerking met CBIN.
BIC	Bureau Instructieve Communicatie van de FIOD
BOD	Bijzondere Opsporings diensten .
BvR	Beheer van Relaties (Belastingdienst)
CBIN	Commissariaat Buitenlandse Investeerders van het Ministerie van Economische Zaken.
CD-Bel	CD-Belastingdienst. CD waarop alle documentaire-informatie waarover de FIOD mbt bedrijven beschikt. Er bestaat een speciale versie voor het bedrijfsleven.
CD-foon	CD bevat alle telefoonnummers in Nederland. Gratis tbv faciliteitenbeheerders.
CID-informatie	Centrale InlichtingenDienst-informatie
CPRC	Centrale Politie Recherche Commissie
CTO	Centraal Team Ondersteuning (Uitgever van de bundel Jurisprudentie ten behoeve van de fiscale- en douane opsporing.)
DIC	Douane Informatie Centrum
DISID	Documentair Informatiesysteem Inlichtingendienst. Databank voor documentaire informatie. Het bevat branche informatie en fiscaal- technische informatie. Het bevat oa controletips, branche-normen beschrijvingen van productie- en bedrijfsprocessen. Het systeem is gekoppeld aan beeldplaat.
DIT	Douane Info-Team. Schiphol. Vier mensen draaien twee aan twee hun diensten. Beschikt over een schat aan informatie over smokkelen en smokkelwaar. Ook veel informatie over de werkmethodes van smokkelaars.
EDI	Electronic Data Interchange. (Een vorm van gestructureerde gegevensuitwisseling tussen computers van verschillende organisaties. Dit zonder menselijke tussenkomst.)
ESCORT (1)	Expert Systeem Controle Ondersteuning en Rapportage Tool. Aan de hand van een meerkeuzevragenmodel kan zeer gestructureerd en snel dat deel van de administratieve organisatie in kaart worden gebracht. Geeft aan waar de zwakke plekken zitten. De gegevens worden overgebracht in een controleverslag. Het programma is vooral voor voorbereiding. Toolboxfunctie: fiscale- aangevuld met controle onderwerpen. Voorbeelden: VUT, OB/OG, Verliescompensatie bij Internationale verhoudingen. CD-ROM faciliteiten.
FIOD	Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst
FISBO	Fiod Informatie Systeem Beheer Onderzoeken

FTI	Afdeling FiscaalTechnische Informatie van de FIOD
GBR	pm <input type="text"/>
GGI	Afdeling GroepsGebonden Informatie van de FIOD
GOA	Geautomatiseerde Ontvangers Administratie
HIT	Horeca Interventie Team
IBS	IB-systeem. Behandeling aangifte IB verandert door de geautomatiseerde behandeling van de aangiften. Aangiften zonder risico worden automatisch afgedaan. Is gekoppeld aan een voice responce systeem! Belastingbetaler kan altijd zien hoe het met zijn aangifte staat. Invoering van het systeem aug 1994/1995. Eerste eenheid is Utrecht.
IKB	Belastingdienst. Informatiesysteem Klant-Behandeling (klantbeeld) Het eerste tastbare produkt van projectgroep Bison. Ontwikkeld om de klantbehandelaar zicht op de klant te geven. Compileert GOA, BvR, Smile en de bestanden LB en OB. In 2e versie ook IB en KA-VpB en koppeling met IB-systeem. Compliancecategorie vaststelbaar. Geeft actueel info over risico en fiscaal belang.
INCA	Projectgroep invoering controle applicaties heeft een helpdeskfunctie. Escort; VVV-IBR en programma pensioenen. Helpdesk: 076-781881
KASSA	Expertsysteem voor selectie. Benadert de menselijke manier van denken. Het systeem is gebaseerd op kennistechnologie en is bestemd voor O-eenheden.
KA-VpB	Kantoorautomatisering Vennootschapsbelasting
KIS	Database systeem Douane, bevat klantinformatie, bevraagbaar via DIC
KIT	Koffiehuis Interventie Team
KLACO	Klantcoördinator, zelfde als KLAMA
KLAMA	Klantmanager
KLC	Koppeling Lokaal-Centraal (Door het BAC ter beschikking gesteld systeem om geautomatiseerd gegevens tussen verschillende lokaties uit te wisselen.)
LPF	Landelijke Projectgroep Fenomeenonderzoek
Narcs	Narcotica opsporingsbeambte
NOD	Nederlandse Onderzoeks Databank
NSIS	Database systeem voor signaleringen, bevraagbaar via DIC
OBBA	Ondersteunend Bindend BeleidsAdvies
O-Eenheid	Eenheid Ondernemingen
OPS	Database systeem voor gezochte personen, bevraagbaar via DIC
PGI	Afdeling PersoonsGebonden Informatie van de FIOD (Contra-informatie-afdeling)
PILOT	Profeenheid
RIF	pm
PIPO	Proactief Instituut voor Probleemgestuurd Onderwijs{XG "Onderwijs"} (FIOD)
RDW	RijksDienst voor het Wegverkeer
RIT	pm <input type="text"/>
Rptw	Rijkspolitie te water
SHOT	Stedelijk Horeca Overlast Team (Den Haag)

SMILE	Bevat o.a.: <ul style="list-style-type: none"> - Individuele kenmerken uit KA-VpB. - Renseignementen. - Resultaat vorige toetsing. - WOLB-gegevens.
STACORA	Standaardcontroleverslag{XG "Standaardcontroleverslag"}. Het bestaat uit voorgecodeerde standaardzinnen. Eigen tekst kan worden gebruikt naast of in de plaats van de standaardzinnen. Met stacora kan vrij eenvoudig een verslag worden gemaakt dat aan de voor waarden van de WOB voldoet.
VACO	Vakgroepcoördinator, technaut op een bepaald vakgebied, bv omzetbelasting
VSI	Een door middel van gestructureerde informatie-verzameling verkregen actueel bijgehouden overzicht van maatschappij bedreigende onderwerpen <input type="text"/>
VVV-IBR	Vrijstelling Verrekening Verliescompensatie / Internationaal Belastingrecht
WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
WOLB	Winst/Omzet/Loonsom/Belasting. Meeteenheid fiscaal-belang
WPolR	Wet politieregisters

16.

BIJLAGE L. BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

Titel	Uitgeverij
Cannabis in Amsterdam (Engels of Nederlandstalige versie)	Adriaan Jansen Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Kastwiet; Marihuana verbouwen in kleine ruimtes	Ed Rosenthal Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Marihuana binnen	Jorge Cravantas Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Marihuana botany	R.C. Clarke Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Marihuana groeiboek	Mel Frank en Ed Rosenthal ISBN 90 70102 12 9 Woord Noord/Educare BV Postbus 164 9200 AD Drachten
Sinsemilla secrets (part one, Video, VHS-15 min.) Over de binnenteelt onder kunstlicht.	Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Soft Secrets; artikelen en gedeeltelijk knipselkrant (oplage 15.000; abonnement à 15,- per 6 nummers)	Stichting Soft Secrets Postbus 51200 1007 EE Amsterdam
Thuis kweken, een gids voor beginners	TOP, The Organic Planet Weert tel.: 04950-38536
Weed-rap 1, Video, VHS-30 min.	Robbert Jasper Grootveld Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Weed-rap 2, Video, VHS-30 min. Over de geschiedenis van de Nederwiet en meer.	Cees Hoekert Verkrijgbaar bij Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam
Wietologisch handboek	Door Wernard. Een uitgave van Positronics, Postbus 51200, 1007 EE Amsterdam; distributie: Kulu Trading, 02159-32266

17. BIJLAGE M. AANKONDIGINGSBRIEF BEDRIJFSBEZOEK

(zie ook par. 4.1.2.4.)

*TEAM
*NAAM
*DOORKIES

*ADRES
*POSTCODE *WOONPLAATS

*DATUM

Klantcoördinator

Geachte heer/mevrouw,

Uit verschillende publikaties zal u bekend zijn dat de Belastingdienst de afgelopen jaren een omvangrijke en ingrijpende reorganisatie heeft ondergaan. Een van de doelen van de reorganisatie is een betere klantbehandeling te bereiken.

Voor de Belastingdienst bent u een van onze "klanten". Door het hanteren van het begrip "klanten" wil de Belastingdienst aangeven dat hij, in zijn benadering van belastingplichtigen, een klantgerichte behandeling nastreeft. Met een klantgerichte behandeling beoogt de Belastingdienst een snellere aanpak van alle zaken waarvoor u op de Belastingdienst bent aangewezen.

Om dit te bereiken ben ik als klantcoördinator aangesteld. De klantcoördinator zal uw aanspreekpunt zijn voor uw belastingzaken. Het zal uiteraard niet zo zijn dat ik op al uw vragen direct een pasklaar antwoord heb. In voorkomende gevallen zal ik u verwijzen naar een collega die de behandeling over zal nemen.

Om de communicatie tussen de klanten en de Belastingdienst te verbeteren, is het van belang dat ik mijn klanten beter leer kennen. Dan zal er meer begrip ontstaan voor de zakelijke problemen waar zij dagelijks mee te maken hebben. Ook is het mogelijk om in bepaalde gevallen afspraken vooraf te maken, zodat ingewikkelde en tijdrovende herstelprocedures achteraf voorkomen kunnen worden.

De Belastingdienst zal zich richten op de huidige situatie in uw bedrijf. Dit kan betekenen dat eventuele bedrijfsbezoeken buiten de normale kantooruren plaatsvinden.

Tenslotte raad ik u aan uw adviseur van de inhoud van deze brief kennis te laten nemen.

Ik hoop dat het uiteindelijke doel van deze nieuwe benadering zowel voor u als voor de Belastingdienst zal leiden tot een verbeterde samenwerking. Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief, neemt u dan gerust contact met mij op.

Hoogachtend,

Belastingdienst/*EENHEID,
de inspecteur

*KLANTMANAGER X1

Uw dossiernummer is	:	*ENTITEITNUMMER	
Uw klantcoördinator is	:	*KLANTMANAGER X1	doorkiesnummer: *X1
De plaatsvervanger is	:	*KLANTMANAGER X2	doorkiesnummer: *X2

18. BIJLAGE X SUGGESTIES DOELGROEP-/SEGMENTBEHANDELPLAN**18.1. Differentiatie doelgroepbehandeling**

De doelgroep "kleinhandel in softdrugs en kwekerijen" wijkt sterk af van de meeste andere doelgroepen die de Dienst onderscheid. De belangrijkste afwijkingen bestaan erin dat:

- a. de handel illegaal is en zo ook te teelt van hennep voor drugswinning;
- b. dat een deel van de illegaliteit wordt gedoogd;
- c. de prestaties niet belastbaar zijn voor de omzetbelasting;
- d. de winst wel aan de heffing van inkomstenbelasting is onderworpen;
- e. vaststellen van de omzet en daarmee de winst problematisch is;
- f. door het illegale karakter van de bedrijfsvoering er veel onzeker is, van kostenposten tot en met inkopen alsmede recepturen, etc.

Dit leidt tot de conclusie dat klantbehandeling op conventionele wijze niet tot enig resultaat kan leiden.

Anders dan in de meeste andere doelgroepen is de moderne eijze van klantbehandeling, dus werken in de actualiteit de enige manier om tot een min of meer correcte heffing te geraken en om een dialoog met handelaren in softdrugs aan te gaan.

Door de grote tegenstelling in illegaliteit/gedogen van de handel in softdrugs met de illegaliteit/niet gedogen van kweek van hennep voor softdrugsdoelen is er anders dan in de overige doelgroepen een duidelijke keuzemogelijkheid om bij de klantbehandeling aan een bepaald segment in casu het segment kleinhandel in softdrugs, de voorkeur te geven en als prioriteit te benoemen (zie ook par. 3.1.1.).

Een afweging op grond van economisch belang in relatie tot alle doelgroepen ondersteunt de idee om aan de klantbehandeling van de kleinhandel in softdrugs een plaats te geven in de top 10 van de Eenheid. Landelijk gezien is de softdrugssector een branche waar al snel zo'n slordige 1 miljard gulden in om gaat!⁸⁹

---

⁸⁹FIOD-onderzoek, onderzoek Steinmetz ten behoeve van Justitie, 1995; zie ook bijlage C, punt 7.5.

18.2. Segmentbehandelplan

18.2.1. De Blesschema's

Invoegen schema's map segmentering.

De door verplicht gestelde pagina's voor het segmentbehandelplan hier invoegen. De eenheden hebben dat op schijf, de FIOD heeft dat voor het gemak niet.

18.2.2. Kwadrant kleinhandel in softdrugs

		M A T E R I E E L	
		laag	hoog
F I S C A A L	h o o g	voorlichting vooroverleg beleid uitzetten	individuele behandeling
	l a a g	adaf steekproeven nemen opsporing (onbekend)	wtp veto adaf acties

18.2.3. Risicogebieden kleinhandel in softdrugs

18.2.3.1. Illegaliteit

Entiteitenbestand

18.2.3.2. Winst

Opbrengstverantwoording
AWR, aangifte en betalingsgedrag

18.2.3.3. (Voorlopige) Aanslagregeling

Omzetbelasting, aftrek van voorbelasting

18.2.3.4. Inning

Inningsrisico

18.2.4. Beleidsbeslissingen bij klantbehandeling

De klantmanager moet bij voortdurend afwegingen maken: doen of niet doen, accepteren of niet accepteren. Binnen het kader van actuele klantbehandeling zijn de meeste van zijn beslissingen toekomstgericht er dus beleidsmatig van aard. Een mooi voorbeeld is de voorlopige aanslagregeling, het moderne klantmanagement vereist in dit verband compliance-bevordering via het opleggen van aanslagen die de werkelijkheid zo dicht mogelijk benaderen.

Een klantmanager moet daartoe precies wetenweten:

- welk doel hij met zijn arbeid nastreeft;
- welke beslissing(en) er ter bereiking van "doel" moeten worden genomen (onderscheiden naar waardeoordeel-beslissingen en beleidsbeslissingen);
- op welk moment hij de beslissing(en) moet nemen (in de kalendertijd of in het uitvoeringsproces);
- welke informatie voor de te nemen beslissing(en) nodig is (waarbij eventueel een betrouwbaarheidsmarge wordt geïndiceerd);

- e. uit welke gegevens die informatie is te genereren, en
- f. waar of hoe de benodigde gegevens zijn te verkrijgen en via welke techniek deze tot informatie kan worden omgevormd;
- g. welke de schade is als het doel niet wordt gehaald;
- h. welke de opbrengst is van het bereiken van het doel en derhalve de opbrengst is van de verkregen informatie;
- i. welke de kosten zijn van het doen genereren van informatie;
- j. volgens welke procedure informatie kan worden afgeroepen.

Bij het opstellen van het segmentplan moet daarom niet uitsluitend rekening worden gehouden met het benoemen van (de belangrijkste) risico's, maar ook met de mogelijkheid om in relatie tot die risico's te benoemen welke beslissingen daarmee in relatie staan en ook met welke informatie die beslissingen kunnen worden gerealiseerd.

18.3. Klantbehandelplan (voorbeeld)

18.3.1. Planning van werkstromen

1. Controle en bijwerken van het entiteitenbestand;
2. Instellen van het klantdossier;
3. Opstellen van het klantbeeld;
4. Het eerste bedrijfsbezoek, wtp;
5. De verwerking van de verkregen informatie;
6. Opstellen van een klantbehandelplan;
7. Benoemen van de onderwerpen en risico's die moeten worden behandeld;
8. Definiëren van 'beleidsbeslissingen' en prognostisering op welk moment de beslissing(en) moet nemen (in de kalendertijd of in het uitvoeringsproces);
9. Beslissen welke informatie voor de te nemen beslissing(en) nodig is (waarbij eventueel een betrouwbaarheidsmarge wordt geïndiceerd);
10. Onderzoeken en vaststellen welke gegevens die informatie kunnen opleveren en
11. Nagaan waar of hoe de benodigde gegevens zijn te verkrijgen en via welke techniek deze tot informatie kan worden omgevormd;
12. Berekenen welke de schade ontstaat als het doel (van dit onderdeel van klantmanagement) niet wordt gehaald;
13. Prognostiseren welke de opbrengst kan worden bereikt van het doel (van dit onderdeel van klantmanagement) en derhalve de opbrengst is van de verkregen informatie;
14. Welke instantie (zelf doen, teamactiviteit of bijvoorbeeld FIOD) de gegevens het beste kan gaan verzamelen en welke de kosten zijn daarvan;
15. Aangeven volgens welke procedure informatie kan worden afgeroepen.
16. Opnieuw een bedrijfsbezoek instellen en de procedure herhalen.

18.3.2. Risicogebieden kleinhandel in softdrugs

18.3.2.1. Illegaliteit

Entiteitenbestand

Te nemen beslissingen:

- Beschik ik over de n.a.w.-gegevens van alle verkooppunten van softdrugs in het rayon?
  - zijn de gegevens actueel?
  - zijn er entiteiten waarvan al bekend is dat zij overige illegaliteit bedrijven?
  - onder welke branchecode zijn de entiteiten ingedeeld; wat is de juiste codering?
  - overige beslispunten
- Beschik ik over alle n.a.w.-gegevens van kwekerijen van hennep voor de fabricage van softdrugs?
  - Is een onderverdeling naar branchecodes noodzakelijk?
  - welke prioriteit hebben de kwekerijen?
  - Is opsporing van kwekerijen noodzakelijk?
- Beschik ik over alle n.a.w.-gegevens van headshops in het rayon?
  - hebben deze shops prioriteit?
  - zijn er shops die met voorrang moeten worden behandeld?
- Beschik ik over alle n.a.w.-gegevens van growshops in het rayon?
  - hebben deze shops prioriteit?
  - zijn er shops die met voorrang moeten worden behandeld?
  - moet er een relatie tussen de growshop en de kweker worden vastgesteld?

18.3.2.2. Nieuwe ondernemers (starters)

De klantbehandeling bij nieuwe ondernemers kan zich in de eerste plaats richten op een viertal hoofdonderwerpen, dit zijn:

1. vaststellen van risico's;
2. verzamelen informatie (bronnen);
3. actieplan opstellen (klantbehandelplan);
4. resultaten beschrijving.

18.3.2.3. Winst

Opbrengstverantwoording
AWR, aangifte en betalingsgedrag

18.3.2.4. (Voorlopige) Aanslagregeling

Omzetbelasting, aftrek van voorbelasting

18.3.2.5. Inning

Inningsrisico

18.3.3. Resultaatmeting

Criteria voor het bepalen van de voordelen die met de uitgevoerde werken rond het klantmanagement zijn bereikt.

- aantallen klantbezoeken;
- beschrijving afspraken;
- mate waarin afspraken worden nagekomen;
- beschrijving betalingsgedrag in opzichte van de voor-afpraakperiode;
- beschrijving bedrijfsprognose;
- beschrijving inningspatroon;
- enz.

19. BIJLAGE Y VRAGENLIJST BEDRIJFSBEZOEKEN**19.1. Verslaglegging**

De hierna opgenomen aandachtspuntenlijst is indicatief en bedoeld ter ondersteuning van klantmanagers bij het ontwikkelen van "klantbeeld", "Klantbehandelplan" etc. Bij gebruik van de lijst wordt overigens afgeraden om 'met de lijst in de hand' bij de ondernemer op bezoek te gaan! Het ligt meer voor de hand om van tevoren de lijst te bestuderen en naar gelang het gesprek vordert in te haken op opmerkingen van de ondernemer.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de gesprekken kan er een keuze worden gemaakt uit technieken aan de hand van het controleprogramma in bijlage Z.

19.2. Doelen van het gesprek

De te bezoeken ondernemer handelt in of kweekt artikelen die verboden zijn of hoogstens gedoogd worden. Deze bijzonderheid is van grote invloed op de actie van de belastingdienst. Met name de door de Directeur Generaal van de Belastingdienst verwoorde samenwerking met andere diensten leidt ertoe dat een bezinning op de doelen van de gesprekken met de ondernemer noodzakelijk is. Het eerste gesprek (in het kader van klantmanagement) of het bedrijfsbezoek moet in verband daarmee van verschillende kanten worden bekeken hetgeen o.m. de volgende doelen oplevert.

19.2.1. Systeemgegevens

Doel is ook om die gegevens te verzamelen en te verifiëren welke moeten worden vastgelegd ten behoeve van de heffing van de verschillende belastingen.

19.2.2. Beleidsbeslissingen

Het is in het kader van klantmanagement meer en meer van belang dat wordt vastgesteld welke handelingen ten opzichte van de klant de voorkeur verdienen. Daarbij moet het doel van de handeling worden beschreven en moet het resultaat dat kan worden bereikt worden bepaald. Ook is het van belang dat wordt beschreven op welke manier men tot het gewenste resultaat kan komen, bijvoorbeeld door te beschrijven welke informatie men mist om een bepaalde beslissing te kunnen nemen en waar de gegevens die voor de informatie noodzakelijk zijn kunnen worden verkregen.

19.2.3. Verzamelen 'Mis-signalen'

Niet te verwachten valt dat ondernemers in de softdrugssfeer spontaan aangeven dat zij illegale activiteiten ontplooiën.

Aanwijzingen voor illegaliteit moeten derhalve uit de praktijk ter plaatse worden afgeleid. Dit is overigens gemakkelijker gezegd dan gedaan. Onbekend is immers welke illegaliteit waar gebeurt en ook is het uitermate moeilijk om die illegaliteit daadwerkelijk te zien (bijvoorbeeld het overhandigen van een pistool; het overhandigen van een videoband kan alweer legaal of illegaal zijn). In dit verband is het zeker aan te raden om contact op te nemen met de ter plaatse bevoegde politiefunctionaris.

De te kiezen oplossing is het opstellen van een zo gedetailleerd mogelijke bedrijfsbeschrijving. Dingen als muziek, aankleding van de zaak, beschrijving van het publiek etc. kunnen voor kenners in de opsporings sfeer belangrijke aanwijzingen opleveren waarmee men verder kan.

De samenwerking tussen verschillende rijksdiensten is vastgelegd in een convenant.

19.2.4. Controle-indicatoren

Een derde doel is het bepalen van mogelijkheden voor de controle. Behalve kenmerkende onderdelen voor verbandscontroles hier ook vooral aandacht besteden aan het herkennen van zijdelingse verbanden. Bedacht moet wel worden dat vooral

minder voor de hand liggende bedrijfskenmerken aandacht nodig hebben. Oorzakelijke verbanden moeten worden desnoods worden aangegeven in een minimum-positieperspectief. Dit met het oog op beeldvorming voor de hele sector. Verzamelen van controle-indicatoren is verder van belang in het kader van Plukze Wetgeving.

19.2.5. Prognosisering

Doel zal ook zijn het vastleggen van het verwachtingspatroon met betrekking tot de ondernemer en de onderneming.

Voornemens van de ondernemer op het gebied van investeringen, scholing, personeelsbeleid, dealergedogen, assortiment, eigen kweek, enz., enz. maar ook een verwachtingspatroon voor de onderneming noteren. Bijvoorbeeld sanering in de wijk, migratie, wijziging van gemeentelijk beleid, shophichtheid in de wijk, reclamecampagnes, verbouwingen etc., etc.

De prognose zal een belangrijke functie vervullen in het klantbeeld en het klantbehandelplan.

19.2.6. Overige doelen

Het is uiteraard mogelijk om nog andere doelen te bedenken. Voorbeelden daarvan zijn:

- a. Vaststellen in hoeverre klanten *niet* komen voor hashgebruik! Alternatief voor cafébezoek.
- b. Vaststellen of een horecagelegenheid verkoop en gebruik van hash als service in huis hebben.

19.3. Gegevens omtrent de eigenaar

N.a.w.-gegevens

---

naam
adres
woonplaats

---

juridische vorm:

éénmanszaak
franchising
BV's
stichting
vereniging

19.4. Activiteiten door de eigenaar:

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- administratie
- controle kasregister
- interne controle op losse krachten
- personeelsbewijzen
- Weegt zelf af, controleert afwegen
- stelt contract op met medewerkers
- Doet aan koppelverkoop (actief/passief)
- Telt de voorraad.

19.5. Bedrijfsomschrijving

Koffieshop + espressobar; brasserie; smartbar; voorbeeld Zwolle: dartsvereniging (shop). Bar waar softdrugs worden verkocht; gemengd bedrijf, b.v. head-shop anex koffieshop; Café dat verkoop en gebruik van softdrugs gedoogd, etc., etc.⁹⁰

---

⁹⁰Toelichting opnemen.

19.6. **Vergunningen**

Inventarisatie van verleende vergunningen, aan te geven welke vergunningen werden verleend en op grond waarvan precies, bijvoorbeeld:

- a. hinderwet
- b. milieuwetgeving
- c. horeca
- d. algemene politieverordening
- e. bijzondere wetgeving, bv vreemdelingenwet
- f. vestigingsvergunning
- g. keuringsdienst van waren
- h. gokken/plaatsen gokkasten
- i. anders, n.l.:

19.7. **Uitmonstering van de shop**19.7.1. **Muziek**

Deze gegevens kunnen belang hebben in een breder kader, met name bij gegevensuitwisseling met politiediensten.
Welke soorten muziek draait men er, bijvoorbeeld:

Raggae
Jamaica
Grunge
Hiphop
Funk
House
Rock etc.

Waar komt de muziek vandaan:

CD-Juke-Box
optreden van bands

Is er een laserlicht-installatie ?

Laserlicht
Arena

19.7.2. **Bedrijfspresentatie**

In te vullen wat men aantreft, zoals bijvoorbeeld:

Schoon en opgeruimd?
- binnenkant
- buitenkant ?
Airconditioning aanwezig ?
Indirecte reclame-aanduidingen (kennisgevingen voor insiders op de winkelruit?, zo ja, welke?)

19.7.3. **Vertier**

Beschrijf de wijzen van vertier die worden aangeboden:

Flipperkasten
 Computerspelen
 Laser spellen/arena ??
 Gokkasten ??
 Pool-biljart(s) etc ??
 Back-gammon, schaak- en damspel;
 Tafelvoetbalspellen

19.7.4. **Communicatie**

Welke communicatiesystemen kent het bedrijf? Bijvoorbeeld:

Is er openbare telefoongelegenheid, cellen ?
 Kan de telefoon op de bar worden gebruikt ?
 Is er een fax?
 Vergoedingen, hoe geregeld ?
 Hoe zijn de afdrachten aan de PTT geregeld ?
 Modem?
 Abonnementen, bijvoorbeeld Internet?

19.7.5. **Inrichting**

Preciese analyse van de inrichting is van belang bij het opstellen van het klantbeeld of klantprofiel, het klantbehandelplan en in het kader van gegevensuitwisseling met derden.

Vragen m.b.t. de inrichting van de shop zijn bijvoorbeeld:

De klantruimte

Is de gelegenheid ingericht voor cannabisgebruik, zijn er 'relax-zones', met bankstellen, openhaardhoek, leefkuilen etc. Is de inrichting 'optimale high'(!?)
 Zijn er andere -aanpalende- vertrekken, bijvoorbeeld een bovenzaal, en wanneer is die open ?
 Is er een vitrinekastje met TL-buisje en ventilator?
 (Klonenkweekbakje)
 Is er een stuff-vitrine ? Wie heeft daar toegang ?
 Zijn er waterpijpen voor algemeen gebruik ?
 Voorlichting (posters etc.) tegen harddrugs??

Dealerfaciliteiten

Zijn er dealerfaciliteiten, waar zit de dealer, hal, aan de zijkant enz.
 Wordt er voorraad opgehaald vanuit een aangrenzend pand (ivm ontlopen verkoopverbod)
 Is er in verband hiermee een intercom in gebruik ?
 Is communicatie met de dealer mogelijk (of onmogelijk door bijvoorbeeld harde muziek)
 Zijn de dealers op vaste tijden aanwezig ?
 Zijn er steeds dezelfde dealers
 Noemt de dealer zich soms anders, b.v. leverancier, koffiezetter, koffieverkoper, bedrijfsleider etc., etc.
 Hoe is de relatie dealer-eigenaar of zetbaas? (familie, vriend, buurman, enz.)
 Hoe oud is de dealer te schatten? Nationaliteit bekend ?
 Haveloze indruk of netjes danwel rijk uiterlijk?
 Vervoer van de dealer, fiets, bakfiets, brommer, (luXe)auto enz.

Staan er bijzondere vervoermiddelen voor de gelegenheid (pizzabrommers etc.), waarmee de handelswaar vervoerd zou kunnen worden ?
Dealer op de loonlijst?

Administratie

Zijn er bestellijsten, aanbiedingslijsten, menu's, of soms een (groot) boek aanwezig ?

Ompakken

Wordt ter plekke gewogen of voorverpakt verkocht ? Wie weegt er af ?

Standaard verkoopprijzen, bv vanaf 12,50 of 25,- ?

Verkoop in 'ons-zakken' ??

Overige onderwerpen

Koppelverkoop klonen onder lid worden van de Sinsemilla fanclub?

Is er een apotheek in de onmiddellijke nabijheid ?

Is er verkoop van aspirine (in welke hoeveelheden, per stuk, op strips, per pond of ook per kilo?)

19.7.6.

Assortiment softdrugs

Aanbevolen wordt om standaard naar een prijslijst te vragen: zie verder bijlage H.

Vragen in verband met het assortiment softdrugs:

Hoeveel soorten omvat het aanbod in deze koffieshop?

Bijvoorbeeld: 15 soorten stuf en 16 soorten wiet.

Is er een vast assortiment of wisselt dat per dag ? Is er een vaste prijs, ongeacht de soort?

Wordt de handel ter plaatse gewogen en / of gesneden; is ruiling mogelijk?

Is alles dat op de kaart staat ook verkrijgbaar?

Hoe wordt het assortiment aangeboden:

per gewicht/porties van f 12,50 of f. 25,-;

per 2,3 gram Sensimilla (verkocht als 2,5 gram!)

per 3,3 gram Ketama (verkocht als 3,5 gram!).

Zijn er aanwijzingen dat de voorverpakte drugs etc. min of meer commercieel worden gefabriceerd en of worden geleverd aan de shop ?

Bijvoorbeeld: Ketama, wordt bij verbranding snel zwart en zanderig. Ziet er ongebruikt prachtig uit: een echt

commerciële stuf ? (volgens kenners)

Is het produkt zo aan de verpakking te zien, machinaal vervaardigd?

19.7.7.

Assortiment dranken

Aanbevolen wordt om -standaard- naar een prijslijst te vragen, maar altijd te noteren:

- Sterk alcoholische dranken
- Bier (assortiment)
- Marihuanabier
- Love Bomb (Jungle Juice) kost tussen f. 10,- en f. 12,50
- (importeur Herbal NL, Amsterdam, tel.: 020-6207643)
- koffie (via expressobar ?)
- thee (soorten, b.v. mintthee ?)
- frisdranken

19.7.8. **Assortiment eetwaar en versnaperingen**

Aanbevolen wordt om -standaard- naar een prijslijst te vragen, bijvoorbeeld:

- pizza
- broodje bal
- biefstuk friet
- hasj-taart
- repen

19.7.9. **Assortiment bij-artikelen**

Aanbevolen wordt om naar prijslijsten te vragen (indien aanwezig) of anders noteren:

- verkoop T-shirts
- verkoop van posters
- Six-pack joints
- vloei, filters (bedrukt / onbedrukt),
- (water)pijpen en boekjes
- tabakswaar en sigaretten
- verpakkingsmiddelen, plastic zakjes, flexibele rietjes, voorgerilde filtertips

19.7.10. **Assortiment illegaliteit**

Aanbevolen wordt om te letten op:

Heroïne (populaire naam = broodjes speciaal)
 Cocaïne
 Synthetische drugs
 Vuurwapens
 Videobanden
 heling in het algemeen
 vrouwenhandel
 mogelijke relatie met vervoersbedrijven
 aanwijzingen relaties met personen uit Oost Europa

19.7.11. **Klandizie**

Hoe is de klandizie te typeren?, bijvoorbeeld:⁹¹

- leeftijden (jonger dan 16 jaar, anders)
- schoolgaande jeugd?
- toeristen
- india-hippies
- stropdasjongens
- softies
- heavies
- sportjongens
- surinamers
- anders

19.7.12. **Nevenactiviteiten:**

Te denken valt aan de volgende activiteiten:

- sportsponsoring (kickboksen, voetbalclub)
- zakjes vullen
- verkoop van klonen à f. 10,- per stuk

---

⁹¹Deze informatie wordt mogelijk gebruikt ten behoeve van andere rijksdiensten. Privacy-aspecten en anonimisering wordt verzorgd.

- verkoop boeken en tijdschriften
- Overige

19.8. **Overige aspecten**

Indien er verder nog zaken van belang zijn tevens aangeven met welk onderwerp zij een relatie hebben, bijvoorbeeld:

Benaming koffieshop/koffiehuis (relatie met heroïne)

Relatie tussen koffieshop-eigenaren en taxi-chauffeurs (toeristendumps, in verband met klantbeeld)

Renseignering huisdealers (relatie heffing ib)

20. BIJLAGE Z SUGGESTIES DEELONDERZOEKEN (VELD)TOETSING⁹²

B	VOORBEREIDING ONDERZOEK	
B9	Cijferbeoordeling	
1	Becijferen van de volgende kengetallen voor de laatste 3 of 4 jaren:	
	a. brutowinst/omzet	_____
	b. nettowinst/omzet	
	c. omzet/personeelskosten	
	d. omzet/energiekosten	
	e. omzetontwikkeling	
2	De becijferde kengetallen voor zover mogelijk vergelijken met cijfers uit bijlagen A en B.	_____
3	Beoordelen verloop kengetallen gedurende de jaren	_____
B11	Inleidend gesprek	
B11.1	Inleidende/oriënterende vragen	
B11.2	Administratieve organisatie	

⁹²Als handreiking is hier opgenomen het standaardcontroleprogramma voor de horeca, aangevuld met enkele specifieke aandachtspunten voor coffeeshops.

C	BALANS
C.1.	IMMATERIELE VASTE ACTIVA
C.1.1.1.	Volledigheid van de immateriële vaste activa
C.1.2.1.	Waardering goodwill
C.1.9.1.	Waardering overige immateriële vaste activa
C.2.	MATERIELE VASTE ACTIVA
C.2.1.1.	Vermogensetikettering en vastlegging
C.2.1.2.	Inbreng van en overbrenging naar privé
C.2.1.3.	Herziening vermogensetikettering
C.2.1.4.	Waardering overgebrachte activa tussen privé- en ondernemingsvermogen
C.2.2.1.	Waarderings- en afschrijvingssysteem
C.2.3.1.	Voortbrenging in eigen beheer
C.3.	FINANCIELE VASTE ACTIVA
C.3.1.1.	Deelnemingen
C.3.2.1.	Vorderingen op gelieerde maatschappijen
C.3.3.1.	Effecten
C.4.	VOORRADEN
C.4.1.1.	Administratieve bepaling van de voorraden
C.4.3.1.	Waarderingsstelsel voorraad/incourantheid
C.4.4.1.	Volledigheid activering voorraad
C.4.4.2.	Mutaties rond balansdatum
C.4.9.1.	Bedrijfsvreemde voorraden
C.4.9.2.	Voorraad op het moment van de controle en de gemiddelde voorraad
C.4.9.3.	Beveiliging in relatie tot de voorraad softdrugs
C.6.	DEBITEUREN
C.6.1.1.	Bepaling debiteuren
C.6.2.1.	Waardering debiteuren
C.7.	REKENING-COURANT AANDEELHOUDER(S)
C.7.1.1.	Rekening-courant aandeelhouder(s)
C.8.	OVERIGE VORDERINGEN (inclusief transitoria)
C.8.1.1.	Totstandkoming en waardering overige vorderingen
C.8.2.1.	Volledigheid overige vorderingen
C.8.3.1.	Balanspost omzetbelasting
C.9.	LIQUIDE MIDDELEN
C.9.1.1.	Aansluiting liquide middelen
C.9.2.1.	Volledigheid liquide middelen
C.9.3.1.	Vermogensetikettering liquide middelen
C.14.	FISCAAL ONDERNEMINGSVERMOGEN

- C.14.1.1 Continuïteit van het eigen vermogen
- C.14.2.1 Mutaties ondernemingsvermogen
- C.14.2.2 Mutaties aandelenkapitaal

- C.15. FISCAAL TOELAATBARE RESERVES
  - C.15.1.1 Vereisten administratie
  - C.15.2.1 Kostenegalisatiereserve (KER)
  - C.15.2.2 Reserve Assurantiereserve Eigen Risico (RAER)
  - C.15.2.3 Vervangingsreserve

- C.16. PENSIOENVOORZIENINGEN
  - C.16.1.1 Pensioenvoorziening in eigen beheer
  - C.16.2.1 Backserviceverplichting
  - C.16.3.1 VUT-voorziening

- C.17. OVERIGE VOORZIENINGEN
  - C.17.1.1 Milieuvoorziening
- C.18. LANGLOPENDE SCHULDEN
  - C.18.1.1 Beoordeling langlopende schulden
  - C.18.2.1 Vermogensetikettering langlopende schulden

- C.19. CREDITEUREN
  - C.19.1.2 Bepaling crediteurensaldo
  - C.19.2.1 Ouderdom crediteuren

- C.20. KORTLOPENDE SCHULDEN (inclusief transitoria)
  - C.20.1.1 Beoordeling kortlopende schulden
  - C.20.2.1 Balansposten omzetbelasting en loonbelasting

D RESULTATENREKENING

D.1. OMZET/KOSTPRIJS OMZET/BRUTO WINST

D.1.2.7. Omzet/brutowinst

- Ga na of alle opbrengstcategorïeën (bijvoorbeeld dranken, koffie, maaltijden, rookwaren, speelautomaten, enzovoorts) in de omzetverantwoording voorkomen
  - Beoordeel de gerealiseerde brutowinstpercentages (per jaar /periode/seizoen):
    - * in totaal
    - * per opbrengstcategorie (dranken, koffie, maaltijden, rookwaar, enzovoorts) en vergelijk de uitkomsten met gegevens van belastingplichtige, branche- en teaminformatie
    - Beoordeel de volgende onderdelen:
      - * omzet van maaltijden, omzet van dranken
      - * omzet van restaurantmaaltijden, omzet van afhaalmaaltijden
      - * omzet per kok, kelner, en dergelijke; denk ook aan meewerkende familieleden
      - * omzet per zitplaats in het restaurant en vergelijk de uitkomsten met de gegevens die de belastingplichtige opgeeft, met de branche- en teaminformatie; ook over voorgaande perioden/ jaren
    - Ga na of de fooien zijn of worden verantwoord. Indien niet:
      - * zijn fooien gebruikelijk?
- Baseer het antwoord op basis van gegevens van de belastingplichtige en op de branche- en teaminformatie
- Ga na wat de invloed is van de fooien op de gerealiseerde brutowinstpercentages
  - ga na of de ondernemer zelf afweegt en relateer aan het gebruik van verpakkingsmaterialen

- D.1.3.5. Omzet speelautomaten
- Beoordeel de verantwoorde omzet van speelautomaten in relatie tot:
    - * de voorgaande jaren
    - * het aantal aanwezige kasten
    - * de gegevens van de belastingplichtige, de exploitant, de branche- en teaminformatie.
    - * het ontvangen plaatsingsgeld.
  - Leg de tellerstand van de speelautomaten bij het inleidend gesprek vast
  - Vergelijk deze stand met de tellerstanden van een later tijdstip; bijvoorbeeld op de laatste dag van het onderzoek ter plaatse of tijdens het slotgesprek
  - Sluit de verantwoorde opbrengsten aan op de uitkomst van de geregistreerde standen.
- D.1.7.2. Inkoopfacturen
- Voer een deelwaarneming/steekproef uit op de inkoopfacturen. Let hierbij op:
    - * bedrijfsvreemde goederen/diensten
    - * opbrengstcategorieën die niet in de administratie voorkomen
    - * privé-aspecten
    - * valse of vervalste facturen /zelfvervaardigde facturen
    - * handmatige veranderingen en dergelijke.
- D.2. KASVERANTWOORDING/GELDBEWEGING
- D.2.2.1. Aansluiting kasadministratie
- Stel de aansluiting vast tussen de (begin- en eind-) kasboeksaldi volgens jaarrekening/kolommenbalans/grootboek/netkasboek/kladkasboek
- D.2.3.1. Kasorganisatie
- Beoordeel de kasorganisatie. Hier behoren onder meer de volgende vragen aan de orde te komen:
    - * wie houdt het klad-/netkasboek bij?
    - * aan de hand waarvan wordt dat klad-/netkasboek bijgehouden?
    - * hoe en door wie worden de ontvangsten bepaald?
    - * wanneer wordt de kasadministratie bijgewerkt en door wie?
    - * hoe worden bank- en girobetaalkaarten/cheques verwerkt?
    - * hoe worden vreemde valuta en koersverschillen verwerkt?
    - * is er kascontrole? Door wie, waar en wanneer? Hoe worden kasverschillen verwerkt?
    - * voldoet de belastingplichtige aan de bewaarplicht?

D.2.4.4. Kasadministratie

- Beoordeel de kasadministratie op juistheid, volledigheid, regelmaat en omvang

- Vergelijk de geboekte ontvangsten met primaire aantekeningen (kasafslagen, verkoopfacturen en dergelijke) en beoordeel deze aantekeningen op juistheid en volledigheid

- Beoordeel de geboekte ontvangsten naar:

* regelmaat (denk aan: openingstijden, werkdagen en dergelijke)

* omvang (leg een verband met de personeelsbezetting gedurende de week, en betrek seizoensinvloeden, feestdagen en dergelijke in het oordeel)

D.2.5.1. (Klad)kasboek, geldbeweging

- Vergelijk de geboekte uitgaven met onderliggende bescheiden

- Loop het (klad)kasboek kritisch door. Let hierbij op:

* de regelmaat van geboekte kosten, inkopen/privé-opnamen

* de hoogte van de booksaldi: zijn de saldi aannemelijk gezien de omvang van de kasmutaties/de aard van het bedrijf? Zijn er bankopnamen bij hoge saldi?

* veranderingen in omzetbedragen en/of saldi

* gegevens over langere perioden die met eenzelfde pen zijn ingevuld

* gegevens betreffende omzetten die met een andere pen zijn ingevuld dan de uitgaven

* potloodtellingen in het kasboek van het lopende jaar

- Beoordeel het kasboek op de aanwezigheid van negatieve saldi.

Denk hierbij aan:

* de chronologische volgorde/antidateringen van geboekte ontvangsten en uitgaven

* de juistheid en volledigheid van geboekte tellingen

* de aansluiting van kruisposten op bank- en giroafschriften

* dag/tijdstip van de stortingsbewijzen

* gefingeerde leningen, privé stortingen en dergelijke

* het regelmatig boeken van privé-opnamen

* het aanmerken van de privé-opnamen/het privé als sluitpost

- D.2.6.1. Sluitposten omzet, voorafgaande
journaalposten, etc.
- Verdeel het privé, indien dit
als sluitpost is geboekt, over de
maanden van het jaar en pas daarna
kascontrole toe
- Beoordeel omzetbijboekingen en
stel daarbij de vraag of er reke-
ning is gehouden met het normale
kassaldo.
- Neem het huidige kassaldo op,
wanneer er sprake is van een
onwaarschijnlijk hoog boeksaldo
en/of niet bewaard gebleven pri-
maire aantekeningen. Ga daarbij
als volgt te werk:
* verzoek belastingplichtige het
kasgeld voor te tellen. Kom nooit
zelf aan het geld of aan de waar-
depapieren
* leg het saldo met de datum van
opnemen vast en laat deze notitie
voor gezien en akkoord onderteke-
nen door belastingplichtige
* laat belastingplichtige,
indien nodig, het kasboek bijwer-
ken tot de datum van de kasopname
* vergelijk het getelde kasgeld
met het boeksaldo
- D.2.7.1. Toepassing chi-kwadraattoets
- Ga na of het zinvol is een chi-
kwadraattoets uit te voeren
- D.3. GOEDERENBEWEGING
- D.3.2.2. Goederenbeweging
- Ga na of het zinvol is een goe-
derenbeweging op te stellen
voor het softdrugsdeel en overige
omzet apart;
- Zo ja, stel een goederenbeweging
/theoretische omzetberekening op
voor de softdrugs, dranken,
maaltijden, rookwaren en andere
genotmiddelen
- Probeer zoveel mogelijk normen
voor de goederenbeweging/ theore-
tische omzetbeweging van de onder-
neming te krijgen; toets deze ge-
gevens aan branche- en/of teamin-
formatie
- Beoordeel de geconstateerde ver-
schillen kritisch op basis van in-
formatie van de belastingplichtige
en de branche- en/of teaminforma-
tie
- D.4. OVERIGE VERBANDSCONTROLES
- D.4.2.3. geschat aantal klanten en verbruik
van softdrugs ter plaatse
omzet in geld en omzet in goederen
kasgeldstortingen en omzet
omzet en inkopen
investerings en financiering

- logisch verband in uitgaven en verkregen diensten
electrisch en geschat benodigd verbruik
- D.6. DERDEN-ONDERZOEKEN
D.6.1.1. Belang derdenonderzoek
- D.7. BIJZONDERE BATEN
D.7.1.1. Volledigheid bijzondere baten
- D.8. TUSSENREKENINGEN
D.8.1.1. Het verloop van de tussenrekeningen:
- Ga het verloop van de tussenrekeningen na. Let hierbij op:
* afboekingen ten laste van de winst (saldi van kruisposten of tussenrekeningen)
* afboekingen naar onjuiste kostenrekeningen (denk aan de 'Oort-regelingen')
- D.14. LONEN, SOCIALE LASTEN
D.14.1.1 Aansluiting lonen en sociale lasten
- Stel vast of er overeenstemming is tussen:
* de post lonen, sociale lasten in de jaarrekening, de kolommenbalans en het grootboek
inclusief de beoordeling van de voorafgaande journaalposten.
* het netto uitbetaalde loon volgens de verzamelloonstaat en kas, bank en giro
Voor het fiscaaltechnische deel van de loonbelastingcontrole wordt verwezen we naar onderdeel I
- D.15. BEDRIJFSKOSTEN
D.15.1.1 Cijferbeoordeling
- Verricht aan de hand van de grootboekrekeningen een gerichte cijferbeoordeling, waarbij:
- de kosten worden beoordeeld in relatie tot de omzet
- de kosten van de diverse jaren/ maanden aan elkaar worden gerelateerd

D.15.1.2 Facturen

- Ga de juistheid van de kosten na aan de hand van facturen/nota's en dergelijke. Let hierbij op:

- * de juiste tenaamstelling
- * de datering
- * de omschrijving van de kosten
- * duplicaat-, proformaacturen, valse of vervalste facturen, dan wel zelf opgestelde facturen, zelf uitgeschreven inkoopbonnen
- * een juiste boeking op de juiste grootboekrekening
- * investeringen in bedrijfsmiddelen die als kosten worden aangemerkt
- * het in één keer ten laste van de winst brengen van kosten die op meerdere jaren

betrekking hebben, bijvoorbeeld voorraad drukwerk, vooruitbetaalde verzekeringspremies

- * betalingen die tot de arbeidsvergoedingen gerekend kunnen worden (bijvoorbeeld schoonmaakkosten, bezorgkosten)

D.15.1.3 Gemengde kosten

Voor beoordeling van gemengde kosten ('Oort'), zie D.16

D.15.1.4 Let op verband lidmaatschap vereniging koffieschophouders en uiterlijk vertoon, (bv voorlichtingsmateriaal, waarschuwingsposters etc.)

D.15.2.1 Vaststelling reden, vorm en omvang van vergoedingen

- Indien er vergoedingen worden gegeven of een vergoeding voor kosten wordt betaald aan een werknemer, in welke vorm of onder welke naam ook, geef dan een mschrijving van:

- * de aard van de vergoeding
- * de omvang/het bedrag van de vergoeding per periode
- * de personen aan wie vergoedingen zijn betaald
- * de reden of de oorzaak waarom of waardoor de vergoedingen worden betaald

Zie voor een beoordeling van de loonbelastingaspecten onderdeel I. Raadpleeg zonedig een LB-deskundige in het team

- D.15.2.2 Autokostenvergoeding aan de ondernemer
- Indien er een autokostenvergoeding aan de ondernemer wordt toegekend, beoordeel:
    - * de verhouding tussen de privé en de zakelijk verreden kilometers
    - * de fiscale aanvaardbaarheid van de gemaakte keuze
    - * de juiste toepassing van het autokostenforfait.

Bij IB-ondernemers blijft tenminste het bedrag van het forfait ten laste van privé; stel zonodig een globaal exploitatie-overzicht op

- D.15.2.3 Overige reis- en verblijfkosten (vergoedingen)
- Beoordeel de aanvaardbaarheid van de vergoedingen voor overige reis- en verblijfkosten
- D.15.2.4 Representatiekosten (vergoedingen)/relatiegeschenken
- Beoordeel de aanvaardbaarheid van de vergoedingen voor representatiekosten en relatiegeschenken en ga hierbij na:
    - * met welk doel ze worden betaald
    - * in welke vorm ze worden verstrekt
    - * aan welke categorie personen ze worden verstrekt
    - * of de kosten voldoende door bescheiden zijn gedekt; denk aan de gemengde kosten ('Oort')
- D.15.2.5 Zakelijkheid van de reizen
- Beoordeel de aanvaardbaarheid van de kosten van (georganiseerde) reizen. Let hierbij op:
    - * de omschrijving van de reis (folder, offerte)
    - * welke personen deelnamen aan de reis (partners, relaties, collega's, familie?)
    - * in hoeverre de reis een zakelijk karakter dan wel een privé-karakter had
    - * of de kosten op de juiste wijze zijn gesplitst in een zakelijk deel en een privé-deel

D.15.3.1 Autokosten

- Ga na of er brandstof is of wordt ingekocht, die niet geschikt is voor de in het bedrijf aanwezige of door het bedrijf gebruikte vervoermiddelen
- Beoordeel het brandstofverbruik; leg daarbij een relatie met de verreden kilometers aan de hand van garagenota's, keuringsrapporten en dergelijke).
- Beoordeel de aanvaardbaarheid van de overige autokosten zoals die voor:
  - * onderhoud
  - * verzekering
  - * belasting
  - * leasing

D.15.3.2 Aanvaardbaarheid van de huisvestingskosten

- Beoordeel de aanvaardbaarheid van de huisvestingskosten. Ga hiervoor na:
  - uit welke kostensoorten deze post is of wordt opgebouwd
  - of er investeringen als kosten zijn of worden geboekt
  - of het bedrijf is of wordt schoongehouden door eigen personeel of door een schoonmaakbedrijf
  - of de betaalde schoonmaakkosten in verhouding staan tot de schoon te houden oppervlakte en het bedrijfsgebruik
  - of de kosten voldoende door bescheiden zijn of worden gedekt; denk in dit verband aan 'Oort'
  - of er geen privé-energiekosten zakelijk zijn geboekt, onder andere door vergelijking met afleveradressen volgens nota's voor huisbrandolie, aansluitadressen volgens de afrekening van het energiebedrijf
  - of er kosten (verbouwing/onderhoud) zijn of worden gemaakt ten behoeve van de privé-woning van de ondernemer. Denk hierbij aan afleveringsadressen op nota's, verleende vergunningen, eigen waarnemingen en dergelijke

D.15.3.3 Afstemming betaalde rente met onderliggende bescheiden

- Vergelijk de rentekosten met de bank-/giro-overzichten, dan wel met de overzichten van de kredieten

- D.15.4.1 Aanvaardbaarheid steekpenningen en fooien
- Beoordeel de aanvaardbaarheid en ga hierbij na:
- met welk doel ze worden betaald
- in welke vorm ze worden verstrekt
- aan welke categorie personen ze worden verstrekt
- of deze uitgaven gebruikelijk zijn in de branche

D.15.9.1 Afschrijvingskosten (zie balans)

D.16. NIET/DEELS AFTREKBARE KOSTEN

- D.16.1.1 Gemengde kosten (Oort)
- Stel vast of de specificatie van de in aftrek beperkte kosten die in de aangifte zijn vastgesteld, aansluit bij de grootboekrekening(en) waarop de kosten van deze specificatie zijn geboekt
- Leg hierbij ook een verband tussen enerzijds de vaste/algemene kostenvergoedingen aan werknemers volgens de loonstaten (let op: dit is administratief verplicht) en anderzijds de kosten volgens de grootboekrekeningen
- Stel vast op welke andere grootboekrekeningen in aftrek te beperken kosten kunnen zijn geboekt. Let op:
* kosten kunnen zijn geboekt op kostenrekeningen, onderhanden werken of in een projectadministratie
* kosten kunnen extra-comptabel zijn verwerkt
Voor een nadere beoordeling van de gemengde kosten ('Oort'), wordt verwezen naar het werkprogramma Oort

D.17. PRIVE GEBRUIK

D.17.1.1 Privé-gebruik

- Ga na of er in voldoende mate rekening is of wordt gehouden met het privé-gebruik van:
  - gas, licht en water. Denk hierbij aan:
    - * de grootte van de woning
    - * de ligging van de woning [(half) vrijstaand]
    - * de isolatie van de woning
    - * de gezinssamenstelling
    - * de eigen ervaringen, en dergelijke
  - goederen/produkten. Denk hierbij aan:
    - * de relatie met het netto-privé
    - * de eigen ervaringen/ervaringscijfers
    - * de gehanteerde hoeveelheden en prijzen
    - * de hantering van de normen, en dergelijke
  - auto. Denk hierbij aan:
    - * een eventuele bijtelling van het privé-gebruik voor auto's met een grijs kenteken
    - * het bouwjaar/de cataloguswaarde (20% - 24% van de cataloguswaarde).
  - huurwaarde van de bedrijfswoning
  - accountantskosten. Denk hierbij aan:
    - * eventuele werkzaamheden die de accountant voor de ondernemer in privé verricht (advisering/constructies)
    - * aantal aangiften (IB/VB/schenkingsrecht) en mate van ingewikkeldheid van de aangiften
  - telefoon
- D.18. OVERIGE KOSTEN
- D.18.1.1 Overige kosten
  - Beoordeel overige kosten op juistheid, volledigheid en aanvaardbaarheid
- D.19. BIJZONDERE LASTEN
- D.19.1.1 Bijzondere lasten
  - Beoordeel bijzondere lasten op juistheid, volledigheid en aanvaardbaarheid

G	INKOMSTEN-/VERMOGENSBELASTING
G.1.	INKOMSTEN UIT ARBEID
G.1.1.1.	<p>Inkomsten die onder de loonbelasting vallen</p> <p>Indien er naast winst uit onderneming ook sprake is van inkomsten uit arbeid (loon, salaris e.d.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluit dan het loon dat in dienstbetrekking is genoten plus de inhoudingen aan op/bij de gegevens volgens de jaaropgaaf - beoordeel de relevante codes op de totaal-loon-rente-opgaaf - indien er geen jaaropgaaf is bijgesloten, sluit dan het aangegeven loon aan op/bij de gegevens op de totaal-loon-rente-opgaaf.
G.1.2.1.	<p>Privé-gebruik auto</p> <p>Beoordeel de volgende situaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ga na of de belastingplichtige over een auto beschikt van de werkgever - ga na of bij de forfaitaire bijtelling het juiste percentage is gehanteerd - stel de juistheid van de aangegeven cataloguswaarde vast, inclusief omzetbelasting; let daarbij op fabrieksmatig aangebrachte opties - als de belastingplichtige stelt dat hij minder dan 1000 km. per jaar rijdt, beoordeel dan de aanvaardbaarheid/betrouwbaarheid van de kilometeradministratie - als het forfait niet van toepassing is, bepaal dan of de werkgever het privé-gebruik auto in rekening heeft gebracht. Beoordeel het aantal privékilometers en de in rekening gebrachte kilometerprijs.
G.1.3.1.	<p>Overige inkomsten uit arbeid</p> <p>Indien er inkomsten zijn uit werkzaamheden die niet in dienstbetrekking zijn verricht, geldt het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ga na of er renseignements, bijvoorbeeld IB47 (oud IB-26), aanwezig zijn. - Beoordeel of de inkomsten tot ondernemerschap leiden.
G.1.4.1.	<p>Beroepskosten, verwervingskosten, (inclusief Oort)</p> <p>Beoordeel de geclaimde reiskosten.</p> <p>Indien van toepassing: Ga na of een openbaar vervoerverklaring aanwezig is.</p> <p>Indien beroeps- of verwervingskosten zijn opgevoerd, geldt het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stel vast of de beroepskosten, verwervingskosten voldoen aan de wettelijke vereisten (omvangs-, vergelijkingscriterium)

- ga na of belastingvrije vergoedingen op de LB-kaart zijn opgenomen (let daarbij ook op de codes).

G.1.4.2. Nedeco-regeling
Ga, indien nodig, na of de Nedeco-regeling terecht is toegepast.

G.2. WINST UIT ONDERNEMING
G.2.1.1. Ondernemerschap en rechtsvorm
Beoordeel het ondernemerschap voor de inkomstenbelasting (Raadpleeg desgewenst het werkprogramma *Starters* onder punt G.2.1.2.)
De volgende situaties kunnen zich voordoen:
Firma/maatschap
- Ga, als er sprake is van een firma/maatschap de samenstelling na.

Firma/maatschap bij overige familiërelaties

- Ga, als er sprake is van een firma/maatschap bij overige familiërelatie(s) de samenstelling na en betrek daarbij de volgende vragen:
- controleer of alle firmanten beschreven zijn
- controleer of de akte conform de werkelijkheid is opgesteld
- beoordeel de akte op haar zakelijkheid
- controleer of de winstverdeling zakelijk en conform de akte is
- stel vast of de vorming van de firma/maatschap geruisloos of ruisend is gevormd.

Man/vrouw firma

- Beoordeel, als er sprake is van een man/vrouw-firma en voorzover dat van toepassing is, of de man/vrouw-firma fiscaal akkoord is. Besteed daarbij aandacht aan de volgende vragen:
- is er een akte opgemaakt?
- is die akte ook aanwezig?
- is de akte conform de werkelijkheid opgemaakt?
- is de akte op een zakelijke leest geschoeid?
- is de partner beschreven?
- is de winstverdeling zakelijk en conform akte?
- is de partner gerechtigd tot de stille reserves van de onderneming?

G.2.2.1. Aansluiting winst uit jaarstukken met aangifte
- Stel de aansluiting vast tussen de winst volgens de jaarrekening en de winst volgens de aangifte.

- Oort
- Ga de fiscaal-technische beperkingen inzake 'Oort' na
  - Raadpleeg desgewenst het werkprogramma Oort (map D.16.)
- G.2.3.1. Privé-gebruik auto door de ondernemer
- Beoordeel de volgende situaties:
- ga na of er sprake is van privé-gebruik auto door de ondernemer
  - ga na of het forfait terecht en zo ja, correct is toegepast ten aanzien van het percentage en de aangegeven cataloguswaarde inclusief de omzetbelasting; let daarbij op fabrieksmatig aangebrachte opties
  - ga na of de ondernemer het privé-gebruik in rekening heeft gebracht /laten brengen
  - ga na of de ondernemer bij gebruik van een privé-auto het juiste bedrag ten laste van de onderneming heeft gebracht/laten brengen.
  - beoordeel, als de ondernemer stelt dat hij minder dan 1000 km. per jaar rijdt, of de kilometeradministratie betrouwbaar en aanvaardbaar is/is geweest.
- G.2.4.1. Staking
- Ga na of er sprake is van staking van een (gedeelte van een) onderneming.
- Beoordeel de stakingswinst:
    - Stel vast dat bij overbrenging naar privé economische waarden zijn gehanteerd.
    - Beoordeel de stakingsvrijstelling of de doorschuiffaciliteiten (artikel 15, 17, 18 Wet IB).
    - Stel vast dat bij gebruikmaking van de doorschuiffaciliteiten een verzoek is ingediend.
- G.3. PERIODIEKE UITKERINGEN
- G.3.1.1. Belastbaarheid van periodieke uitkeringen
- Beoordeel of er sprake is van:
- belaste studietoelagen
  - termijnen van lijfrenten
  - stamrechtuitkeringen
  - uitkeringen in verband met invaliditeit
  - alimentatie-uitkeringen
  - etcetera.
- Denk hierbij aan de saldomethode (artikel 25 lid 1 letter g Wet IB).
- Ga na of de waarde in het economisch verkeer die het recht op de periodieke uitkering vertegenwoordigt, is of moet worden aangegeven voor de vermogensbelasting.
- G.3.2.1. Periodieke bijdragen van de overheid voor de eigen woning(en)

Beoordeel de ontvangen rijksbijdrage(n) voor premiekoopwoningen en soortgelijke regelingen op belastbaarheid.

* Let op de verdeling op grond van artikel 5 lid 2 Wet IB.

G.4. INKOMSTEN UIT VERMOGEN

G.4.1.1. Inkomsten uit eigen woning

Beoordeel:

- de aangegeven waarde van de woning(en) in onverhuurde staat
- het aangegeven huurwaardeforfait.

G.4.1.2. Waarde van de tweede woning, andere woning(en)

Ga na of de belastingplichtige bij het bepalen van het huurwaardeforfait is uitgegaan van de waarde van de woning in vrije staat.

G.4.2.1. Rente van schulden en kosten van

geldleningen en hypotheekkosten
Ga na of de in aftrek gebrachte bedragen juist bepaald zijn.

Let hierbij op:

- * de opgave van de financier(s)
- * de inhoud (voorwaarden), duur en partijen van en bij de leningsovereenkomst
- * dubieuze (buitenlandse) leningen
- * de onderliggende bescheiden (leg ook een relatie met voorgaande jaren)

Beoordeel of de andere aftrekbare kosten van de woning juist zijn bepaald.

* Indien het vooruitbetaalde rente betreft, is de afsluitprovisie slechts beperkt aftrekbaar.

G.4.3.1. Inkomsten overige onroerende zaken en verhuur eigen woning

Ga de aangegeven (huur)opbrengst(en), pachten etc. na op volledigheid, aan de hand van:

- de huurovereenkomst
- de regelmaat van de ontvangsten
- het verband met de aangifte vermogensbelasting.

Indien sprake is van verhuurd onroerend goed in de privésfeer, beoordeel dan of de betaalde hypotheekrente en de kosten tot het juiste bedrag zijn afgetrokken. Let hierbij op:

- de huurovereenkomst
- (in voorkomende gevallen) de zakelijkheid van de verhuur aan de onderneming en de vermogens-etikettering.

Kosten en afschrijvingen

Ga hierbij na of er sprake is van:

- onderhoud of verbetering (zie onderliggende bescheiden)
- verschuiving van privékosten naar aftrekbare kosten.

- G.4.4.1. Ga na of de afschrijving tot een juist bedrag berekend is.
 G.4.4.1. Inkomsten roerende zaken en onderverhuur
 - Beoordeel de aangegeven opbrengst(en) uit roerende zaken op volledigheid.
 - Ga de inkomsten uit onderverhuur na op volledigheid, aan de hand van:
 * de relatie tot de bewoners volgens BvR
 * de (onder)huurovereenkomst.
 - Beoordeel de aanspraak op de vrijstelling voor kamerverhuur.
 G.4.5.1. Inkomsten uit effecten
 Beoordeel of de effecten, gezien hun aard tot het privé- of ondernemingsvermogen behoren.
 Controleer de opbrengsten van effecten en de verrekenende dividendbelasting aan de hand van onderliggende bescheiden en renseignementen.
 G.4.6.1. Rente-inkomsten
 Controleer de rente-opbrengsten aan de hand van de onderliggende bescheiden en renseignementen.
 Let hierbij op:
 - de volledigheid, de tenaamstelling en de saldi van het aantal vermelde bank- en girorekeningen.
 - de opgegeven en daadwerkelijk uitgekeerde rente van kinderen tot 18 jaar
 - de opgegeven en daadwerkelijk uitgekeerde rente begrepen in kapitaalsuitkeringen uit levensverzekering
 - de eventuele overheveling van vermogen (o.a. in verband met schenkings- en successierecht).
 - de rente/dividend begrepen in onverdeelde boedels
 G.5. WINST UIT AANMERKELIJK BELANG
 G.5.1.1. Aanmerkelijk belang
 - Ga na of er sprake is van aanmerkelijk belang.
 - Let op de uitzonderingsbepalingen van artikel 39 Wet IB.
 - Stel vast of zich wijzigingen met betrekking tot het aanmerkelijk belang hebben voorgedaan.

Bij uitbreiding van het aandelenpakket:

- ga na of daarom een aandelenwaardering nodig is

Bij vervreemding van aandelen:

- beoordeel de aangegeven aanmerkelijk-belangwinst/-verlies aan de hand van de verkrijgings- en overdrachtsprijs.

- let op overdracht van aandelen bij familierelaties (overdracht tegen waarde in het economisch verkeer)
- ga na of er sprake is van een gefaciliteerde aandelenfusie
- ga na of er sprake is van een aflopend aanmerkelijk belang.

Bij gelijkblijvend pakket:

- ga na of er bij derden een aflopend aanmerkelijk belang ontstaat door emissie van aandelen. Indien dat inderdaad het geval is, ga dan na of deze emissie als zakelijk is te kenmerken.

- G.6. AFTREKPOSTEN EN VRIJSTELLINGEN
- G.6.1.1. Vermogensaftrek
Beoordeel de vermogensaftrek: elimineer fiscale reserves, landbouwgronden, vermogen vaste inrichting, overtollige liquide middelen.
- G.6.1.2. Fiscale oudedagsreserve
Beoordeel de dotatie aan en de juiste verwerking van de oudedagsreserve (FOR).
Beoordeel of de FOR (gedeeltelijk) dient vrij te vallen (belast), bijvoorbeeld bij staking, overtreffing van het kapitaal, beëindiging van de binnenlandse belastingplicht.
Als er nog twee achtereenvolgende jaren te regelen zijn, dient de toevoeging en de stand zelf bepaald te worden, dan wel de aangegeven bedragen getoetst te worden.
- G.6.1.3. Zelfstandigenaftrek
Beoordeel de zelfstandigenaftrek. Denk hierbij aan:
- het feitelijk drijven van de onderneming (Zie voor de beoordeling van het ondernemerschap desgewenst het werkprogramma Starters onder punt G.02.)
  - het leeftijdscriterium
  - het uren criterium (vraag om een specificatie)
  - de afstemming van de gewerkte uren met de administratie
  - de relatie met de overige werkzaamheden.
  - de hoogte van de winst.
- Beoordeel de eventueel geclaimde verhoogde zelfstandigenaftrek in verband met spur- en ontwikkelingswerk.
- G.6.1.4. Startersaftrek
- Beoordeel of de belastingplichtige terecht - en zo ja, correct - de startersaftrek claimt.
- G.6.1.5. Meewerkbeloning of meewerkaftrek
Beoordeel de juistheid van de meewerkbeloning of meewerkaftrek.

Als een gedeelte van de winst aan de echtgeno(o)t(e) wordt toegerekend, ga dan na waaruit de werkzaamheden van de partner bestaan en hoeveel tijd er op jaarbasis aan die werkzaamheden wordt besteed.

Ga ingeval van reële arbeidsbeloning na of er vooraf een schriftelijke overeenkomst is opgemaakt.

- Beoordeel de hoogte in relatie tot de werkzaamheden (let op verschuiving)
- Beoordeel het gehanteerde toetsbedrag
- Stel vast dat de partner is beschreven.

G.6.1.6. Landbouwvrijstelling

Beoordeel de juistheid van de geclaimde landbouwvrijstelling en zo ja, of deze correct is toegepast.

G.6.2.1. Overige persoonlijke verplichtingen

Ga na of de persoonlijke verplichtingen door betalingsbewijzen of andere schriftelijke bewijsstukken worden gedekt.

Lijfrente-aftrek

- Beoordeel de juistheid van de lijfrente-aftrek aan de hand van polissen e.d.

- * Er moet sprake zijn van een binnenlandse verzekeringsmaatschappij

- * Let op de voorwaarden van artikel 45 lid 1g.

- Vergelijk de betaalde premie met het bedrag op het betalingsbewijs
- Stel de hoogte van de aftrek vast

- * Let daarbij op termijnbetalingen ex artikel 45b.

Arbeidsongeschiktheidsverzekeringspremies

- Beoordeel de juistheid van de in aftrek gebrachte AOV-premie aan de hand van polissen e.d.

- Vergelijk de betaalde premie met het bedrag op het betalingsbewijs
- Let erop dat er een recht bestaat op een periodieke uitkering en niet op een uitkering ineens.

Rente van schulden

- Beoordeel de bestaanbaarheid aan de hand van de leningsovereenkomst

- Vergelijk rentebedragen met de bedragen op de betalingsbewijzen, waarbij geldt, dat vooruitbetaalde rente slechts binnen de gestelde grens aftrekbaar is

- Renseigneur rentebetalingen aan andere dan financiële instellingen

- Let op dubieuze (buitenlandse) leningen.

Periodieke uitkeringen (waaronder alimentatie)

- Leg verband tussen het echtscheidingsconvenant/gerechtelijk vonnis en de uitkeringen
  - Ga na of de uitkeringen door betalingsbewijzen worden gedekt
  - Ga na of er sprake is van een in rechte afdwingbare uitkering, waarbij geldt, dat betalingen in verband met de verdeling van de gemeenschap geen persoonlijke verplichting zijn
  - Renseigneur de uitkeringen die als persoonlijke verplichtingen zijn geaccepteerd.
- G.6.3.1. Rente- en dividendvrijstelling
Beoordeel de geclaimde vrijstellingen
Ga na of de betaalde rente, voorzover die geen hypotheekrente betreft, is verrekend met de ontvangen rente.
- G.6.4.1. Giften
Beoordeel of de uitgaaf als gift kan worden aangemerkt. Daarbij geldt:
- beoordeel de begunstigde instellingen: zijn de begunstigde instellingen ook als charitatieve instellingen te beschouwen
  - ga na of de giften door betalingsbewijzen worden gedekt
  - ga na of er sprake is van vrijgevigheid.
- Als de gift is verstrekt in de vorm van een lijfrente, ga dan na of er sprake is van een (vereiste) notariële akte.
- Bepaal de drempel en de maximum aftrek.
- G.6.5.1. Buitengewone lasten
Kosten van levensonderhoud
- Beoordeel of de uitgaven voor aftrek in aanmerking komen. Zie voor verwanten in het buitenland de resolutie van de staatssecretaris van 11 juli 1977, gewijzigd op 30 maart 1982, BNB 82/125.
  - Stel vast dat voor kinderen onder de 27 jaar het forfait juist is toegepast (geen studiefinanciering, geen kinderbijslag).
- Kosten ter zake van ziekte, invaliditeit, bevalling, adoptie en overlijden
- Beoordeel of de uitgaven in aanmerking komen voor aftrek
  - Ga na of de buitengewone lasten die in aftrek worden gebracht, worden gedekt door betalingsbewijzen (let hierbij op de tenaamstelling)

- Ga na of de lasten worden vergoed door een verzekeringsmaatschappij (polisvoorwaarden), dan wel of er een recht bestaat op vergoedingen en voorzieningen ingevolge de sociale verzekeringswetten of een pensioenfonds, etc.
- Bepaal het drempelbedrag en de maximumaftrek.

Kosten ter zake van opleiding of studie

- Beoordeel de kosten die zijn gemaakt voor het volgen van een opleiding of studie voor een beroep
- Beoordeel de aftrekbaarheid van die kosten.

G.7. TE VERREKENEN VERLIEZEN

G.7.1.1. Verliesverrekening tot en met 31 december 1994

Beoordeel of de verliezen zijn aan te merken als aanloopverlies.

- Ga na of er sprake is van samenloop van normale en aanloopverliezen
(normale verliezen dienen eerst verrekend te worden)

- Leg de stand van zaken en het verloop van de onverrekenende verliezen vast in het standaardcontroledossier

- Ga na of de aangegeven winsten acceptabel zijn als er sprake is of kan zijn van verliesverdamping

G.7.1.2. Verliesverrekening met ingang van 1 januari 1995

- Beoordeel de verliesverrekening met ingang van 1 januari 1995 en houd daarbij rekening met de onbeperkt voorwaartse verliescompensatie

- Ga na of de aangegeven winsten acceptabel zijn als er sprake is of kan zijn van verliesverdamping van oudere jaren (waarin nog de beperkte verliescompensatie gold)

- Leg de stand van zaken en het verloop van de nog te verrekenen verliezen vast in het standaardcontroledossier

G.8. INVESTERINGSREGELINGEN

G.8.1.1. Investeringsregelingen

- Sluit de investeringen volgens de investeringsstaat aan op/bij de administratie (grootboek/afschrijvingsstaten)

- Neem de investeringsstaat kritisch door
- Beoordeel het percentage bij de geclaimde investeringsaftrek.

Let hierbij op:

- * uitgesloten bedrijfsmiddelen, uitgesloten verplichtingen
- * het bedrijfsmiddel/de geactiveerde onkosten

- * de juridische dan wel economische eigendom
  - * de bestemming/het gebruik van het bedrijfsmiddel
  - * de aanwezigheid van het bedrijfsmiddel
  - * een eventuele splitsing van ondergrond/opstal
  - * de vraag of het bedrijfsmiddel past bij de aard van de activiteiten
  - * de datum/data investeringen (opdrachtbevestiging, inkoopfactuur)
  - * het/de investeringsbedrag(en) (denk aan kortingen bij inruil)
  - * de vraag of de ondernemer rekening heeft gehouden met eventueel ontvangen subsidie.
- G.8.2.1. Desinvesteringen
- Sluit de desinvesteringen volgens de desinvesteringsstaat aan op/bij de administratie (grootboek/afschrijvingsstaten)
  - Pas detailcontrole toe aan de hand van originele bescheiden. Let hierbij op:
    - * de datum/data van desinvestering(en) en de desinvesteringstermijn
    - * de hoogte van de overdrachtprijs
    - * de vraag of het juiste desinvesteringspercentage is toegepast
    - * de vraag of er sprake is van een desinvesteringsbetaling of desinvesteringsbijtelling.
- G.9. DUBBELE BELASTING
- G.9.1.1. Aftrek in verband met dubbele belasting
- Beoordeel de geclaimde aftrek in verband met dubbele belasting
  - Beoordeel de hoogte van de vermindering (evenredigheidsmethode).
- G.10. TARIEFGROEP INKOMSTENBELASTING/
PREMIE VOLKSVERZEKERING
- G.10.1.1. Tariefgroepindeling
- Bepaal de juiste tariefgroepindeling.
- G.11. BIJZONDERE SITUATIES EN TE
VERREKENEN VOORHEFFINGEN
- G.11.1.1. Bijzonder tarief
- Beoordeel de bijzondere tarieven.
- G.14. VERMOGENSBELASTING
- G.14.1.1. Vermogen
- Ga na of de IB-ondernemer voor een aangiftebiljet voor de vermogensbelasting in aanmerking komt.
  - Ga het eigendomsrecht en de aangegeven waarde van bezittingen en schulden na. Denk hierbij aan:
    - * de ondernemingsvrijstelling

* stille reserves in het bedrijfsonroerend-goed/zaken, machines, inventaris, de belastinglatentie, e.d. Besteed hierbij aandacht aan de overeenstemming met het (de) taxatierapport(en) onroerend goed, opgemaakt door R&S en (eventueel) door andere deskundigen.

- Let op overheveling van vermogen naar kinderen (renseignering voor schenkings-, successierecht).

G.15. AANDELENWAARDERING

G.15.1.1 Beoordeling van de waarde van aanmerkelijk-belangaandelen. Ga na of er sprake is van stille reserves in onroerend goed/zaken, machines, inventaris, deelnemingen e.d. Houd hierbij rekening met de vorming van een belastinglatentie.

Beoordeel de gehanteerde grondslagen:

- (zichtbare) intrinsieke waarde
- rentabiliteitswaarde
- rendementswaarde.

Denk met betrekking tot de rentabiliteitswaarde aan de volgende zaken:

- bepaling genormaliseerd resultaat
- gehanteerde rentepercentage
- eliminatie van activa die niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar zijn, zoals beleggingen in effecten, verhuur onroerend goed e.d.

Beoordeel (eventueel) de combinatie van de waarden en de weging hiervan.

I	LOONBELASTING
I.1.	AANSLUITINGEN
I.1.1.	Afdrachtverschillen
	- Stel vast of er overeenstemming bestaat tussen de bedragen die zijn vermeld op de aangiften en de bedragen die zijn vermeld op de verzamelloonstaat
	- Stel vast of de inhoudingen die in de administratie zijn verantwoord, gelijk zijn aan de bedragen van de verzamelloonstaat
	- Stel vast of de balanspost Loonbelasting/Premies Volksverzekeringen of Loonheffing juist is opgenomen.
I.1.2.1.	Loonverantwoording administratie
	- Stel vast of de loonsom die in de administratie is verantwoord gelijk is aan het loon van de verzamelloonstaat; denk eraan berekeningen op bijlagen te vermelden en/of de aansluitingsberekening van de adviseur bij te voegen.
I.2.	ADMINISTRATIEVE VERPLICHTINGEN
I.2.1.1.	Administratieve verplichtingen
	- Stel vast of de loonbelastingverklaringen aanwezig zijn en volledig zijn ingevuld, dat de sofi-nummers bekend zijn en dat afschriften van de aangewezen identiteitsbewijzen aanwezig zijn
	- Stel vast of de tariefgroepen op de loonstaten overeenstemmen met de loonbelastingverklaringen
	- Stel vast of de loonstaten behoorlijk zijn bijgehouden (ook gedurende het lopende jaar) en of ze in overeenstemming zijn met de wettelijke vereisten
	- Stel vast of de tellingen op de loonstaten juist zijn
	- Stel vast of de jaartotalen van de loonstaten juist en volledig zijn doorgegeven aan de Centrale Belastingadministratie te Apeldoorn
	- Stel vast of de belastingplichtige aan zijn overige administratieve verplichtingen voldoet/heeft voldaan; denk hierbij onder meer aan het vastleggen van onkostenvergoedingen, loon in natura en dergelijke.
I.3.	INHOUDINGEN OP HET LOON
I.3.1.1.	Tabeltoepassing
	- Ga na welke tabellen zijn of worden toegepast

- Ga na over welke loontijdvakken het loon is of wordt uitbetaald
- Ga na of de inhoudingen volgens de tijdvaktabel juist zijn of worden berekend
- Ga na of de inhoudingen volgens de tabel bijzondere beloningen juist zijn of worden berekend
- Ga na of de hieronder vermelde bepalingen, tabellen juist zijn of worden toegepast.

Denk hierbij aan:

- * de voordeelregel
- * de samenvoegingsbepalingen
- * de herrekening van lonen in wisselende tijdvakken
- * de 35%-regeling
- * de beschikkingen ex art. 30 Wet LB; denk aan een juiste verwerking op de jaaropgave
- * de regeling ex art. 38.2 AWR
- * de verklaringen ex art. 27.3 Wet LB
- * de overdracht van de basisaftrek
- * de vakantiebon-tabel
- * de tabellen voor bepaalde fictieve dienstbetrekkingen.

I.4. LOON

I.4.1.1. Privé-gebruik personenauto's werkgever

- Ga na of er aan werknemers personenauto's of andere vervoermiddelen ter beschikking worden gesteld
- Ga na of de ondernemer dit aan de Belastingdienst heeft opgegeven
- Ga na of de werknemer voor dit privé-gebruik een vergoeding betaalt
- Ga na of er sprake is van een voordeel voor de werknemer, wanneer het personeel (gebruikte) vervoermiddelen van de onderneming heeft overgenomen.

I.4.2.1. Diverse beloningen

- Ga na of een of meer werknemers een van de hieronder genoemde beloningen of voordelen genieten:
  - * vrij of zeer voordelig wonen
  - * vrij gebruik van water en energie
  - * gratis of zeer voordelige kost en inwoning
  - * gratis of zeer voordelige maaltijden
  - * gratis of zeer voordelige dranken en andere consumpties
  - * gebruik van telefoon op kosten van de werkgever
  - * gratis - of verwerving tegen zeer voordelige condities - van goederen uit of van de onderneming
  - * gratis of voordelige vakantiereizen
  - * vrij reizen
  - * aandelenopties
  - * overige emolumenten.

- Stel vast of deze voordelen op de juiste wijze tot het loon worden gerekend.

I.4.3.1. Fictieve dienstbetrekkingen

- Ga na of er arbeidsverhoudingen bestaan, die kunnen worden aangemerkt als fictieve dienstbetrekkingen, zoals:
  - * aanneming van werk en/of hulpen
  - * agenten en sub-agenten
  - * sociale werkvoorziening
  - * leerlingen/stagiair(e)s
  - * meewerkende kinderen
  - * commissarissen
  - * bestuurders van een coöperatieve vereniging
  - * thuiswerkers en/of hulpen
  - * bestuurders van coöperaties
  - * beroepssporters.

I.4.4.1. Artiesten

- Ga na of de inhoudingsplichtige artiesten heeft laten optreden. Let er hierbij op of:
  - van deze optredens een inhoudingsplichtigen- of zelfstandigheidsverklaring aanwezig is
  - bij afwezigheid hiervan loonverdelingsverklaringen aanwezig zijn
  - deze volledig zijn ingevuld; de namen en andere gegevens van deze artiesten moeten vermeld zijn ook als zij geen loon uitbetaald hebben gekregen.
  - Beoordeel of de loonheffing op de juiste wijze en voor de juiste bedragen is berekend.

I.5. AANSPRAKEN / UITKERINGEN

I.5.1.1. Pensioenregeling

- Ga na of de werknemers pensioenrechten krijgen of kregen toegekend.

Stel vast om welke vorm het gaat, zoals:

- a) bedrijfspensioenfonds
- b) collectieve bedrijfsregeling
- c) individuele regeling.

Ingeval van a) noteer de naam van het bedrijfspensioenfonds.

Ingeval van b) en c) bij de eerste beoordeling en/of bij wijziging van het pensioenreglement dient een afschrift van de pensioenbrief te worden bijgevoegd.

- Ga na of de regeling aan de wettelijke vereisten voldoet. Ingeval van een digra denken aan de VpB-consequenties.

I.5.1.1.1. VUT-regeling

- Ga na of voor de werknemers een VUT-regeling geldt.

- Zo ja, ga na of de regeling aan de wettelijke vereisten voldoet. Voeg het reglement bij of vermeld de belangrijkste bepalingen bij de eerste beoordeling of wijziging.

I.5.3.1. Werknemersverzekeringen

- Stel vast of de aanspraak ZFW tot het juiste bedrag in aanmerking is genomen

- Stel vast of de premies WW/ZW/WAO juist zijn berekend en verwerkt

- Stel vast of de inhoudingsplichtige eigen risicodragers voor de ZW is

- Stel vast of de werkgever het werknemersdeel van een of meer premies ZW/WW/WAO voor eigen rekening neemt; zo ja, (1) welke en (2) is dit op het premieloonbijgeteld?

- Stel vast of er voor werknemers aanspraken op verzekeringen zijn, die naar aard en strekking overeenkomen met de ZW/WW/WAO. Zo ja, omschrijf deze regeling en geef aan op welke wijze de premie is verwerkt.

I.5.4.1. Ziektekostenregeling

- Ga na of de werknemers die niet vallen onder de werking van de ziekenfondswet aanspraak kunnen doen gelden op uitkeringen/verstrekkingen

ingevolge een (collectieve) ziektekostenregeling

- Stel vast of de aanspraak tot het juiste bedrag tot het loon is of wordt gerekend.

- I.5.5.1. Spaarregelingen
- Ga na of de werkgever een spaarregeling voor zijn personeel heeft getroffen.
  - Leg vast of dit een:
    - * premiespaarregeling
    - * spaarloonregeling
    - * winstdelingsspaarregeling of een
      - * aandelenoptieregeling is.
  - Ga na of de regeling voldoet aan de Wet LB en het 'Besluit bedrijfsspaarregelingen' (t/m 1993) of de 'Uitvoeringsregeling werknemersspaarregelingen en winstdelingsregelingen' (m.i.v. 1994)
  - Voeg bij eerste beoordeling of wijziging de regeling bij
  - Stel vast - dit geldt t/m 1993 - of er 15% LB is ingehouden.
- I.5.6.1. Vakantiebonnen/rechtenbeheersysteem
- Ga na of de werkgever het systeem van vakantiebonnen terecht en, zo ja, juist toepast, dan wel heeft toegepast
  - Ga na of de juiste waarde tot het loon is of wordt gerekend.
- I.5.7.1. Overige regelingen
- Ga na of er aan werknemers die (voortijdig) hun dienstbetrekking beëindigen of beëindigd hebben, afkoopsommen of schadeloosstellingen zijn of worden toegekend. Let hierbij op:
- * het tijdstip van de belastbaarheid;
  - * onbelaste uitbetaling van een deel van de schadeloosstelling (zo ja, dan stukken bijvoegen).
- I.5.9.1. Overige aanspraken
- Ga na of er nog andere aanspraken zijn of worden verleend en beoordeel of deze fiscaaltechnisch juist zijn of worden verwerkt.
- I.6. VRIJGESTELDE UITKERINGEN EN VERSTREKKINGEN
- I.6.1.1. Uitkeringen en verstrekkingen
- Stel vast welke uitkeringen en verstrekkingen de werknemers vrij van heffing ontvangen of ontvangen hebben; te denken is aan:
    - * geschenken of uitkeringen ter gelegenheid van feestdagen, een jubileum, een ontslag, een huwelijk, een (ouderschaps- of studie)verlof, een sterfgeval, en dergelijke
    - * consumpties of ander loon in natura

- * fondsen aan de dienstbetrekking verbonden
- * ziektekosten of kosten voor recuperatie
- * overige.
- Stel vast of de vrijgestelde bedragen aan de wettelijke voorschriften voldoen.

I.7. KOSTENVERGOEDINGEN

I.7.1.1. Kostenvergoedingen

- Stel vast of er al dan niet kostenvergoedingen worden verstrekt
- Beoordeel of de vergoedingen voldoen aan de voorschriften voor de (on)belastbaarheid.

I.7.2.1. Reis- en verblijfkosten

Reiskosten woning-werk

- Ga na of deze via een vaste vergoeding of via declaraties zijn of worden verstrekt
- Ga na of er bij gebruik van openbaar vervoer een administratie is of wordt bijgehouden van de plaatsbewijzen en of deze plaatsbewijzen er ook echt zijn
- Ga na of er rekening is of wordt gehouden met de maximaal vrijgestelde bedragen
- Ga na of er een carpool-regeling is en of deze schriftelijk is vastgelegd
- Beoordeel of aan alle voorwaarden is voldaan en leg dit vast.

Reiskosten dienstreizen

- Ga na of deze via een vaste vergoeding of via declaraties zijn of worden verstrekt
- Ga na of hier ook reiskosten woning-werk toe horen; denk aan het 'twintigdagen-criterium'
- Ga na of er rekening is of wordt gehouden met de maximaal vrijgestelde bedragen
- Ga na of de vereiste kilometeradministratie aanwezig is
- Beoordeel of de vergoeding fiscaal acceptabel is en of het belaste deel op de juiste wijze tot het loon is of wordt gerekend.

Verblijfkosten

- Ga na of deze via een vaste vergoeding of via declaraties zijn of worden verstrekt
- Ga na of hierbij rekening is of wordt gehouden met de privé-besparing

- Beoordeel of de vergoedingen fiscaal acceptabel zijn en of het belaste deel op de juiste wijze tot het loon is of wordt gerekend.
- I.7.3.1. Representatiekosten
  - Ga na of deze via een vaste vergoeding of via declaraties zijn of worden verstrekt
  - Beoordeel of de vergoedingen fiscaal acceptabel zijn en of het belaste deel op de juiste wijze tot het loon is of wordt gerekend.
- I.7.4.1. Telefoonkosten
  - Ga na of deze via een vaste vergoeding of via declaraties zijn of worden verstrekt
  - Ga na of rekening is of wordt gehouden met het privé-deel van de werknemer
  - Beoordeel of de vergoedingen fiscaal acceptabel zijn en of het belaste deel op de juiste wijze tot het loon is gerekend.
- I.7.4.2. Verhuiskosten
  - Beoordeel, indien daarvan sprake is, of de verhuizing noodzakelijk was voor de dienstbetrekking
  - Ga na wat de afstand woning-werk was en wat de afstand nu is
  - Beoordeel of de vergoeding fiscaal acceptabel is en of het belaste deel op de juiste wijze tot het loon is of wordt gerekend.
- I.7.4.3. Studiekosten
  - Beoordeel of de studiekosten terecht wel of niet tot het loon zijn gerekend.
- I.7.4.4. Overige vergoedingen
  - Ga na of er nog andere kosten zijn of worden vergoed; denk hierbij bijvoorbeeld aan c.a.o.-vergoedingen, vergoedingen voor maaltijden, werkkleding, gereedschap, contributie vakbond en personeelsverenigingen, geldboeten, kinderopvang, huisvesting buiten de woonplaats en dergelijke
  - Ga na of deze via een vaste vergoeding of via declaraties zijn of worden verstrekt
  - Ga na of hierbij rekening is gehouden met de privé-besparing
  - Beoordeel of de vergoedingen fiscaal acceptabel zijn - denk aan de 'Oort-regelingen' - en of het belaste deel op de juiste wijze tot het loon is of wordt gerekend.

- Ga na of en zo ja welke van de volgende kosten zijn of worden vergoed voor:
  - * studiereizen, congressen, symposia, en dergelijke
  - * tekstverwerkers, computers
  - * muziekinstrumenten, geluidsapparatuur
  - * consumpties en andere verteringen
  - * reizen in verband met periodiek gezinsbezoek
  - * kost en inwoning
  - * bedrijfsbeschermingscursussen zoals EHBO-cursussen
  - * schade/verlies aan of van persoonlijke goederen
  - * overige, hier niet eerder genoemde zaken en gelegenheden.

I.8. LOON BUITEN DE LOONADMINISTRATIE

- I.8.1.1. Loon buiten de loonadministratie
- Ga na of er sprake is van loon dat buiten de loonadministratie wordt gehouden
  - Ga na of er bedragen zijn of worden betaald aan werkkrachten van wie de arbeidsverhouding mogelijk als dienstbetrekking moet of kan worden aangemerkt. Denk hierbij aan:
    - * losse hulpen
    - * schoonmaakpersoneel
    - * overigen
    - * fictieve dienstbetrekking.
  - Beoordeel de reden of oorzaak van het feit dat de inhoudingsplichtige het loon niet in de loonheffing heeft betrokken
  - Beoordeel op grond van welke feiten en omstandigheden het bestaan van een dienstbetrekking moet of kan worden aangenomen
  - Stel de hoogte van het niet belaste loon vast.
- I.8.2.1. Vastlegging loon buiten de loonadministratie
- Ga na of de inhoudingsplichtige in het IB47-bestand (voorheen het IB26-bestand) is opgenomen, indien de vergoeding niet tot het loon behoort.

I.9. PERSONEELSREGELINGEN

- I.9.1.1. Vastlegging personeelsregelingen
- Deponeer een afschrift van alle regelingen die voor de inhoudingsplichtige van toepassing zijn, in map I onder nummer 9.

J	INVORDERING
J.1.	Bepalen liquiditeitspositie
J.1.1.	- wat is de aanleiding geweest tot het liquiditeitsprobleem?
J.1.2.	- hoe hoog is de schuld:
J.1.2.1.	- aan de bedrijfsvereniging?
J.1.2.2.	- de fiscale schuld?
J.1.2.3.	- het saldo van de compensabele verliezen?
J.1.2.4.	- het saldo -eventueel- nog te ontvangen WIR-premie?
J.1.2.5.	- de te verwachten kwijscheldingswinst?
J.1.3.	- Wat is het huidige crediteuren-saldo?
J.1.3.1.	Zijn/worden bepaalde crediteuren bij voorrang voldaan?
J.1.3.2.	Welke crediteuren zijn dit, tot welke bedragen en wanneer?
J.2.	Organisatie-aspecten
J.2.1.	Welke (rechts)personen zijn er gelieerd aan de te saneren onderneming?
J.2.2.	Welke delen hiervan zijn winstgevend?
J.2.3.	Zijn de verliesdelen mede bepalend voor het ontstaan van de saneren schuld?
J.2.4.	Hoeveel personeelsleden staan er momenteel op de loonlijst?
J.2.5.	Wie verzorgt extern de administratie over de te saneren periode?
J.2.6.	Is er extern toezicht op de leiding van de onderneming? Zo ja, waaruit bestaat dit toezicht?
J.3.	Inventarisatie van bezittingen Indien van toepassing behandelen:
J.3.1.	Zakelijk en privé
J.3.1.1.	- (spaar)bank/girorekeningen (nummers, actuele saldi, meest gebruikte rekening)
J.3.1.2.	- kassaldo, huidige saldo
J.3.1.3.	- effectenportefeuille met specificatie van de actuele waarde
J.3.1.4.	- spaar- en pandbrieven, nr. enz.
J.3.1.5.	- onroerend goed a. adressen b. waarde gebruikt c. waarde vrije verkoop of d. taxatiewaarde, en/of - wie is de huurder (gecedeerde huursommen?)
J.3.1.6.	- verzekeringspolissen (waarden)
J.3.2.	Zakelijk
J.3.2.1.	- vaste activa

- omschrijving inventaris, boekwaarde en schatting actuele executiewaarde.
is er sprake van economische eigendom?
- J.3.2.2. - voorraden
waarde goederen in bewerking
waarde gereede producten
- J.3.2.3. - debiteuren
nominale waarde (lijst bijv.)
- J.3.2.4. - overige vorderingen
leningen u/g
rekening courant digra:
a. n.a.w.-gegevens;
b. bedrag van de vordering;
c. bedrag rente, aflossing etc.
- J.3.3. Privé
- J.3.3.1. - kluis/safeloket, nr. en inhoud
- J.3.3.2. - caravan, staanplaats, beschr.
- J.3.3.3. - boot/jacht, ligplaats
- J.3.3.4. - auto, merk, jaar, kenteken, enz.
- J.3.3.5. - sierraden, goud, zilver etc.
- J.3.3.6. waarde
- J.3.3.7. - antiek, kunstvoorwerpen
waarde
- J.3.3.8. - levensverzekeringsspolis
polisnr., mij., verzekerd bedrag
- J.4. Financiële bezittingen
- J.4.1. - onroerend goed
hypotheek?
a. soort
b. nummers
c. schuldrestant
d. hoe met aflossingsverpl.
e. hyp. 13 aangevraagd?
- J.4.2. - vaste activa
- J.4.2.1. - derdenrechten op (deel) van de inventaris? Hoe, wat.
- J.4.3. - vlottende activa
- J.4.3.1. - zijn er derden die rechten kunnen doen gelden op (delen) van de voorraad? Wie enz.
- J.4.4. - leningen (andere)
- J.4.4.1. - hebben derden leningen verstrekt
- J.4.4.2. - wie, wat, oorspronkelijke schuldvoorwaarden, vorm, schuldrest, enz.
- J.4.4.3. - Contract toevoegen
- J.5. Cessie
- J.5.1. - Cessie toekomstige vorderingen
- J.5.1.1. - zijn er toekomstige vorderingen gecedeerd?
- J.5.1.2. - Zo ja, aan wie, wanneer, stamakte, zekerheidsstelling enz.
- J.5.2. - Incidentele cessies
- J.5.2.1. - zijn er overige vorderingen gecedeerd?
- J.5.2.2. - zo ja, wie is cessionaris?
- J.5.2.3. - wanneer vond cessie plaats?
- J.5.2.4. - voorwaarden?

- J.5.2.5. als het betalingsvoorwaarden betreft: welke (toekomstige) aanslagen (middel, periode)?
- J.5.2.6. heeft de ontvanger met de cessie ingestemd?

- J.6. **Inventarisatie lopende opdrachten/nog te factureren**
  - J.6.1. - is er werk onderhanden?
    - J.6.1.1. Stand van het werk
    - J.6.1.2. Inzage werkenadministratie ( )
  - J.6.2. - zijn er lopende orders?
    - J.6.2.1. zo ja, welke orders zijn dit?
    - J.6.2.2. stand van uitlevering (inzage 'orderportefeuille')
  - J.6.3. - inzage correspondentie
  - J.6.4. - orderverwachting?

- J.7. **Cash-flow**
  - J.7.1. - bereken de cash-flow (netto winst + afschrijvingen)
  - J.7.2. - bepaal de liquiditeitsprognose
    - J.7.2.1. rekening houden met
      - a. seizoensinvloeden;
      - b. inkoopplan;
      - c. verkoopplan;
      - d. investeringsplan;
      - e. leverancierskrediet;
      - f. afnemerskrediet;
      - g. loonbetalingen;
      - h. aflossingsverplichtingen;
      - i. renteverplichtingen.

- J.8. **Lopende verplichtingen**
  - J.8.1. - beoordeel de huidige belastingbetalingen (regelmaat, afstemming met de administratie van de ondernemer)

TREFWOORDENREGISTER[GLH105]**-C-****Cannabis sativa 26****-H-****Horeca-activiteiten 27****-O-****Onderwijs 80****-P-****Poolbiljart 27****-S-****Speelautomaten 27****Standaardcontroleverslag 81****-T-****Theoretische omzetberekening 55****Touwindustrie 27**

Pagina: 12

Dit nog uitzoeken op spelling

Pagina: 12

Uitzoeken van softdrugs zijn!!!

Pagina: 14

Headshop paragraaf vullen en definiëren.

Pagina: 14

Growshop paragraaf vullen.

Pagina: 14

Bespreken met de groep.

Pagina: 14

Het stuk over de kwekerijen met fstemmen en bijpraten.

Pagina: 14

Hier nog iets op verzinnen? Met name of er een tussenniveau in moet: Kleinhandel op niveau 3 en kwekerijen ook op niveau 3. De rest komt dan op niveau 4.

Pagina: 15

hoe staat het er mee? Het moet van lieverlee al wel een heel boek zijn?

Pagina: 15

Wietkwekers voorzien in 50% van de behoefte? Natrekken.

Pagina: 15

Van wie heb ik dit gekregen. Kan dit zo in de beschrijving. Moeten de vensters concreet worden ingevuld?

- met de wiebertjes
- met teksten
- hier wiebertjes en teksten in de bijlage segment of klantbehandelplan?

Pagina: 17

Informeer nog even: mogelijk is dit een onzin paragraaf?

Pagina: 17

Van wie heb ik dit gekregen. Kan dit zo in de beschrijving. Moeten de vensters concreet worden ingevuld?

- met de wiebertjes
- met teksten
- hier wiebertjes en teksten in de bijlage segment of klantbehandelplan?

Pagina: 17

Van wie heb ik dit gekregen. Kan dit zo in de beschrijving. Moeten de vensters concreet worden ingevuld?

- met de wiebertjes
- met teksten
- hier wiebertjes en teksten in de bijlage segment of klantbehandelplan?

Pagina: 20

domicilie

Pagina: 20

nationaliteit van de ondernemer

Pagina: 20

Medewerking van adviseur en
accountant enzovoorts

Pagina: 20

Renseignering

Pagina: 20

Nevenactiviteiten/handel behandelsuggestie

Pagina: 20

Risicogetal opzoeken in controlecahier nummer 7, hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4
bijwerken.

Pagina: 20

Risicogetal

Pagina: 20

Omvang van het bedrijf

Pagina: 20

Combinatie met shop

Pagina: 21

Winstverdeling

Pagina: 21

Dealer geen dealer

Pagina: 21

Andere niet nagekomen fiscale
verplichtingen

Pagina: 21

aangifte en betalingsgedrag

Pagina: 21

Plukze

Pagina: 22

Plukze

Pagina: 23

Plukze

Pagina: 24

Plukze

Pagina: 25

Is dit een blijvertje?
Pagina: 25

[ ] iets meer franje bij deze paragraaf! [ ] bellen. Gelijk vragen naar kamerbehandeling.

Pagina: 26

[ ] Eens aan der [ ] vragen:

- zijn uitspraak: de problemen bij coffeeshops zijn anders dan dat er algemeen wordt verondersteld: hoe zo dat dan?
- hoe onderscheiden coffeeshops zich van de andere fenomenen als vrouwenhandel, wapenhandel, heroïne en synthetische drugs?
- eigenschappen verschil: marihuana, hasj en stuff?
- gevolgen van het gebruik van softdrugs? economisch, volksgezondheid?
- waaraan kan je zien dat je met een echte coffeeshop te maken hebt?
- documentatie?
- Kent [ ] de [ ] fanclub?
- wat vindt hij van vragen over het bekostigen van softdrugs, luiheid en softdrugs en wie bezoekt wat,
- wie zijn de autoriteiten op dit gebied?
- boeken en literatuurlijst?
- Opbrengsten van klonen, stekjes, oogstklare planten etc.
- Hoe zien zij de markt? ontwikkelingen, prognose?
- wie moeten wij bezoeken en uitvragen???
- Kent [ ] ter bevordering van de coöperatie? Die informeren het publiek over de kweek van hennep.
- Met wie doet [ ] zelf zaken
- Hoe bouw je een goed hasjesjnetwerk op?
  - wie zit daar zeker in en wie zeker niet?

Pagina: 26

[ ] Hier een uitwerking opnemen: taak, verantwoordelijkheid nazoeken enz.

Pagina: 26

[ ] Deze paragraaf iets uitbouwen, documentatie is ruimschoots aanwezig.

Pagina: 27

[ ] vragen KvK relatie: vestigingseisen?

Pagina: 27

[ ] Informeren bij [ ] en KvK.

Pagina: 27

[ ] Dit stukje over de opiumwet moet dringend worden herschreven. Daarvoor raadplegen de wietman van CRI.

Pagina: 27

[ ] Is het psychogene of psychotogene stoffen, [ ]?

Pagina: 28

[ ] Dit stukje moet worden herschreven. Eventueel contact opnemen met [ ] Houben.

Pagina: 28

[ ] Er moet een goed stuk komen over de noodzakelijke en de aanwezige vergunningen. Dat moet een meer gestructureerde plaats krijgen in dit boek.

Pagina: 28

[ ] Wat is dat voor een stuk? Staat daar onder AS/AS/9-03-1995? en erboven Vestigings- en registratiewetgeving? De begeleidende brief is ergens tussen geraakt?

Pagina: 28

[ ] NB de verwijzingen bijwerken via versie 6!!!!@.@.@

Pagina: 31

[ ] Deze paragraaf rammelt. De typologie moet beter worden verwoord. Voorts moet het onderscheid tussen coffeeshop en koffiehuis beter uit de verf komen.

Pagina: 32

[ ] Hoe gaat men in de praktijk om met gemengde shops?

- indeling branchecode

- aftrek voorbelasting
- controlestrategie
- etc.

Pagina: 32

Nog eens nakijken welke vergunningen een shop nu eigenlijk nodig heeft.

Pagina: 32

Hoe kunnen nevenactiviteiten nader worden gespecificeerd in natte- en droge horeca??

Pagina: 32

Onder welke categorie valt een "gewone" coffeeshop?

Pagina: 33

De bron erbij zoeken en eventueel vermelden.

Pagina: 33

Hoe zit het nu met de gedooghoeveelheden weedplantjes?

Pagina: 35

houdt dit in de gaten bij zijn werkzaamheden. Een aparte bijlage met actuele prijzen met daar de meest voorkomen kortingen in geplaatst?

Pagina: 36

Bron opzoeken!!!

Pagina: 36

Bronvermelding mogelijk?

Pagina: 36

Wat een achterlijke tekst.

Pagina: 37

Zoek uit de relatie tussen lichtopbrengst en groeieffect voor de verbandscontrole en zoek uit wat de afstandbediening als doel heeft. Voorkomen van ontdekking of een andere functie?

Pagina: 37

Eens bij de klantgroep navragen wat we met starters, stakers en doorstraters doen? Niet veel logischer om ze bij ondernemingsvormen te zetten?

Pagina: 37

Nagaan door een vraag aan welke kwaliteitscriteria gelden er naar zijn mening voor coffeeshops; welke shops kunnen de toets der kritiek doorstaan?

Pagina: 38

Wie verschaft mij een exemplaar van een coffeeshopsadministratie?

Pagina: 38

Hoe zit dat in Zwolle? Gedoogt men ook de namen van de leveranciers? Hoe gaat de politie hiermee om?

Pagina: 38

Hier is dringend behoefte aan een stukje relevante tekst!!! Ook MOT-tekst.

Pagina: 39

vragen of die beleggingen op de balans terug komen. En hoe zit dat idem met de verhuurde woningen?

Pagina: 40

Opzoeken en bron vermelden.

Pagina: 40

In Venlo, Maastricht, Breda en Arnhem zorgen de drugstoeristen voor 58% van de omzet in de koffieshops. In de weekend ligt de omzet in die steden op f. 64.000,- per dag! Maastricht neemt daarvan f. 25.000,- voor haar rekening. Arnhem is hekkesluis met f. 1.100,- per dag in het weekend. De bezoeker is gemiddeld 25 jaar oud en koopt voor f. 100,-. 40% van alle kopers roken alles op voordat ze de grens weer passeren. Slechts 4% zegt de stuf weer te willen doorverkopen. Nagaan waar dit vandaan komt en bronvermelden.

Pagina: 40

vragen hoe hij er bij komt dat de brutowinst lager is dan men veronderstelt. Wat veronderstelt men trouwens dat de brutowinst is? En wie is men?

Pagina: 40

Dit lijkt natuurlijk nog nergens op?

Pagina: 41

Dit onderwerp komt verspreid voor over verschillende paragrafen. Ook naar de bijlage overbrengen?

Pagina: 41

Kan de bron nog worden achterhaald?

Pagina: 42

Is er helemaal niets over het personeel bekend?

Pagina: 44

vragen: Wil jij hoofdstuk 3 reviewen? De volgorde van de onderwerpen (VpB, OB enz. is vast, daarna per onderwerp de volgorde van de wetsartikelen aanhouden)

Pagina: 45

Dit zou slechts van belang zijn tot en met 1989? Wi kent daarop het antwoord?

Pagina: 49

Hoe zit dat? Wat weet Justitie hier meer van?

Pagina: 52

Hier de notitie van invoegen.

Pagina: 52

vragen of deze conclusie juist is?

Pagina: 52

Is dat zo, met hoofdletters?

Pagina: 53

Het telefoonnummer van de Opsporings Helpdesk nog aanpassen.

Pagina: 53

De voetnoten zijn spoorloos verdwenen, hoe kan dat? Let op kopiëren via het kladblok, daar verdwijnt het ergens?????

Pagina: 55

Interessant:

Hoe beschrijven we klantbehandeling?

Nemen we werkstromen, en zo ja welke?

Nemen we de aangifte tot voorbeeld en volgen we de rubrieken? Welke aangifte dan?

Beschrijven de uit te voeren acties alfabetisch?

Of

Baseren we de beschrijving geheel op de gedefinieerde risico's volgens de tabel in

hoofdstuk 1?

Pagina: 55

We hebben hier een schitterend academisch probleem: wat zetten we in hoofdstuk 4 en wat in bijlage Z?

Het ouderwetse principe toen er nog controle bestond was:

1. Beschrijf aanbevelingen en controletrucjes in hoofdstuk 3 (nu 4);
2. Geef een controleprogramma (beschrijving stapenplan) in bijlage Z.

Doorgeredeneerd wordt dan de oplossing in dit geval:

1. Beschrijf de principes rond klantbehandeling en de aanbevolen acties in hoofdstuk 4 en
2. Geef een stappenplan in bijlage Z.

Nieuw probleem:

- A. Waaruit bestaan de aanbevelingen en principes rond klantbehandeling van coffeeshops en
- B. Hoe ziet een stappenplan voor klantbehandeling er uit?

Pagina: 55

vragen wat de "ouderwetse" uitgangspunten waren bij hoofdstuk 3 en bijlage Z in de combinatie van beiden? is ook goed. Is er a; nagedacht over de nieuwe relatie?

Pagina: 55

De "tools" bij klantmanagement door gaan uit van ten minste vier gereedschappen, te weten, Doelgroepbeschrijving, Bison, Branche Module, Standaardcontroleprogramma's en Intervisie-bijeenkomsten. Is het niet logisch om in de lijn daarvan aan te sluiten en hoofdstuk 4 te gebruiken voor "procesbeschrijving klantmanagement"????

Bijlage Z. kan dan worden gebruikt voor procedurebeschrijvingen.

Bijvoorbeeld:

In hoofdstuk 4: Onderwerp: Klantprofiel.

Behandelsuggestie (procesbeschrijving) Ga op bedrijfsbezoek ivm actualisering van het klantprofiel.

In bijlage Z: Onderwerp: Waarneming ter plaatse (equivalent bedrijfsbezoek)

- Aankondigen bezoek en medelen doel van het bezoek;
- Of, aankondigen met datum als het de eerste keer is;
- Neem het aantal personeelsleden waar;
- Laat de personeelsleden zich identificeren;
- Neem de voorraad op;
- Leg klantgegevens vast, enz., enz.

Dit lijkt een werkbare oplossing.

De vraag blijft dan wat er met de huidige bijlage Z gebeurt? Want de klantmanager houdt wel controlebevoegdheid en zal derhalve behoefte hebben aan een controleplan.

Pagina: 55

Bij te werken aan de hand van de enquête Steinmetz.

Pagina: 59

Welke behandelsuggestie geldt bij staking van een onderneming?

Pagina: 59

Waarom zijn doorstarters juist interessant voor de fiscus?

Pagina: 60

Verwijzing opnemen.

Pagina: 63

Er is veel te weinig opgenomen omtrent het berekenen van opmzetten? Dit punt veel verder uitwerken. Er moet een standaard omzetberekeningsmethode komen. Complete normatiek ontwikkelen.

Pagina: 64

Er is veel te weinig opgenomen omtrent het berekenen van opmzetten? Dit punt veel verder uitwerken. Er moet een standaard omzetberekeningsmethode komen. Complete normatiek ontwikkelen.

Pagina: 65

Deze paragraaf dient te worden afgestemd op het Ministerie met

Pagina: 65

In dit geen grote zever? Immers is omzetbelasting aftrekbaar voor zover die voorbelasting in relatie staat tot ondernemersomzet. Hiervan is slechts uitgesloten de voorbelasting die in relatie staat tot de vrijgestelde omzet. Niet-belastbare omzet is niet hetzelfde als vrijgestelde omzet.

De complicatie zit hem erin dat we in feite zouden moeten stellen dat voor het niet-belastbare omzetdeel geen ondernemersschap bestaat. Dit gaat niet goed omdat voor drugshandel door de rechterlijke macht al wel ondernemerschap is aanvaard! Dit moet worden voorgelegd aan de Vaco's die hierover een standpunt moeten innemen.

Pagina: 68

Dit moet anders. Wat doet een naam in de beschrijving? Hij resideert inmiddels trouwens in Amsterdam.

Pagina: 68

Bureau Wederzijdse Bijstand raadplegen.

Pagina: 69

gevraagd?

Pagina: 69

vragen, Team Werzijdse Bijstand.

Pagina: 70

Afstemmen met

Pagina: 72

Nog een verwijzing opnemen.

Pagina: 76

Barbituraten uitzoeken en in tabel begrippen invoegen

Pagina: 78

Uitzoeken wat men met droge horeca bedoeld!

Pagina: 83

Psychofarmica, verklaring zoeken ?

Pagina: 85

Speed, uitzoeken en betekenis opnemen in verklarende lijst

Pagina: 88

Redactieadres High-life noteren

Pagina: 91

De opmerkingen die hierna volgen moeten verdwijnen. De antwoorden moeten als tekst in de tabel terugkomen.

Pagina: 92

[ ] Amsterdam vagen naar een lijst.

Pagina: 92

[ ] Bij CRI informeren hoeveel Amerika per m2 doet!

Pagina: 99

[ ] Wie of welke eenheid heeft er al een segmentbehandelplan coffeeshops?

Pagina: 99

[ ] Heeft iemand de ideeën van [ ] op schijf? En zijn de sjablonen van [ ] al omgezet voor CD-Rom???? Wat een ballentent!

Pagina: 151

[ ] Zetten wij het register vooraan of achteraan en wat vindt [ ] hier wel niet van?????

Op drie niveaus werken:

Hoofdonderwerp

Subverdeling

Sub-subverdeling

Coffeeshops

Administratie

Personeel

Huisdealers

Inkopers

Beveiliging